«ئىنجىل 27 ـ قىسىم»

«ۋەھيي»

© مۇقەددەس كىتاب 2012
CC BY-SA 4.0
www.mukeddeskalam.com
«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

ئىنجىل 27-قىسىم

«ۋەھيي»

كىرىش سۆز

مىلادىيە 95-96-يىللار. روسۇل يۇھاننانىڭ ئۆمرىنىڭ ئاخىرقى يىللىرى، بەلكىم توقسان نەچچە ياشقا كىرگەن ۋاقتى بولسا كېرەك (ئوقۇرمەنلەر ئالىلقاچان ئۇنىڭ ئىنجىلدىكى ئەيسانىڭ تەرجىمىھالى بولغان «يۇھاننا» دېگەن باياننى ۋە «يۇھاننا يازغان خەتلەر» دېگەن قىسىملارنى ئوقۇغان بولسا كېرەك). يۇھاننا شۇنچە ياشانغان بولسىمۇ، يەنىلا زور كۈچ بىلەن ھەر يەردە، بولۇپمۇ ئەفەسۇس شەھىرى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى يۇرتلاردا مەسىھنى جاكارلىماقتا ئىدى. رىم ئىمپېرىيەسىدە تۇرۇۋاتقان جامائەتلەرگە نىسبەتەن بۇ زامانلار زۇلمەتلىك ۋە قىيىن ئىدى. ئۇ ۋاقىتتا دومىتىيان ئىمپېراتور («قەيسەر») بولۇپ خۇدانىڭ خەلقىگە زىيانكەشلىك يەتكۈزۈۋاتاتتى؛ پۈتۈن ئىمپېرىيەدە مەسىھگە ئېتىقاد باغلىغانلار ئېتىقادى تۈپەيلىدىن زىندانغا تاشلىنىپ ياكى ئۆلۈم جازاسىغا مەھكۇم قىلىنىپلا قالماي، بەلكى رىملىقلارنىڭ «سىرك»لىرىدە رەسۋا قىلىنىپ، تىرىك ھالدا كۆيدۈرۈپ ئۆلتۈرۈلۈۋاتاتتى، شىر-يولۋاس قاتارلىق يىرتقۇچ ھايۋانلار ياكى گلادىئاتور-چېلىشچىلەر بىلەن ئېلىشىشقا سېلىنىپ، ياكى باشقا ھەرخىل ئەشەددىي يوللار بىلەن ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىلىۋاتاتتى. ئىمپېراتور ئۆزى ھەر يىلى ««رەبنىڭ كۈنى» دەپ ئاتىلىدىغان ئالاھىدە بىر كۈننى بېكىتىپ، شۇ كۈندە بارلىق پۇقرالىرىنى ئۆزى توغرۇلۇق: «قەيسەر رەبتۇر!» دەپ ئېتىراپ قىلىپ، ئىسرىق سېلىشقا مەجبۇر قىلاتتى. مەسىھگە سادىق بولغانلار ئەلۋەتتە ئۇنداق قىلمىغاچقا، تۈرلۈك رەھىمسىزلىكلەرگە ئۇچرىماقتا ئىدى.

روسۇل يۇھاننا پاتموس دېگەن كىچىك ئارالغا قامالغانىدى (ئۇ يەر بەلكىم بىرخىل «ئەمگەك لاگېرى» بولسا كېرەك). ئىمپېراتور پۇقرالىرىنىڭ سەجدە قىلىشىنى قوبۇل قىلماقچى بولغان دەل ئاشۇ «رەبنىڭ كۈنى»دە، رەب ئەيسا مەسىھ يۇھانناغا كۆرۈنۈپ ئۇنىڭغا ھازىر ئالدىمىزدا تۇرغان بۇ ۋەھيىنى تاپشۇردى ۋە بۇ كىتاب «ۋەھيي» دەپ ئاتالدى. تاپشۇرۇلغان ۋەھيىنىڭ كۆپىنچىسى «بېشارەتلىك»، يەنى كەلگۈسىدىكى

ئىشلار، بولۇپمۇ مەسىھ دۇنياغا قايتىپ كېلىشتىن ئاۋۋالقى زامانلار توغرۇلۇقتۇر. ھالبۇكى، كىتابنىڭ بىرىنچى قىسمى ئەيسا مەسىھ يۇھاننا ئارقىلىق «كىچىك ئاسىيا» (ھازىرقى تۈركىيە)دىكى يەتتە جامائەتكە يازغان يەتتە پارچە خەتتىن تەركىب تاپىدۇ. يۇھاننا ئۆزى بۇ يەتتە جامائەت بىلەن زىچ مۇناسىۋەتتە بولۇپ كەلگەن. يۇھاننانىڭ بۇ خەتلەردە، شۇنداقلا كىتابنىڭ كۆپ قىسمىدا بولغان رولى پەقەت ئاڭلىغانلىرى ۋە كۆرگەنلىرىنى خاتىرىلەش ئىدى، خالاس. مۇمكىنچىلىكى باركى، ئۇ «ۋەھيي»نى تاپشۇرۇۋالغان ياكى يازغان چاغدا، بۇ يەتتە جامائەت ئۇنىڭدىن ھال سوراش ئۈچۈن يەتتە «ئەلچى» (بەلكىم ئۇلار ئارىسىدىكى يېتەكچى ياكى ئاقساقاللار)نى ئەۋەتكەن بولۇشى مۇمكىن.

كىتابنىڭ كۆپ قىسمى بېشارەتلەر بولغىنى بىلەن، بەزى بېشارەتلەر تارىختىكى روھىي جەھەتتىن مۇھىم بولغان ۋەقەلەرنىمۇ چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. بۇ ۋەھيي «ئۇنىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرى» ــــ شۇ ۋاقىتتىكى مۆمىن بەندىلىرى ئۈچۈن، شۇنداقلا بىزلەرنىمۇ قىيىن كۈنلىرىمىزدە رىغبەتلەندۈرۈش ئۈچۈن بېرىلگەندۇر.

ئومۇمىي جەھەتتىن كىتابنىڭ مەزمۇنىنى يىغىنچاقلىغاندا: «مەسىھگە ئىشەنگەنلەر ئۈچۈن ئەھۋاللار دەسلەپتە بارغانسېرى بەتتەرلىشىدۇ، ئاندىن مەسىھ دۇنياغا كەلگەندە تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدىغان دەرىجىدە ياخشى بولۇپ كېتىدۇ؛ مەسىھگە ئىشەنمىگەنلەرنىڭ ئىشلىرى بەلكىم ۋاقىتلىق ياخشى بولۇشى مۇمكىن، لېكىن مەسىھ كېلىشىنىڭ ئالدى-كەينىدە تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدىغان دەرىجىدە خارابلىشىپ، پاجىئەلىك بولىدۇ» دېيىشكە بولىدۇ.

ئەمەلىيەتتە «ۋەھيي» پۈتكۈل مۇقەددەس يازمىلارغا تولۇق ماسلاشقان، زۆرۈر بولغان خاتىمىدۇر. ئۇشبۇ كىتابتا، خۇدانىڭ تەۋراتتىكى بارلىق بېشارەتلەردە ئايان قىلىنغان ياكى پەقەت پۈرىتىلگەن مەقسەت-مۇددىئالىرىنىڭ تەنتەنىلىك ۋە شان-شەرەپلىك ھالدا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشلىرى كۆرسىتىلىدۇ؛ چۈمۈلدۈرگۈچى يەھيا ۋە مەسىھنىڭ ئۆزى بېشارەت قىلغان «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى»نىڭ يەر يۈزىدە نامايان قىلىنىشى كۆرۈلىدۇ؛ شۇنىڭدىن كېيىن بولغان يېڭى ئاسمان-زېمىن كۆرۈلىدۇ ۋە بارلىق گۇناھ-رەزىللىكنىڭ ئاخىرقى تېگىشلىك جازاغا تارتىلىشلىرىمۇ كۆرۈنىدۇ.

پۈتكۈل مۇقەددەس يازمىلارنىڭ ئاخىرقى قىسمى بولغان ئىنجىلنىڭ ئاخىرقى ۋەھيىدىكى مۇنۇ ئاخىرقى ئايەتلەردە بىز مۇنداق قورقۇنچلۇق سۆزلەرنى ئوقۇيمىز: ــــ

18:22-19 «مەنكى بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغانلارغا گۇۋاھلىق بېرىپ ئاگاھلاندۇرىمەنكى: كىمدىكىم بۇ سۆزلەرگە بىرنېمىنى قوشسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا يېزىلغان بالايىئاپەتلەرنى قوشىدۇ. كىمدىكىم بۇ بېشارەتلىك كىتابنىڭ سۆزلىرىدىن بىرەر سۆزنى ئېلىپ تاشلىسا، خۇدامۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا يېزىلغان ھاياتلىق دەرىخىدىن ۋە مۇقەددەس شەھەردىن بولىدىغان نېسىۋىسىنى ئېلىپ تاشلايدۇ».

خۇدانىڭ ھەممىنى باشقۇرىدىغان، بارلىق ئىنسانلارنىڭ پىلانلىرىنىڭ ئۈستىدە تۇرىدىغان پىلانىدا بۇ سۆزلەر پۈتكۈل مۇقەددەس يازمىلار (تەۋرات، زەبۇر، ئىنجىل) نىڭ ئاخىرىدا كېلىدۇ. شۇڭا بۇ سۆزلەرنى پەقەت ۋەھيي كىتابىغا باغلىق بولۇپلا قالماي، بەلكى پۈتكۈل ئىنجىل، شۇنداقلا پۈتكۈل مۇقەددەس كىتابقا باغلىق دەپ قارايمىز. شۇڭا «ۋەھيي»نى خۇدانىڭ ئاخىرقى مەنزىل كىتابى، يەنى ئىنسانلارغا نازىل قىلىنغان ئاخىرقى يازما كىتاب، دەپ ئىشىنىمىز. دەرۋەقە، كىتابنى ئوقۇپ چىققاندىن كېيىن، ئۇنىڭدىكى ئادەمنى ھەيران قالدۇرارلىق مەزمۇنغا، يەنى ئاخىرقى زاماندىكى ئىشلار ۋە خۇدانىڭ تۈپ مەقسەت-مۇددىئالىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشلىرىغا قاراپ، ئۇنىڭغا يەنە باشقا مەزمۇنلارنى قوشۇشقىمۇ لايىق بولارمۇ، دەيمىز.

«ۋەھيي»گە شەرھ بەرمەكچى بولغانلارنىڭ بەزىلىرى ئۇشبۇ كىتابنى چۈشىنىش ئىنتايىن تەس دەپ ئاغرىنغان. بىز ئۇنداق قارىمايمىز. كىتابتىكى نۇرغۇن بېشارەتلەر «سىمۋوللۇق شەكىل»دە بولغان. بۇ سىمۋوللارنى چۈشىنىشنىڭ ئاچقۇچلىرى ئاساسەن تەۋراتتا ۋە شۇنىڭدەك مەسىھنىڭ ئىنجىلدىكى «تۆت بايان»دا خاتىرىلەنگەن، ئاخىرقى زامانلار توغرۇلۇق تەلىملىرىدە تېپىلىدۇ. خۇدا تەۋراتتا ئۆز بەندىلىرىگە ئاللىقاچان يەتكۈزگەن، شۇنداقلا رەب ئۆزى بەرگەن، «تۆت بايان»دا خاتىرىلەنگەن بۇ قىممەتلىك بېشارەت-تەلىملەرنى ئىستىقامەت قىلىپ چۈشىنىشكە ۋاقىت ئاجرىتىشنى ئېغىر كۆرگەنلەرگە نىسبەتەن «ۋەھيي»نى ئوقۇش دەرۋەقە تېخىمۇ باش قاتۇرىدىغان ئىش بولىدۇ. لېكىن خۇدا ئاللىقاچان نازىل قىلغان بېشارەتلەرنى چۈشىنىشكە بېرىلگەنلەر ئۈچۈن «ۋەھيي»نىڭ ئۆزىمۇ ئۆز مەنىسىنى ئېچىپ بېرىدۇ، دېگەن ئىشەنچىمىز بار. ئەيسانىڭ مۇنۇ سىرلىق سۆزلىرى بۇنىڭ بىر مىسالىدۇر: «كىمدە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدا مولچىلىق بولىدۇ؛ ئەمما كىمدە يوق بولسا،

ھەتتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.» («مات.» 12:13)

شۇنداقتىمۇ، ئىشەنگەنلەردىن ئەڭ سەبىيلىرىمۇ گەرچە كىتابتىكى تەپسىلاتلارنى ئانچە چۈشەنمىسىمۇ، كىتابنى ئوقۇغىنىدا بەخت تاپىدۇ، دەپ ئىشىنىمىز (3:1). بىرىنچىدىن، مەسىھنىڭ ۋە بەندىلىرىنىڭ ئاخىرقى غەلىبىسى كىتابتا ئېنىق ئاشكارىلىنىدۇ؛ ئىككىنچىدىن، ئوقۇرمەنلەرگە بېشارەت قىلىنغان ۋەقەلەردىن (گەرچە تەپسىلاتلىرىنى دەسلەپتە ئېنىق چۈشەنمىسىمۇ) كۆپ قىممەتلىك روھىي پرىنسىپلار يورۇتۇلىدۇ ۋە ئۈچىنچىدىن، بېشارەت قىلىنغان ۋەقەلەردىن ئوقۇرمەنلەر ئۆز زامانىدىكى بەزى خەتەرلىك ۋەزىيەتلەرنى بايقىيالايدۇ، شۇنداقلا بۇلار توغرۇلۇق ئاگاھلاندۇرۇلىدۇ.

گەرچە قارىشىمىزچە بېشارەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئاخىرقى كۈنلەرنى كۆرسەتسىمۇ، ھەر دەۋردىكى ئېتىقادچىلار بۇ بېشارەتلەرنىڭ تارىختا «قىسمەن ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش»لىرىنى بايقاپ كېلىۋاتىدۇ. مۇشۇنداق «قىسمەن ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش»لىرىنى ئاخىرقى زامانلاردىكى بېشارەت قىلىنغان ۋەقەلەرنىڭ «ئالدىن كۆرسىتىلگەن كۆلەڭگىسى» دېگىلى بولىدۇ. خۇدا بۇيرۇسا «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە بۇنىڭغا بەزى مىساللارنى كەلتۈرىمىز. شۇنىڭدەك ئوقۇرمەنلەرگە كىتابتا يەتكۈزۈلگەن ئومۇمىي ئۇقۇملار ۋە ئۇنىڭدىكى ئاجايىب قۇرۇلما توغرۇلۇق توختىلىمىز، شۇنداقلا بېشارەتلەرنى يېشىپ ئېچىشى ئۈچۈن تەۋراتتىكى بېشارەتلەردىن بەزى ئاچقۇچلار بىلەن تەمىنلەيمىز. بۇ مۇناسىۋەت بىلەن بەزى ئايەتلەرنىڭ يېنىغا شۇ ئايەتلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش ئۈچۈن تەۋراتتىكى مۇناسىۋەتلىك بېشارەتلەر ياكى تەلىملەرنىڭ ئورنىنى كىچىك ھەرپلەر بىلەن ئىزاھلاپ كۆرسىتىمىز. ئەلۋەتتە، بۇ ئىزاھاتلىرىمىزنى تولۇق دەپ كەتكىلى بولمايدۇ. «ۋەھيي»نى تەتقىق قىلغان بىر ئالىم: «ۋەھيي»نىڭ تېكىستىدە تەۋراتتىكى سۆزلەرنى ئوچۇق نەقىل كەلتۈرگەن ياكى تېكىستنىڭ ئىچىگە ماس ھالدا قىستۇرغان مىڭدىن ئارتۇق جاي بار» دەپ ھېسابلايدۇ.

مەزمۇن:

1. مۇقەددىمە ـ دەسلەپكى بېشارەت (1ـباب 1 ـ 8ـئايەتلەر)
2. يۇھاننا رەب ئەيسا مەسىھنى كۆرىدۇ (1ـباب 9 ـ 20ـئايەتلەر)
3. يەتتە جامائەتكە يېزىلغان يەتتە پارچە خەت (2ـ، 3ـبابلار)
4. يەتتە مۆھۈر بىلەن پېچەتلەنگەن ئورام يازما
(4ـبابتىن 8ـباب 1ـئايەتكىچە)
5. يەتتە كاناي (8ـباب 2ـئايەتتىن 11ـبابقىچە)
6. ئالامەت بولغان ئايال، يەتتە باشلىق ئەجدىھا ۋە ئىككى
دىۋە (12ـ، 13ـبابلار)
7. 144000 سادىق قۇل-خىزمەتكار؛ «ئورما» ۋاقتى كەلدى (14ـباب)
8. «يەتتە چىنە»، يەتتە «ئاخىرقى بالايىئاپەت» (15ـ16ـبابلار)
9. بابىلىنىڭ گۇمران بولۇشى (17ـبابتىن 4:19)
10. ساختا پەيغەمبەر، دىۋە ۋە ئىبلىسنىڭ تارتقان جازاسى؛ (5:19ـ21)
11. مەسىھنىڭ يەر يۈزىدە مىڭ يىللىق ھۆكۈم سۈرۈشى (1:20ـ6)
12. ئاخىرقى سىناق ۋە ئاخىرقى ھۆكۈم (7:20ـ15)
13. يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىن (1:21 ـ 5:22)
14. خاتىمە (6:22 ـ 21)

مۇشۇ مەزمۇنلارنى باشقا بىر شەكىلگە كەلتۈرسەك، ئاساسىي قۇرۇلما پەيدا بولىدۇ: ـــــ

(1) (1-باب) مۇقەددىمە - يۇھاننانىڭ رەبنى كۆرۈشى
(2) (2-، 3-باب) يۇھانناغا «يەتتە جامائەت»كە بېغىشلانغان «يەتتە خەت» تاپشۇرۇلىدۇ
(3) (4-، 5-باب) «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىن كېيىنكى ۋاقىت ـــــ ئەرشتىكى بىر كۆرۈنۈش
(4) (6-باب) يەتتە پېچەتتىن ئالتە پېچەت ئېچىلىدۇ
<u>«ئاخىرەت» بولىدۇ.</u>

(5) (7-باب) «قىستۇرما» ۋەھيي ـــــ 144000 ۋە «زور بىر توپ ئادەملەر».
(6) (1:8) يەتتىنچى پېچەت ئېچىلىدۇ

(7) (1:8-21:9) يەتتە كانايدىن ئالتە كاناي چېلىنىدۇ
(8) (10-باب) «قىستۇرما» ۋەھيي ـــــ يۇھاننانىڭ كۆپرەك بېشارەت بېرىشى ئۈچۈن
يەنە بىر ئورام يازما تاپشۇرۇلىدۇ
(9) (11-باب) يېرۇسالېم، ئاخىرقى 1260 كۈن، «ئىككى گۇۋاھچى»
يەتتىنچى كاناي چېلىنىدۇ؛
<u>«ئاخىرەت» بولىدۇ.</u>

(10) (12-باب) كەيىنگە قاراش ارىخ؛ ئىبلىس ۋە ئىسرائىل؛
«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئالدىنقى يېرىمى
(11) (13-باب) دىۋە ۋە ساختا پەيغەمبەر؛
«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ كېيىنكى يېرىمى
(12) (14-باب) 144000؛ 3 پەرىشتىنىڭ خەۋىرى؛ ئاخىرقى ئىككى ئورما ئورۇلۇش؛
<u>«ئاخىرەت» بولىدۇ.</u>

(13) (15-باب) «يەتتە چىنە»دىكى يەتتە بالايىئاپەت تونۇشتۇرۇلىدۇ.
(14) (16-باب) «يەتتە چىنە» تۆكۈلىدۇ؛ رەب بوسۇغىغا كېلىپ قالدى؛
<u>«ئاخىرەت» بولىدۇ.</u>

(15) (17-، 18-باب) كەيىنگە قاراش - بابىل، پاھىشە ئايال
(16) (19-باب) رەبنىڭ قايتىپ كېلىشىنىڭ تەپسىلاتلىرى؛
<u>«ئاخىرەت» بولىدۇ.</u>

(17) (20-باب) شەيتاننىڭ باغلىنىشى؛ مىڭ يىللىق سەلتەنەت؛
ئاخىرقى سىناق، ئاخىرقى سوراق
(18) (21-22-باب) يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىن

«ۋەھيي»

1

1 بۇ كىتاب ئەيسا مەسىھنىڭ ۋەھيىسى[1]، يەنى خۇدا ئۇنىڭغا ئۆز
قۇل-خىزمەتكارلىرىغا[2] يېقىن كەلگۈسىدە يۈز بېرىشى مۇقەررەر
بولغان ئىشلارنى كۆرسىتىشى ئۈچۈن تاپشۇرغان ۋەھيىدۇر. مەسىھ بۇنى
ئۆز پەرىشتىسىنى ئەۋەتىپ قۇلى يۇھانناغا ئالامەتلەر بىلەن ئايان قىلدى.
2 يۇھاننا بولسا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ھەمدە ئەيسا مەسىھ توغرىسىدىكى
گۇۋاھلىقتا كۆرگەنلىرىنىڭ ھەممىسىگە گۇۋاھلىق بەردى. 3 بۇ بېشارەتنى ئوقۇپ
بەرگۈچى ۋە ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭدا يېزىلغانلارغا ئىتائەت قىلغۇچى
بەختلىكتۇر! چۈنكى ۋەھيىنىڭ ۋاقتى[3] يېقىندۇر.

روسۇل يۇھاننانىڭ «كىچىك ئاسىيا»دىكى يەتتە جامائەتكە يوللىغان سالاملىرى ۋە خەتلىرى

4 مەنكى يۇھاننادىن ئاسىيا ئۆلكىسىدىكى يەتتە جامائەتكە سالام!
ھازىر بار بولغان، ئۆتكەندىمۇ بولغان ھەم كەلگۈسىدە كەلگۈچىدىن، ئۇنىڭ
تەختىنىڭ ئالدىدىكى يەتتە روھتىن[4] 5 ۋە سادىق گۇۋاھچى، ئۆلۈمدىن تۇنجى
تىرىلگۈچى[5]، جاھاندىكى پادىشاھلارنىڭ ھۆكۈمرانى بولغان ئەيسا مەسىھتىن
سىلەرگە مېھىر-شەپقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي.

---

1 «ئەيسا مەسىھنىڭ ۋەھيىسى» ھەم ئەيسا مەسىھ توغرىسىدا ھەم ئۇنىڭدىن كەلگەن ۋەھيىدۇر.

2 «قۇل-خىزمەتكارلىرى» ئىنجىلدا خۇدانىڭ «قۇللۇق»ىدا بولغانلار، يەنى مەجبۇرىي ھالدا ئەمەس، بەلكى مۇھەببەتنىڭ تۈرتكىسىدە چىن كۆڭلىدىن شۇنداق تالليۋالغانلارنى كۆرسىتىدۇ، ئەلۋەتتە.

3 «ۋەھيىنىڭ ۋاقتى» بۇ ئىشلارنىڭ ئەمەلگە ئاشىدىغان ۋاقتى.

4 «يەتتە» دېگەن سانىنىڭ كامالەتكە يەتكەن، مۇكەممەل دېگەن مەنىسى بولۇپ، بەزى ئالىملار بۇ «يەتتە روھ» خۇدانىڭ مۇقەددەس روھىنىڭ يەتتە تەرىپىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ (6:5نى ۋە «يەش.» 2:11نى كۆرۈڭ). باشقىلار ئۇلارنى يەتتە پەرىشتىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ. بەزىلەر: «يەتتە تەرەپلىك روھ» ياكى «يەتتە تەرەپلىملىك روھ» دەپ تەرجىمە قىلىدۇ.

5 گرېك تىلىدا مۇشۇ يەردىكى «تۇنجى» ئادەتتە «بىرىنچى بولۇپ تۇغۇلغان»نى كۆرسىتىدۇ. سۆزنىڭ تولۇق مەنىسى توغرۇلۇق «كول.» 1:16-17- ۋە 18-ئايەتتىكى ئىزاھاتلارنى كۆرۈڭ.

ئەمدى بىزنى سۆيگۈچى، يەنى ئۆز قېنى بىلەن بىزنى گۇناھلىرىمىزدىن
يۇغان[6] 6 ۋە بىزنى بىر پادىشاھلىقتا ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۆز ئاتىسى خۇداغا كاھىنلار
قىلغانغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئەبەدىل-ئەبەدكىچە بولغاي،
ئامىن! («مىس.» 6:19)
7 مانا، ئۇ بۇلۇتلار بىلەن كېلىدۇ، شۇنداقلا ھەر بىر كۆز، ھەتتا ئۇنى
سانجىغانلارمۇ ئۇنى كۆرىدۇ[7]. يەر يۈزىدىكى پۈتكۈل قەبىلە-خەلق ئۇ سەۋەبلىك
ئاھ-زار كۆتۈرىدۇ. شۇنداق بولىدۇ، ئامىن! («دان.» 13:7، «زەك.» 10:12)
8 — مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۇرمەن[8]،
ھازىر بار بولغان، بۇرۇنمۇ بار بولغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ بار بولغۇچىدۇرمەن،
شۇنداقلا ھەممىگە قادىردۇرمەن، دەيدۇ پەرۋەردىگار خۇدا.

تىرىلگەن مەسىھنىڭ يۇھانناغا كۆرۈنۈشى

9 سىلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار ھەم سىلەر بىلەن بىرگە ئەيسادا بولغان ئازاب-
ئوقۇبەت، پادىشاھلىق ۋە سەۋر-تاقەتتىن ئورتاق نېسىپدىشىڭلار[9] بولغان
مەنكى يۇھاننا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ۋە ئەيسانىڭ گۇۋاھلىقى[10] ۋەجىدىن
پاتموس دېگەن ئارالدا مەھبۇس بولۇپ تۇرۇپ قالغاندىم[11].
10 «رەبنىڭ

6 ياكى «ئازاد قىلغان».
7 ياكى «يەنى ئۇنى سانجىغانلارمۇ ئۇنى كۆرىدۇ».
8 «مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»...دۇرمەن» — گرېك تىلىدا «ئالفا» بىرىنچى ھەرپ، «ئومېگا» ئاخىرقى ھەرپتۇر. دېمەك، خۇدا باش ۋە ئاخىردۇر. بەزى كونا كۆچۈرۈلمىلەردە «مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۇرمەن» دېگەن سۆزلەر تېپىلمايدۇ.
9 «ئەيسادا بولغان ئازاب-ئوقۇبەت، پادىشاھلىق ۋە سەۋر-تاقەتتىن ئورتاق نېسىپدىشىڭلار» — دېمەك، ئەيسا مەسىھدە بولغانلار چوقۇم ھەم ئۇنىڭ نامى ۋەجىدىن ئازاب-ئوقۇبەت تارتىدۇ، شۇنداقلا ئۇنىڭ سەۋر-تاقىتىدىن كۈچ ئېلىشى كېرەك بولىدۇ، ھەم ئۇنىڭدا بولغان پادىشاھلىقتىن بەھرىمەن بولىدۇ.
10 «ئەيسا توغرىسىدىكى گۇۋاھلىق» — باشقا مەنىسى «ئەيسا (ئۆزى) بەرگەن گۇۋاھلىق».
11 پاتموس رىملىقلارنىڭ دەھشەتلىك «ئەمگەك لاگىرى» بولغان تۈرمە ئىدى. يۇھاننا مەزكۇر كىتابنى يېزىۋاتقاندا پاتموس ئارىلىدىن ئازاد قىلىنغان بولۇشى مۇمكىن.

كۈنى»دە[12] مەن روھنىڭ[13] ئىلكىگە ئېلىنىشىم بىلەن، كەينىمدىن كاناي
ئاۋازىدەك كۈچلۈك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم. 11 بۇ ئاۋاز: «كۆرىدىغانلىرىڭنى كىتاب
قىلىپ ياز ۋە ئۇنى يەتتە جامائەتكە، يەنى ئەفەسۇس، سىمىرنا[14]، پەرگامۇم،
تىياتىرا، ساردىس، فىلادېلفىيە ۋە لائودىكىيادىكى جامائەتلەرگە ئەۋەت»[15]
دېدى.

12 ماڭا سۆز قىلغان ئاۋازنىڭ كىمنىڭ ئىكەنلىكىنى كۆرۈش ئۈچۈن كەينىمگە
بۇرۇلدۇم. بۇرۇلغىنىمدا، كۆزۈمگە يەتتە ئالتۇن چىراغدان («مسس.» 25:31-40)
13 ۋە ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇچىسىغا پۇتلىرىغىچە چۈشۈپ تۇرىدىغان تون
كىيگەن، كۆكسىگە ئالتۇن كەمەر باغلىغان ئىنسانئوغلىغا[16] ئوخشايدىغان
بىرى كۆرۈندى. 14 ئۇنىڭ باش-چېچى ئاق يۇڭدەك، ھەتتا قاردەك ئاپئاق ئىدى
ۋە كۆزلىرى گويا يالقۇنلاپ تۇرغان ئوتتەك ئىدى. 15 پۇتلىرى خۇمداندا تاۋلىنىپ
پارقىرىغان تۇچقا ئوخشايتتى، ئاۋازى شارقىراپ ئېقىۋاتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ
ئاۋازىدەك ئىدى. 16 ئۇ ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇز تۇتقان بولۇپ، ئاغزىدىن ئىككى
بىسلىق ئۆتكۈر قىلىچ چىقىپ تۇراتتى. چىرايى خۇددى قۇياشنىڭ تولۇق

12 ياكى «رەبلىك كۈن». ئالىملار بۇ توغرۇلۇق ئۈچ پىكىردە بولىدۇ: — (1) رەبنىڭ كۈنى يەكشەنبە كۈنى (رەب ئۆلۈمدىن تىرىلگەن كۈن)نى كۆرسىتىدۇ؛ (2) تەۋراتتا كۆپ تىلغا ئېلىنغان، قىيامەت كۈننى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئاخىرقى زامانلاردىكى ئاخىرقى دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتلىك كۈنلەرنى، يەنى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى»نى كۆرسىتىدۇ، مۇشۇ كۆزقاراش بويىچە بولغاندا يۇھاننا روھتا كۆتۈرۈلۈپ كەلگۈسىدىكى زامانلارغا يۆتكىلىپ «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى»نى كۆرىدۇ؛ (3) شۇ ۋاقىتلاردا ھەر يىلنىڭ بىر كۈنىدە رىم ئىمپېراتورى (شۇ ۋاقىتتا دومىتىيان ئىدى) بارلىق پۇقرالىرىنى ئۆزىگە سەجدە قىلدۇرۇپ: «قەيسەر رەبتۇر!» دەپ ئېتىراپ قىلىپ، خۇشبۇي سېلىشقا مەجبۇر قىلاتتى. شۇڭا شۇ كۈنى «رەبنىڭ كۈنى» دەپ ئاتالغان. بىزنىڭچە «رەبنىڭ كۈنى» دەل شۇ كۈننى كۆرسىتىدۇ؛ لېكىن كىنايىلىك ھەم ھەجۋىيلىك ئىش شۇكى، رەب دەل شۇ كۈندە (2-كۆزقاراشتىكىدەك) ئۆزىنىڭ، يەنى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى»نى ئايان قىلىشنى لايىق كۆردى.

13 «روھ» — خۇدانىڭ روھى، مۇقەددەس روھنى كۆرسىتىدۇ.

14 «سىمىرنا»، ھازىرقى «ئىزمىر».

15 بۇ يەتتە شەھەرنىڭ ھەممىسى بىر دۆگىلەكتە بىر-بىرىگە يانداش جايلاشقانىدى. روسۇل يۇھاننا ياشىغاندا ئەفەسۇس شەھرىدە ماكانلاشقانىدى. «قوشۇمچە سۆز» ۋە خەرىتىنى كۆرۈڭ.

16 ياكى «ئىنساننىڭ بىر ئوغلى». «دان.» 13:7نى ۋە ئىزاھاتىنى كۆرۈڭ.

كۆچىدە پارلىغاندەك يارقىن ئىدى. («دان.» 13:7)
[17] ئۇنى كۆرگىنىمدە، ئايىغىغا ئۆلۈكتەك يىقىلدىم. ئۇ ئوڭ قولىنى ئۈستۈمگە
تەگكۈزۈپ مۇنداق دېدى:
— قورقما، ئاۋۋالقىسى ۋە ئاخىرقىسى [18] ھەمدە ھايات بولغۇچى ئۆزۈمدۇرمەن.
مەن ئۆلگەنىدىم، ئەمما مانا، مەن ئەبەدىل-ئەبەدكىچە ھاياتتۇرمەن، ئۆلۈم ۋە
تەھتىسارانىڭ ئاچقۇچلىرى قولۇمدىدۇر! [19] شۇنىڭ ئۈچۈن، كۆرگەن ئىشلارنى،
ھازىر بولۇۋاتقان ئىشلارنى ۋە بۇلاردىن كېيىن بولىدىغان ئىشلارنى يېزىپ قالدۇر.
[20] سەن ئوڭ قولۇمدا كۆرگەن يەتتە يۇلتۇزنىڭ ۋە يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ
سىرى مانا مۇنداق — يەتتە يۇلتۇز يەتتە جامائەتنىڭ ئەلچىلىرى[(17)] ۋە يەتتە
چىراغدان بولسا يەتتە جامائەتتۇر.

ئەفەسۇستىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

2
[1] — ئەفەسۇستىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن:
«ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ، يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ
ئوتتۇرىسىدا ماڭغۇچى مۇنداق دەيدۇ:
[2] — سېنىڭ ئەجىر-ئەمەللىرىڭنى، تارتقان جاپالىرىڭنى ھەم سەۋر-تاقىتىڭنى،
رەزىل ئادەملەرنىڭ قىلمىشلىرىغا چىداپ تۇرالمايدىغانلىقىڭنى، شۇنداقلا روسۇل
بولمىسىمۇ ئۆزلىرىنى روسۇل دەپ ئاتىۋالغانلارنى سىناپ، ئۇلارنىڭ يالغانچى
بولغانلىقىنى تونۇغانلىقىڭنىمۇ بىلىمەن[(18)]. [3] شۇنداق، سېنىڭ سەۋر-تاقەت
قىلىۋاتقانلىقىڭنى، مېنىڭ نامىم ۋەجىدىن جاپا-مۇشەققەتكە بەرداشلىق

---

[17] ياكى «پەرىشتىلىرى». گرېك تىلىدا ھەم ئىبرانيي تىلىدا «پەرىشتە» ۋە «ئەلچى» بىر سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ (پەرىشتىلەر خۇدانىڭ ئەلچىلىرى بولغاچ). بىزنىڭچە مۇشۇ يەردە جامائەتلەر ئەۋەتكەن ئەلچىلەرنى كۆرسەتسە كېرەك، چۈنكى پەرىشتىلەرگە خەت يېزىش ھاجەتسىز ئىدى. يەتتە ئەلچى پاتموس ئارىلىغا بېرىپ يۇھاننادىن ھال سوراشقا كەلگەن بولۇشى مۇمكىن.
[18] بۇ سۆز ئەلچىگە ئېيتىلغىنى بىلەن شۈبھىسىزكى، پۈتكۈل جامائەتكە (بىر ئادەم سۈپىتىدە) ئېيتىلىدۇ.

بەرگەنلىكىڭنى ئەمما ئېرىنمىگەنلىكىڭنى بىلىمەن. 4 لېكىن ساڭا شۇ بىر
ئېتىرازىم باركى، سەن ئۆزۈڭدىكى دەسلەپكى مېھىر-مۇھەببەتتىن ۋاز كەچتىڭ.
5 شۇڭا قايسى ھالەتتىن يىقىلىپ چۈشكەنلىكىڭنى ئېسىڭگە ئېلىپ توۋا
قىلغىن، ئاۋۋالقى ئەمەللەرنى قايتا قىلغىن. بولمىسا يېنىڭغا كېلىمەن ۋە توۋا
قىلمىساڭ چىراغدېنىڭنى جايىدىن يۆتكىۋېتىمەن[19]. 6 بىراق، سېنىڭ شۇ
ئارتۇقچىلىقىڭ باركى، مەن ئۆزۈم نەپرەتلىنىدىغان نىكولاس تەرەپدارلىرىنىڭ[20]
قىلمىشلىرىدىن سەنمۇ نەپرەتلىنىسەن.
7 قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن! غەلىبە
قىلغۇچىلارنى خۇدانىڭ جەننىتىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى ھاياتلىق دەرىخىنىڭ
مېۋىلىرىدىن يېيىشكە مۇيەسسەر قىلىمەن».

ئىزمىر (سىمىرنى)دىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

8 ــ ئىزمىردىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: ــ
«ئاۋۋالقىسى ۋە ئاخىرقىسى، ئۆلگەن ۋە تىرىلگۈچى مۇنداق دەيدۇ:
9 ــ سېنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرىڭنى ۋە نامراتلىقىڭنى بىلىمەن (لېكىن سەن
باي!)، يەھۇدىي ئەمەس تۇرۇپ ئۆزلىرىنى يەھۇدىي دەۋالغان، شەيتاننىڭ بىر
سىناگوگى بولغانلارنىڭ تۆھمەتلىرىنىمۇ بىلىمەن[21].
10 ئالدىڭدا چېكىدىغان ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قورقما. مانا، ئىبلىس
ئاراڭلاردىن بەزىلىرىڭلارنى سىنىلىشىڭلار ئۈچۈن يېقىندا زىندانغا تاشلىتىدۇ.

19 ئەفەسۇستا ھازىر جامائەت بولمايلا قالماي، ھەتتا شەھەر ئۆزى خارابىلىك بولىدۇ.

20 «نىكولاس تەرەپدارلىرى»نىڭ كىم ئىكەنلىكى ھازىر ئېنىق ئەمەس. بەزىلەر ئۇلارنى «روس.»، 5:6-ئايەتتىكى «نىكولاس» ئىسىملىك جامائەت خىزمەتكارى بىلەن مۇناسىۋەتلىك دەپ قارايدۇ؛ لېكىن بىزنىڭچە بۇنىڭغا ئېنىق ئىسپات تېپىلمىدى. ھېچبولمىغاندا ئۇلار ئېتىقادچىلارنى جىنسىي بۇزۇقلۇققا ئازدۇرماقچى بولغاندى (14-15-ئايەتنى كۆرۈڭ).

21 ئىمپېراتور دومىتىيان ھۆكۈم سۈرگەن بەزى ۋاقىتلاردا بىرسى ئۆزىنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىيالىسا، زىيانكەشلىككە ئۇچرىماسلىقى كېرەك دېگەن بىر قانۇن كۈچكە ئىگە ئىدى؛ شۈبھىسىزكى، بەزى «ئېتىقادچىلار» ۋە باشقىلار بۇ قانۇندىن قالايمىقان پايدىلىنىپ زىيانكەشلىكتىن قېچىپ، شۇنداقلا باشقىلارغىمۇ زىيان يەتكۈزگەنىدى.

سلەر ئون كۈن قىينىلىسلەر. تاكى ئۆلگۈچە سادىق بولغىن، مەن ساڭا ھاياتلىق تاجىنى كىيدۈرىمەن.
11 قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن! غەلىبە قىلغۇچىلار ئىككىنچى ئۆلۈمنىڭ زىيىنىغا ھەرگىز ئۇچرىمايدۇ!».

پەرگامۇمدىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

12 ــ پەرگامۇمدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: ــ
«ئىككى بىسلىق ئۆتكۈر قىلىچى بار بولغۇچى مۇنداق دەيدۇ:
13 ــ مەن سەن ئولتۇرغان يەرنى، يەنى شەيتاننىڭ تەختى بولغان جاينى بىلىمەن. شۇنداقتىمۇ، سەن مېنىڭ نامىمنى چىڭ تۇتۇپ، ھەتتا سادىق گۇۋاھچىم ئانتىپاس ماكانىڭدا، يەنى شەيتان تۇرغان جايدا قەتل قىلىنغان كۈنلەردىمۇ، ماڭا قىلغان ئېتىقادىڭدىن تېنىپ كەتمىدىڭ. 14 لېكىن ساڭا شۇ بىرنەچچە ئېتىرازىم باركى، ئاراڭلاردا بالائامنىڭ تەلىمىگە ئەگەشكەنلەردىن بەزىلەر بولماقتا ــ بالائام بولسا بالاقنا ئىسرائىللارنى بۇتقا ئاتاپ قۇربانلىق قىلىنغان گۆشنى يېيىش ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا ئازدۇرۇشنى ئۆگەتكەنىدى. («چۆل.» 22-24-باب، 16:31) 15 شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا نىكولاس تەرەپدارلىرىنىڭ تەلىمىنى تۇتقانلارمۇ بار. 16 شۇنىڭ ئۈچۈن، توۋا قىل! ئۇنداق قىلمىساڭ، يېنىڭغا تېز ئارىدا بېرىپ، ئاغزىمدىكى قىلىچىم بىلەن شۇلارغا ھۇجۇم قىلىمەن.
17 قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن! غەلىبە قىلغۇچىلار بولسا يوشۇرۇپ قويۇلغان ماننادىن[22] بېرىمەن ۋە ھەربىرىگە بىردىن ئاق تاش بېرىمەن. تاش ئۈستىدە يېڭى بىر ئىسىم پۈتۈكلۈك بولىدۇ، شۇ ئىسىمنى ئۇنى قوبۇل قىلغان كىشىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ».

---

22 «ماننا» ــ ئىسرائىللار چۆل-باياۋاندا يۈرگەن ۋاقىتدا خۇدا ئۇلارغا ئاسماندىن چۈشۈرگەن كۆندۈلۈك ئوزۇقلۇق ئىدى («مىس.» 16:32-36-ئايەتلەرگە ۋە «يۇھ.» 48:6-58-ئايەتلەرگە قارالسۇن).

تىياتىرادىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

18 ــ تىياتىرادىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: ــ
«كۆزلىرى يالقۇنلىغان ئوتقا ۋە پۇتلىرى پارقىراق تۇچقا ئوخشايدىغان
خۇدانىڭ ئوغلى مۇنداق دەيدۇ:
19 ــ سېنىڭ ئەمەللىرىڭنى، مېھىر-مۇھەببىتىڭنى، ئېتىقادىڭنى،
ئەجىر-خىزمىتىڭنى ۋە سەۋر-تاقىتىڭنى، شۇنداقلا ھازىرقى ئەمەللىرىڭنىڭ
ئاۋۋالقىدىن ئېشىپ چۈشۈۋاتقانلىقىنىمۇ بىلىمەن. 20 لېكىن، ساڭا شۇ بىر
ئېتىرازىم باركى، ئۆزىنى پەيغەمبەر دەپ ئاتىۋالغان ئاشۇ خوتۇن يىزەبەلگە يول
قويۇۋاتىسەن. ئۇ خوتۇن قۇل-خىزمەتكارلىرىمغا تەلىم بېرىپ، ئۇلارنى جىنسىي
بۇزۇقلۇق قىلىشقا ۋە بۇتقا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان گۆشنى يېيىشكە ئازدۇرماقتا.
(«1پاد.» 16-، 18-19-، 21-باب) 21 مەن ئۇنىڭغا توۋا قىلغۇدەك ۋاقىت بەرگەنىدىم،
لېكىن ئۇ ئۆز بۇزۇقلۇقىغا توۋا قىلىشنى خالىمايدۇ. 22 ئەمدى مانا، مەن ئۇنى
ئېغىر كېسەل ئورنىغا تاشلاپ ياتقۇزىمەن[23] ۋە ئۇنىڭ بىلەن زىنا قىلغانلار
قىلمىشلىرىغا توۋا قىلمىسا، ئۇلارنىمۇ ئېغىر ئازابقا چۆمدۈرىمەن. 23 ئۇنىڭ
پەرزەنتلىرىنىمۇ[24] ئەجەللىك كېسەل بىلەن ئۇرىمەن. شۇ چاغدا، بارلىق
جامائەتلەر نىيەت-نىشانلارنى[25] ۋە قەلبلەرنى كۆزىتىپ تەكشۈرگۈچىنىڭ
ئۆزۈم ئىكەنلىكىمنى، شۇنداقلا مېنىڭ ھەربىرىڭلارغا قىلغان ئەمەلىيىتىڭلارغا
يارىشا ياندۇرىدىغانلىقىمنى بىلىدۇ. («يەر.» 10:17)
24-25 لېكىن، تىياتىرادىكى قالغانلارغا، يەنى بۇ تەلىمنى قوبۇل قىلمىغانلار
(ئۇلارنىڭ پىكرى بويىچە، شەيتاننىڭ ئاتالمىش «چوڭقۇر سىرلىرى»نى
ئۆگەنمىگەنلەر)، يەنى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنكى: ئۆزۈڭلاردا بار بولغاننى
مەن كەلگۈچە چىڭ تۇتۇڭلار. ئۇستۈڭلارغا بۇنىڭدىن باشقا يۈكنى ئارتمايمەن.
26 غەلىبە قىلغۇچىلارغا، يەنى ئەمەللىرىمنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتقان
كىشىلەرگە بولسا، ئۇلارغا پۈتكۈل ئەللەرگە ھاكىم بولۇش ھوقۇقىنى بېرىمەن.

---

23 گرېك تىلىدا: «مەن ئۇنى كارىۋاتقا تاشلايمەن».
24 «پەرزەنتلىرى» ــ جىسمانىي ياكى روھىي جەھەتتىنمۇ بولۇشى مۇمكىن.
25 «نىيەت-نىشانلار» ــ گرېك تىلىدا «بۆرەكلەر» بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

27 مانا بۇ ئاتام ماڭا بەرگەن ھوقۇققا ئوخشاش ھوقۇقتۇر: ــ
«ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالتەك(26) بىلەن پادىچىدەك باشقۇرۇپ، ساپال قاچىلارنى
ئۇرۇپ چاققاندەك تارمار قىلىدۇ(27)».
(«زەب.» 2:8-9، «ۋەھ.» 5:12، 15:19)
28 مەن ئۇنىڭغا تاڭ يۇلتۇزىنىمۇ ئاتا قىلىمەن. 29 قۇلىقى بارلار روھنىڭ
جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن!»

ساردىستىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

3 1 ــ ساردىستىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: ــ
«خۇدانىڭ يەتتە روھى ۋە يەتتە يۇلتۇزىنىڭ ئىگىسى بولغۇچى
مۇنداق دەيدۇ:
ــ سېنىڭ ئەمەللىرىڭنى ۋە شۇنداقلا «ھايات» دېگەن نام-ئابرۇيۇڭنىڭ
بارلىقىنى، لېكىن ئەمەلىيەتتە ئۆلۈك ئىكەنلىكىڭنى بىلىمەن. 2 شۇڭا، ئويغان،
سېنىڭدە بار بولغان، ئەمما ئۆلەي دەپ قالغان خىسلەتلىرىڭنى كۈچەيت؛ چۈنكى
خۇدايىم ئالدىدا ئەمەللىرىڭنىڭ تۈگەل ئەمەسلىكىنى بىلدىم. 3 ئۇنىڭ ئۈچۈن
سۆز-كالامنى قانداق قوبۇل قىلىپ ئاڭلىغىنىڭنى يادىڭغا كەلتۈرۈپ، ئۇنى چىڭ
تۇتۇپ توۋا قىلغىن. لېكىن ئويغانمىساڭ مەن ئوغرىدەك ئۇستۇڭگە كېلىمەن
ۋە سەن قايسى سائەتتە ئۇستۇڭگە كېلىدىغىنىمنى ھەرگىز بىلمەيسەن(28).
4 لېكىن ساردىستا ئۆز كىيىملىرىگە داغ تەگكۈزمىگەن(29) بىرنەچچە شەخس(30)
بار. ئۇلار ئاق كىيىم كىيىپ مەن بىلەن بىللە ماڭىدۇ، چۈنكى ئۇلار بۇنىڭغا

26 ياكى «شاھانە تۆمۈر ھاسا».
27 بۇ ئايەت «زەب.» 9:2-ئايەتتىن ئېلىنغان بولۇپ، بۇ يەردىكى «ئۇلار» خۇدا بىلەن قارشىلاشقان «يات ئەللەر»نى كۆرسىتىدۇ.
28 «ئوغرىدەك كېلىمەن» ــ بىر قېتىم ساردىس شەھىرى دۈشمەنىنىڭ ھۇجۇمى ئاستىدا تۇرۇۋاتقاندا «سېپىل-ئىستىھكامىمىز ھېچ بۆسۈلمەس» دەپ خاتىرجەملىكتە ئۇخلاۋاتقاندا دۈشمەن «ئوغرىدەك» كىرىپ ئۇنى ئىشغال قىلغان.
29 «كىيىملىرىگە داغ تەگكۈزمىگەن» ــ كۆچمە مەنىدە، ئەخلاقنى كۆرسىتىدۇ، ئەلۋەتتە.
30 گرېك تىلىدا «ناملار».

لايىقتۇر. [5] غەلىبە قىلغۇچىلار مانا شۇنداق ئاق كىيىملەرنى كىيىدۇ. مەن ئۇلارنىڭ نامىنى ھاياتلىق دەپتىرىدىن ھەرگىز ئۆچۈرمەيمەن، بەلكى ئۇلارنىڭ نامىنى ئاتام خۇدانىڭ ۋە ئۇنىڭ پەرىشتىلىرىنىڭ ئالدىدا ئوچۇق ئېتىراپ قىلىمەن.
[6] قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن!»

فىلادېلفىيەدىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

[7] ــ فىلادېلفىيەدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: ــ «مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي بولغۇچى، شۇنداقلا داۋۇتنىڭ ئاچقۇچىغا ئىگە بولغۇچى[31]، ئاچسام ھېچكىم ياپالمايدۇ، ياپسام ھېچكىم ئاچالمايدۇ دېگۈچى مۇنۇ ئىشلارنى دەيدۇ: («يەش.» 22:20-25)
[8] ــ سېنىڭ ئەمەللىرىڭنى بىلىمەن. سېنىڭ بىرئاز كۈچۈڭ بولغاچ[32] سۆز-كالامىمغا ئىتائەت قىلغىنىڭ ۋە نامىمدىن تېنىپ كەتمىگىنىڭ ئۈچۈن، ئالدىڭدا ھېچكىم ياپالمايدىغان بىر ئىشىكنى ئېچىپ قويدۇم. [9] مانا، شەيتاننىڭ سىناگوگىدىكىلەردىن، يەھۇدىي ئەمەس تۇرۇپ ئۆزلىرىنى يەھۇدىي دەپ ئاتىۋالغان يالغانچىلارنى بولسا[33] شۇنداق ئاقىۋەتكە قالدۇرىمەنكى، ئۇلارنى كېلىپ سېنىڭ ئايىغىڭغا باش ئۇرىدىغان ۋە مېنىڭ سېنى سۆيگەنلىكىمنى بىلىدىغان قىلىمەن. [10] سەن مېنىڭ سەۋر-تاقەت يولۇمدىكى سۆز-كالامىمنى[34] ساقلاپ ئەمەل قىلىشىڭ ئۈچۈن بۇ دۇنيادىكى ئىنسانلارنى

[31] ئەيسا مەسىھ جىسمانىي جەھەتتە داۋۇت پادىشاھنىڭ ئەۋلادى بولۇپ، ئۇ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىش دەرۋازىسىنىڭ ئاچقۇچىدۇر.
[32] باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «كۈچۈڭ ئاجىز بولسىمۇ،...».
[33] 2:9دىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.
[34] «مېنىڭ سەۋر-تاقىتىمدىكى سۆز-كالام» ــ ياكى (1) خۇش خەۋەرنىڭ ئۆزىنى (چۈنكى ئۇنى چىڭ تۇتۇپ ساقلاش ئۈچۈن ھەرھالدا كۆپ سەۋر-تاقەت كېرەك)؛ ياكى (2) مەسىھنىڭ ئالاھىدە سەۋر-تاقەتلىك بولۇش ئەمرلىرىنى؛ ياكى (3) خۇدانىڭ پۈتكۈل سۆز-كالامىنى كۆرسىتىدۇ (ئۇنىمۇ چىڭ تۇتۇشقا ئاجايىب سەۋر-تاقەت بولۇش كېرەك). بىزنىڭچە بۇ سۆز يۇقىرىقى ئۈچ جەھەتنىڭ ھەممىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مەسىھنىڭ ئۆزىنىڭ سەۋر-تاقىتى بىزگە بولمىسا، بىز «سەۋر-تاقىتىمدىكى سۆز-كالام»نى ھېچ تۇتالمايمىز، ئەلۋەتتە.

سىناشقا پۇتكۇل يەر يۈزىگە چۈشىدىغان ۋابالىق سىناقنىڭ ۋاقىت-سائىتى كەلگەندە سېنى ئۇنىڭدىن ساقلاپ قوغداپ قالىمەن[35]. («يەش.» 26:20-21)
11 مەن پات ئارىدا كېلىمەن. تاجىڭنى ھېچكىمنىڭ تارتىۋالماسلىقى ئۈچۈن، ئۆزۈڭدە بار بولغاننى چىڭ تۇتقىن. 12 غەلىبە قىلغۇچىنى بولسا، خۇدايىمنىڭ ئىبادەتخانىسىغا تۈۋرۈك قىلىمەنكى، ئۇ ئۇ يەردىن ئەسلا چىقمايدۇ. مەن ئۇنىڭ ئۈستىگە خۇدايىمنىڭ نامىنى، خۇدايىمنىڭ شەھىرىنىڭ نامىنى، يەنى ئەرشتىن ــ خۇدانىڭ يېنىدىن چۈشىدىغان يېڭى يېرۇسالېمنىڭ نامىنى ۋە مېنىڭ يېڭى نامىمنى يازىمەن.
13 قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن!»

لائودىكيادىكى جامائەتكە يېزىلغان خەت

14 ــ لائودىكيادىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن:
«ئامىن ئاتالغۇچى، يەنى سادىق ۋە ھەقىقىي گۇۋاھچى، خۇدانىڭ كائىناتنىڭ كېلىپ چىقىشىنىڭ سەۋەبچىسى[36] مۇنداق دەيدۇ: 15 سېنىڭ ئەمەللىرىڭنى بىلىمەنكى، سەن سوغۇقمۇ ئەمەس، قىزىقمۇ ئەمەس[37]. مەن سېنىڭ يا سوغۇق، يا قىزىق بولۇشۇڭنى خالايتتىم!

---

[35] «پۈتكۈل يەر يۈزىگە چۈشۈرۈلىدىغان سىناق ۋاقىت-سائىتى» ياكى (1) ئىمپېراتور تراجان يۈرگۈزگەن زىيانكەشلەرنى، ياكى (2) تارىختىكى بىزگە ھازىر نامەلۇم باشقا بىر مەزگىلنى، ياكى (3) كەلگۈسىدىكى «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نى كۆرسىتىدۇ (مەسىلەن «مات.» 9:24-22نى كۆرۈڭ).
[36] «ئامىن» سۆزىنىڭ مەنىسى «شۇنداق بولسۇن» بولۇپ، بۇ يەردە ئەيسا مەسىھنىڭ خۇدانىڭ بارلىق ۋەدە ۋە پىلانلىرىنىڭ «ئامىن»ى، يەنى ئۇلارنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىنىڭ كاپالىتى ئىكەنلىكى تەكىتلەنگەن. («2كور.» 1:20).
«خۇدانىڭ كائىناتنىڭ كېلىپ چىقىشىنىڭ سەۋەبچىسى» دېگەننىڭ باشقا تەرجىمىسى «خۇدا ياراتقان كائىناتنىڭ ئىدارە قىلغۇچىسى». بۇنىڭغا ئوخشاش سۆز «كول.» 1:15، 18-ئايەتتە تېپىلىدۇ، شۇ ئايەتلەردىكى ئىزاھاتلارنىمۇ كۆرۈڭ).
[37] لائودىكيا شەھىرىدە ياخشى سۇ مەنبەسى يوق ئىدى. ئەتراپىدىكى شەھەرلەردىن ئىسسىق سۇ (تۇرۇبا ئارقىلىق) يەتكۈزۈلسە ئىلمان بولۇپ قالاتتى؛ سوغۇق سۇ يەتكۈزۈلسىمۇ سوغۇق ئەمەس، بەلكى ئىلمان بولۇپ قالاتتى؛ ئۇلار ئۆزلىرى بۇ ئىلمان سۇنى ياخشى كۆرمەيتتى.

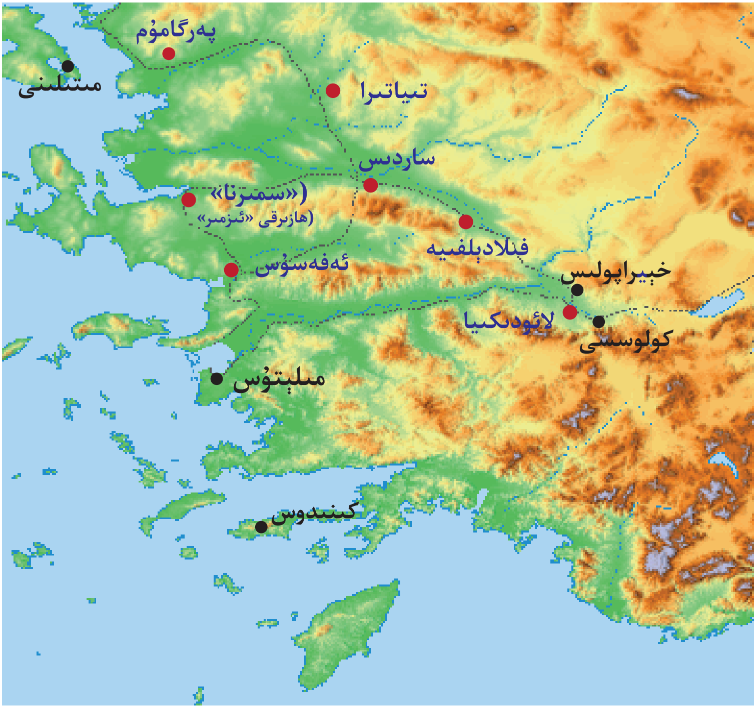

ئەيسا مەسىھنىڭ خېتىنى
تاپشۇرۇۋالغان
«كىچىك ئاسىيا»دىكى يەتتە
جامائەت
(«ۋەھىي» 2-3-باب)

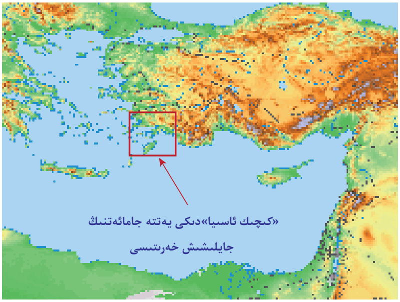

كىچىك ئاسىيا - هازىرقى تۈركىيە

16 سەن يا سوغۇق يا قىزىق ئەمەس، بەلكى ئىلمان بولغانلىقىڭ ئۈچۈن،
سېنى ئاغزىمدىن ھۆ قىلىمەن. 17 سەن باي ئادەممەن، دۆلەتمەن بولدۇم،
ھېچ نەرسىگە ھاجەتمەن ئەمەسمەن دېگىنىڭ بىلەن ئۆزۈڭنىڭ غېرىب،
بىچارە، يوقسۇل، كور ۋە يالىڭاچ ئىكەنلىكىڭنى بىلمىگەچكە، 18 باي
بولۇشۇڭ ئۈچۈن ئوتتا تاۋلانغان ئالتۇن، يالىڭاچلىق نومۇسلۇقۇڭنىڭ يېپىلىشى
ئۈچۈن كىيگۈزۈلۈشۈڭگە ئاق كىيىم-كېچەك، كۆرۈشۈڭ ئۈچۈن كۆزلىرىڭگە
سۈرتۈشكە[38] تۇتىيانى[39] مەندىن سېتىۋېلىشىڭنى نەسىھەت قىلىمەن.
19 مەن كىمنى سۆيسەم، شۇنىڭ ئەيىبىنى كۆرسىتىپ تەربىيىلەيمەن؛ شۇنىڭ
ئۈچۈن قىزغىن كۆيۈپ-پىشىپ توۋا قىل. 20 مانا، مەن ھازىر ئىشىك ئالدىدا
تۇرۇپ، ئىشىكنى قېقىۋاتىمەن. ئەگەر بىرى ئاۋازىمنى ئاڭلاپ ئىشىكنى
ئاچسا، ئۇنىڭ يېنىغا كىرىمەن. مەن ئۇنىڭ بىلەن، ئۇمۇ مەن بىلەن بىللە
غىزالىنىدۇ[40]. 21 غەلىبە قىلغۇچىنى بولسا، مەنمۇ غەلىبە قىلىپ، ئاتامنىڭ
تەختىدە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇرغىنىمدەك، ئۇنىمۇ تەختىمدە مەن بىلەن
بىرگە ئولتۇرۇشقا مۇيەسسەر قىلىمەن.
22 قۇلىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسۇن!»[41]

[38] گرېك تىلىدا «مەسىھلەيدىغان» ياكى «مەسىھ قىلىدىغان».
[39] لائودىكيا شەھىرى ئەسلىدە: (1) ئىنتايىن باي. ئۇلارنىڭ نۇرغۇن بانكىلىرى بار ئىدى. باي ئىكەنلىكىنىڭ بىر مىسالى، مىلادىيە 17-يىلى قاتتىق يەر تەۋرەش تۈپەيلىدىن فىلادەلفىيە، ساردىس ۋە لائودىكيا شەھەرلىرى ئىنتايىن ئېغىر زىيانغا ئۇچرىغاچقا رىم ھۆكۈمىتى ئۇلارغا نۇرغۇن ياردەم پۇل ئەۋەتتى. لائودىكيا شەھىرىدىكىلەر پۇلىمىز بار دەپ بۇ پۇلنى رەت قىلدى؛ (2) ئۇلارنىڭ چىرايلىق يۇڭلۇق كىيىم-كېچەك ئىشلەش بىلەن داڭقى چىققان؛ (3) ئۇلارنىڭ ئۇنۇملۇك بىرخىل كۆز مەلھىمىنىڭمۇ داڭقى چىققانىدى.
[40] گرېك تىلىدا «غىزالىنىش» دېگەن سۆز ئادەتتە كەچلىك تاماقنى كۆرسىتىدۇ.
[41] بۇ يەتتە جامائەتنىڭ باشقا بىر ئەھمىيىتى، يەنى بېشارەتلىك ئەھمىيىتى توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

ئەرشتىكى ئىبادەت

4 [1] ئاندىن مەن قارىۋىدىم، مانا، ئاسماندا بىر ئىشىك ئېچىقلىق تۇراتتى.
مەن تۇنجى قېتىم ئاڭلىغان كاناي ئاۋازىغا ئوخشاپ كېتىدىغان ئاۋاز
ماڭا: «بۇ ياققا چىق، ساڭا بۇلاردىن كېيىن يۈز بېرىشى مۇقەررەر بولغان
ئىشلارنى كۆرسىتەي» دېدى [2] ۋە دەرھال مەن روھنىڭ ئىلكىدە[42] بولدۇم؛ مانا،
ئەرشتە بىر تەخت، تەختتە بىر زات ئولتۇراتتى. [3] تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ
قىياپىتى يېشىل قاشتاش ۋە قىزىل كۆۋرتسقا ئوخشايتتى. تەختنىڭ چۆرىسىنى
زۇمرەتتەك بىر ھەسەن-ھۈسەن ئوراپ تۇراتتى. («ئەز.» 1:26-28)
[4] تەختنىڭ ئەتراپىدا يەنە يىگىرمە تۆت تەخت بار ئىدى. تەختلەردە
ئاق كىيىملەر بىلەن كىيىنگەن، باشلىرىغا ئالتۇن تاج تاقالغان يىگىرمە
تۆت ئاقساقال ئولتۇراتتى[43]. [5] تەختتىن چاقماقلار چېقىپ، تۇرلۇك ئاۋازلار
ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلىنىپ تۇراتتى. تەختنىڭ ئالدىدا يالقۇنلاپ تۇرغان
يەتتە مەشئەل كۆيۈپ تۇراتتى؛ بۇلار خۇدانىڭ يەتتە روھى ئىدى[44]. («مىس.»
16:19، «زەك.» 9:3، 10:4) [6] تەختنىڭ ئالدى خۇددى خرۇستالدەك پارقىراپ
تۇرىدىغان، سۈزۈك ئەينەك دېڭىزدەك ئىدى. تەختنىڭ ئوتتۇرىسىدا ۋە
تەختنىڭ چۆرىسىدە، ئالدى ۋە كەينى كۆزلەر بىلەن تولغان تۆت ھايات
مەخلۇق تۇراتتى. («ئەز.» 1:4-28) [7] بىرىنچى مەخلۇق شىرغا، ئىككىنچى
مەخلۇق بۇقىغا ئوخشايتتى. ئۈچىنچى مەخلۇقنىڭ يۈزى ئادەمنىڭ چىرايىغا
ئوخشايتتى. تۆتىنچى مەخلۇق پەرۋاز قىلىۋاتقان بۈركۈتكە ئوخشايتتى.

---

[42] گرېك تىلدا «روھتا» ــ دېمەك، مۇقەددەس روھنىڭ ئىلكىدە ۋە ئىلھامى ئاستىدا بولغان.

[43] «ئاقساقاللار» كىملەر؟ ئالىملارنىڭ پىكرى: ياكى (1) ئۇلار مەسىھنىڭ جامائىتىنى بىلدۈرىدۇ؛ ياكى (2) تەۋرات دەۋرىدىكى ئېتىقادى بىلەن يول باشلىغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ. بىز (2)-پىكىرگە مايىلمىز، چۈنكى كېيىنكى بابلاردا جامائەت ئاقساقاللاردىن ئايرىم كۆرۈنىدۇ (9:7-17، 1:19-10). «ئىبر.» 11-باب، بولۇپمۇ 2-ئايەتنىمۇ كۆرۈڭ.

[44] بەزى ئالىملار بۇ يەتتە روھ يەتتە پەرىشتىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ، باشقىلار خۇدانىڭ مۇقەددەس روھنىڭ يەتتە تەرىپىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايدۇ (6:5نى ۋە «يەش.» 2:11نى كۆرۈڭ).

8 تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ھەربىرىنىڭ ئالتىدىن قانىتى بار ئىدى[45]؛ ئۇلارنىڭ پۈتۈن بەدىنىنىڭ چۆرىسى ھەتتا ئىچ تەرىپىمۇ[46] كۆزلەر بىلەن تولغانىدى؛ ئۇلار كېچە-كۈندۈز توختىماي: ــ

«مۇقەددەس، مۇقەددەس، مۇقەددەستۇر،
بار بولغان، ھازىرمۇ بار ھەم كەلگۈسىدىمۇ بولغۇچى،
ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇدا!» ــ دېيىشەتتى.

9 ھايات مەخلۇقلار تەختتە ئولتۇرغان ئەبەدىلئەبەد ھايات بولغۇچىنى ئۇلۇغلاپ، ئۇنىڭغا ھۆرمەت-شەۋكەت ۋە تەشەككۈر ئىزھار قىلغىنىدا،
10 يىگىرمە تۆت ئاقساقال تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ ئايىغىغا يىقىلىپ ئەبەدىلئەبەد ھايات بولغۇچىغا باش قويۇپ سەجدە قىلاتتى، تاجلىرىنى تەختنىڭ ئالدىغا تاشلاپ قويۇپ، مۇنداق دېيىشەتتى: ــ

11 «سەن، ئى پەرۋەردىگارىمىز ۋە خۇدايىمىز،
شان-شەرەپ، ھۆرمەت-شۆھرەت ۋە قۇدرەتكە لايىقتۇرسەن.
چۈنكى ئۆزۈڭ ھەممىنى ياراتتىڭ،
ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىرادەڭ بىلەن مەۋجۇت ئىدى ۋە يارىتىلدى!»

قوزىنىڭ ئورام يازمىنى قولىغا ئېلىشى

5 1 ئاندىن تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ ئوڭ قولىدا ئىچ ۋە تاش تەرىپىگە خەت پۈتۈلگەن ۋە يەتتە مۆھۈر بىلەن پېچەتلەنگەن بىر ئورام يازمىنى كۆردۈم. («زەك.» 5:1-4)
2 يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: «ئورام يازمىنى ئېچىپ، پېچەتلەرنى يېشىشكە كىم لايىقتۇر؟» دەپ توۋلىغان قاۋۇل بىر پەرىشتىنىمۇ كۆردۈم.
3 لېكىن نە ئەرشتە نە يەر يۈزىدە نە يەر ئاستىدا ئورام يازمىنى ئاچالايدىغان

45 «ئەزاكىيال»دا كۆرۈنگەن «ھايات مەخلۇقلار»نىڭ تۆت قانىتى بار ئىدى.
46 ياكى «قانات ئاستىمۇ».

ياكى ئىچىگە قارىيالايدىغان ھېچكىم چىقمىدى. 4 ئورام يازمىنى ئېچىشقا
ياكى ئىچىگە قاراشقا لايىق بىرەرسى تېپىلمىغاچقا، قاتتىق يىغلىۋەتتىم.
5 ئاندىن ئاقساقاللاردىن بىرى ماڭا:
– يىغلىما! قارا، يەھۇدا قەبىلىسىدىن بولغان شىر – داۋۇتنىڭ يىلتىزى
بولغۇچى[47] غەلىبە قىلدى؛ شۇڭا ئورام يازمىنى ۋە ئۇنىڭ يەتتە پېچىتىنى
ئېچىشقا ئۇ قادىر، – دېدى.
6 ئاندىن قارىسام، تەخت بىلەن تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ئارىلىقىدا،
ئاقساقاللار ئوتتۇرىسىدا بىر قوزا ئۆرە تۇراتتى. ئۇ يېڭىلا بوغۇزلانغاندەك قىلاتتى؛
ئۇنىڭ يەتتە مۈڭگۈزى ۋە يەتتە كۆزى بولۇپ، بۇ كۆزلەر خۇدانىڭ پۈتكۈل يەر
يۈزىگە ئەۋەتكەن يەتتە روھى ئىدى. 7 قوزا بېرىپ، تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ
ئوڭ قولىدىن ئورام يازمىنى ئالدى. 8 يازمىنى ئالغاندا، تۆت ھايات مەخلۇق
ۋە يىگىرمە تۆت ئاقساقال قوزىنىڭ ئايىغىغا يىقىلدى؛ ئۇلارنىڭ ھەربىرىنىڭ
چىلتارى ۋە خۇشبۇي بىلەن تولغان ئالتۇن چىنىلىرى بار ئىدى (بۇ خۇشبۇي
مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ دۇئالىرى ئىدى). 9 ئۇلار يېڭى بىر كۈي ئېيتىشتى: –

«ئورام يازمىنى ئېلىشقا،
ۋە پېچەتلەرنى ئېچىشقا لايىقسەن؛
چۈنكى بوغۇزلاندىڭ
ۋە ھەر قەبىلىدىن، ھەر تىلدىن،
ھەر مىللەتتىن، ھەر ئەلدىن بولغان ئىنسانلارنى
ئۆز قېنىڭ بەدىلى بىلەن سېتىۋېلىپ، خۇداغا مەنسۇپ قىلدىڭ.
10 ئۇلارنى خۇدايىمىز ئۈچۈن بىر پادىشاھلىققا ئۇيۇشتۇرۇپ،
كاھىنلار قىلدىڭ.
ئۇلار يەر يۈزىدە ھۆكۈم سۈرىدۇ».

47 «داۋۇتنىڭ يىلتىزى بولغۇچى» – ياكى «داۋۇتنىڭ يىلتىزىنىڭ نوتىسى» («يەش.» 1:11نى كۆرۈڭ). لېكىن بىزنىڭچە بۇ سۆز داۋۇتنىڭ مەسىھتىن كېلىپ چىققانلىقىنى ھەم مەسىھنىڭ داۋۇتنىڭ رەببى ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ («مات.» 16:22 ۋە 42:22-45).

[11] ئاندىن كۆردۈم ۋە مانا، تەختنىڭ، ھايات مەخلۇقلارنىڭ ۋە ئاقساقاللارنىڭ ئەتراپىدا نۇرغۇنلىغان پەرىشتىلەرنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىدىم. ئۇلارنىڭ سانى تۈمەن مىڭ-تۈمەن مىڭ، مىليون-مىليون[48] ئىدى. [12] ئۇلار يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: —

«بوغۇزلانغان قوزا قۇدرەت، دۆلەت، دانالىق، كۈچ-قۇۋۋەت، ھۆرمەت، شان-شەرەپ
ۋە مەدھىيىگە لايىقتۇر» دېيىشەتتى.

[13] ئاندىن مەن ئەرش، يەر يۈزى، يەر ئاستى ۋە دېڭىزدىكى ھەربىر مەخلۇق ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدە بار بولغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ: —
«تەختتە ئولتۇرغۇچىغا ۋە قوزىغا
مەدھىيە، ھۆرمەت، شان-شەرەپ ۋە ھوقۇق-قۇدرەت
ئەبەدىل-ئەبەدكىچە مەنسۇپ بولغاي!» دېگىنىنى ئاڭلىدىم.

[14] تۆت ھايات مەخلۇق «ئامىن!» دەپ جاۋاب قايتۇراتتى، ئاقساقاللار يەرگە يىقىلىپ سەجدە قىلاتتى[49].

قوزىنىڭ ئالتە پېچەتنى ئېچىشى

6 [1] ئاندىن قوزا يەتتە پېچەتنىڭ بىرىنى ئاچقاندا، مەن قاراپ تۇردۇم. تۆت ھايات مەخلۇقتىن بىرىنىڭ گۈلدۈرماممىدەك ئاۋاز بىلەن: «كەل!»[50] دېگىنىنى ئاڭلىدىم. [2] كۆردۈمكى، مانا بىر ئاق ئات كەلدى!

[48] «تۈمەن مىڭ-تۈمەن مىڭ، مىليون-مىليون» ئەسلىدە «يۈز مىليونلىغان، «مىليونلىغان».
[49] بۇ مۇھىم بابنىڭ تېمىسى توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئازراق توختىلىمىز.
[50] «كەل!» دېگەن سۆز بەلكىم 2-8-ئايەتلەردە كۆرۈنگەن ئاتلىقلارنىڭ ھەربىرىگە چىقىرىلغان بۇيرۇق بولسا كېرەك (3-، 5-، 7-ئايەتنىمۇ كۆرۈڭ).

ئاتقا مىنگۈچىنىڭ قولىدا بىر ئوق-يا بار ئىدى؛ ئۇنىڭغا بىر تاج[51] بېرىلدى. ئۇ غەلىبە قىلغۇچى سۈپىتىدە زەپەر قۇچۇش ئۈچۈن جەڭگە ئاتلاندى[52].

3 قوزا ئىككىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، ئىككىنچى ھايات مەخلۇقنىڭ: «كەل!» دېگىنىنى ئاڭلىدىم. 4 يەنە بىر ئات ئوتتۇرىغا چىقتى، ئۇنىڭ رەڭگى قىپقىزىل ئىدى. ئاتقا مىنگۈچىگە يەر يۈزىدىكى تىنچلىقنى ئېلىپ كېتىش ۋە ئىنسانلارنى ئۆزئارا قىرغىنچىلىققا سېلىش ھوقۇقى بېرىلدى. ئۇنىڭغا يەنە چوڭ بىر قىلىچ بېرىلدى.

5 قوزا ئۈچىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، ئۈچىنچى ھايات مەخلۇقنىڭ: «كەل!» دېگىنىنى ئاڭلىدىم. مەن كۆردۈمكى، مانا بىر قارا ئات كەلدى. ئاتقا مىنگۈچىنىڭ قولىدا بىر تارازا بار ئىدى. 6 تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ئارىسىدىن: ــ

«بىر تاۋاق[53] بۇغداي بىر دىنارىئۇس پۇلغا،
ئۈچ تاۋاق ئارپا بىر دىنارىئۇس پۇلغا سېتىلىدۇ.
ئەمما زەيتۇن يېغىغا ۋە شارابقا زەرەر يەتكۈزمىگىن!»
ــ دېگەندەك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم[54].

7 قوزا تۆتىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، تۆتىنچى ھايات مەخلۇقنىڭ: «كەل!» دېگەن ئاۋازنى ئاڭلىدىم. 8 كۆردۈمكى، مانا بىر تاتىراڭ ئاتنى

بەزى كونا كەچۈرۈلمىلەردە «كەل»نىڭ ئورنىدا «كېلىپ كۆرگىن!» دېيىلىدۇ.

51 «تاج» دېگەن بۇ سۆز پادىشاھنىڭكى ئەمەس، بەلكى جەڭ-ئويۇنلاردا ياكى ئېلىشىش مۇسابىقىلىرىدا غالىبلارغا بېرىلىدىغان، بىرخىل نەپىس چەمبىرەكنى كۆرسىتىدۇ.

52 «ئاق ئاتقا مىنگۈچى»نىڭ سالاھىيىتى توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە توختىلىمىز.

53 گرېك تىلىدا «ئۆلچەم».

54 «بىر دىنارىئۇس پۇل» ــ ئاساسەن بىر كۈنلۈك ئىش ھەققى ئىدى («مات.» 2:20). «بىر تاۋاق» بەلكىم بىر شىڭ ئىدى (گرېك تىلىدا «چۆنىكس»). بىراق بىر تاۋاق بۇغداي ئارانلا بىر كىشىنىڭ كۈنلۈك تامىقىغا يېتىدۇ. شۇڭا «قارا ئات» ئاچارچىلىق ئېلىپ كېلىدۇ. ھالبۇكى، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا بايلار بولسا ئۆز راھەت-پاراغىتىگە كېرەك بولغان «ماي ۋە شاراب»لارنى سېتىۋالالايدۇ.

كۆردۈم. ئاتقا مىنگۈچىنىڭ ئىسمى «ئۆلۈم» ئىدى. ئۇنىڭ كەينىدىن
تەھتىسارا ئەگىشىپ كېلىۋاتاتتى. ئۇلارغا يەر يۈزىنىڭ تۆتتىن بىرىگە
ھۆكۈمرانلىق قىلىپ، قىلىچ، ئاچارچىلىق، ۋابا[55] ۋە يەر يۈزىدىكى يىرتقۇچ
ھايۋانلار ئارقىلىق ئادەمنى ئۆلتۈرۈش ھوقۇقى بېرىلدى.
9 قوزا بەشىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كالامى ئۈچۈن ۋە
ئىزچىل گۇۋاھلىق بەرگەنلىكى ۋەجىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ جانلىرىنى
قۇربانگاھنىڭ تېگىدە كۆردۈم. 10 ئۇلار قاتتىق ئاۋاز بىلەن نىدا سېلىشىپ:
— ئەي ھاكىممۇتلەق ئىگىمىز، مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي بولغۇچى!
سەن قاچانغىچە يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى سوراق قىلماي، ئۇلاردىن
قېنىمىزنىڭ ئىنتىقامىنى ئالمايسەن؟ — دېيىشەتتى.
11 ئۇلارنىڭ ھەربىرىگە بىردىن ئاق تون بېرىلدى. ئۇلارغا، ئۆزۈڭلارغا
ئوخشاش ئۆلتۈرۈلىدىغان قۇل-بۇرادەرلىرىڭلار ھەم قېرىنداشلىرىڭلارنىڭ
سانى توشقۇچە ئازغىنە ۋاقىت ئارام ئېلىشىڭلار كېرەك، دەپ ئېيتىلدى.
12 ئاندىن مەن قوزا ئالتىنچى پېچەتنى ئاچقىنىدا كۆردۈمكى، مانا
دەھشەتلىك بىر يەر تەۋرەش يۈز بەردى، قۇياش بەئەينى قارا يۇڭدىن
توقۇلغان بۆزدەك قاپقارا رەڭگە، تولۇن ئاي بولسا قاننىڭ رەڭگىگە كىردى.
13 ئەنجۈر دەرىخىنىڭ قاتتىق بوراندا سىلكىنىشىدىن ئەنجۈر غورىلىرى
يەرگە تۆكۈلگەندەك، ئاسماندىكى يۇلتۇزلارمۇ يەر يۈزىگە تۆكۈلدى.
14 ئاسمان خۇددى ئورام يازمىنىڭ تۈرۈلگىنىدەك غايىب بولدى، ھەربىر
تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن يۆتكەلدى؛ («يەش.» 4:34) 15 ھەمدە دۇنيادىكى
پادىشاھلار، مۆتىۋەرلەر، سەردارلار[56]، بايلار، كۈچلۈكلەر، قۇللار ۋە
ھۆرلەرنىڭ ھەممىسى ئۆڭكۈرلەرگە ۋە تاغلارنىڭ كامارلىرىغا يوشۇرۇندى.
(«يەش.» 21:2) 16 ئۇلار تاغلارغا ۋە قورام تاشلارغا مۇنداق دەپ جار
سالدى: —
«ئۈستىمىزگە چۈشۈڭلار! بىزنى تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ سىيماسىدىن
ھەم قوزىنىڭ غەزىپىدىن يوشۇرۇڭلار ۋە ساقلاڭلار! («ھوش.» 8:10)

[55] گرېك تىلىدا «ئۆلۈم».
[56] «سەردارلار» گرېك تىلىدا «مىڭبېشىلار».

17 چۈنكى ئۇلارنىڭ دەھشەتلىك غەزەپ كۈنى كەلدى، ئەمدى كىم پۇت
تىرەپ تۇرالىسۇن؟!»[57].

مۆھۈرلەنگەن 144000 كىشى

7 1 ئۇنىڭدىن كېيىن مەن كۆردۈمكى، تۆت پەرىشتە يەر يۈزىنىڭ تۆت
بۇلۇڭىدا تۇراتتى. ئۇلار ھەرقانداق شامالنىڭ قۇرۇقلۇق، دېڭىز ھەم دەل-
دەرەخلەرگە ئۇرۇلماسلىقى ئۈچۈن يەر يۈزىنىڭ تۆت تەرىپىدىن چىقىدىغان
شامالنى تىزگىنلەپ تۇراتتى. 2 مەن ھايات خۇدانىڭ مۆھۈرىنى ئالغان، كۈن
چىقىشتىن كۆتۈرۈلۈۋاتقان باشقا بىر پەرىشتىنى كۆردۈم. ئۇ قاتتىق ئاۋاز بىلەن
قۇرۇقلۇق ۋە دېڭىزلارنى ۋەيران قىلىش ھوقۇقى بېرىلگەن ئاشۇ تۆت پەرىشتىگە:
3 «بىز خۇدانىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرىنىڭ پېشانىسىگە مۆھۈر باسقۇچە،
قۇرۇقلۇق، دېڭىز ۋە دەل-دەرەخلەرنى ۋەيران قىلماڭلار!» دەپ توۋلىدى.
4 مەن مۆھۈرلەنگەنلەرنىڭ سانىنى ئاڭلىدىم ــ ئىسرائىللارنىڭ ھەرقايسى
قەبىلىلىرىدىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشى، يەنى: ــ

5 يەھۇدا قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
رۇبەن قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
گاد قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
6 ئاشىر قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
نافتالى قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
ماناسسەھ قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
7 شىمېئون قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
لاۋىي قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
ئىسساكار قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
8 زەبۇلۇن قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،

57 «يەتتە پېچەت» توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە توختىلىمىز.

يۈسۈپ قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،
بىنيامىن قەبىلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى مۆھۈرلەنگەنىدى[58].

نىجاتنى تاپقان زور بىر تۈپ خالايىق

9 بۇ ئىشلاردىن كېيىن كۆردۈمكى، مانا ھەر ئەل، ھەر قەبىلە، ھەر مىللەتتىن بولغان، ھەرخىل تىللاردا سۆزلىشىدىغان سان-ساناقسىز زور بىر تۈپ خالايىق تەختنىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا تۇراتتى؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاق تون كىيدۈرۈلگەن بولۇپ، قوللىرىدا خورما شاخلىرى تۇتقانىدى. 10 ئۇلار يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: —
«نىجات تەختتە ئولتۇرغۇچى خۇدايىمىزغا ۋە قوزىغا مەنسۇپ بولغاي![59]»
دەپ ۋارقىرىشاتتى.
11 بارلىق پەرىشتىلەر تەختنىڭ، ئاقساقاللارنىڭ ۋە تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقانىدى. ئۇلار تەختنىڭ ئالدىدا يىقىلىپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېيىشەتتى: —

12 «ئامىن! ھەمدۇ-مەدھىيە، شان-شەرەپ،
دانالىق ۋە تەشەككۈر،
ھۆرمەت ۋە كۈچ-قۇدرەت
خۇدايىمىزغا ئەبەدىل-ئەبەدكىچە مەنسۇپ بولغاي، ئامىن!»

13 ئەمدى ئاقساقاللاردىن بىرى مەندىن:

58 ئون قەبىلىدىن دان قەبىلىسى كەم ئىدى؛ يۈسۈپنىڭ قەبىلىسى ئىككى بۆلەككە (يۈسۈپنىڭ ۋە ماناسسەھنىڭ)گە بۆلۈندى.
59 گرېك تىلىدا «نىجات... قوزىغا بولغاي!» — خۇدا ۋە قوزا ئىنسانلارغا ئاتا قىلغان نىجاتنىڭ مېۋىسى بولغان شان-شەرەپ، نام-شۆھرەت ۋە ھەمدۇسانالارنىڭ ھەممىسى ھېچنىمە قالدۇرماي خۇدا ۋە قوزىغا قايتۇرۇپ كېلىنسۇن، دېگەندەك مەنىدە.

— بۇ ئاق تون كىيدۈرۈلگەن كىشىلەر كىم بولىدۇ، قەيەردىن كەلدى؟ — دەپ سورىدى.
14 — تەقسىر، بۇ ئۆزلىرىگە مەلۇمدۇر، — دېدىم.
ئۇ ماڭا:
— بۇلار دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈپ كەلگەنلەر[60].
ئۇلار تونلىرىنى قوزىنىڭ قېنىدا يۇيۇپ ئاپئاق قىلغان. 15 شۇڭا ئۇلار خۇدانىڭ
تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىبادەتخانىسىدا كېچە-كۈندۈز ئۇنىڭ خىزمىتىدە
بولىدۇ؛ تەختتە ئولتۇرغۇچى بولسا ئۇلارنىڭ ئۈستىگە چېدىرىنى سايىۋەن
قىلىدۇ[61]. 16 ئۇلار يەنە ھېچ ئاچ قالمايدۇ، ھېچ ئۇسسىمايدۇ، ئۇلارغا نە
ئاپتاپ، نە پىژغىرىم ئىسسىق ھېچ ئۇرمايدۇ. 17 چۈنكى ئۇلارنى تەختنىڭ
ئوتتۇرىسىدىكى قوزا باقىدۇ ۋە ھاياتلىق سۈيى بۇلاقلىرىغا ئېلىپ بارىدۇ؛ ۋە خۇدا
ئۇلارنىڭ ھەربىر كۆز يېشىنى سۈرتىدۇ، — دېدى. («يەش.» 4:5-6، 8:25)

قوزىنىڭ يەتتىنچى پېچەتنى ئېچىشى

8 1 قوزا يەتتىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، ئەرشتە يېرىم سائەتچە
جىمجىتلىق ھۆكۈم سۈردى. 2 ئاندىن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرىدىغان يەتتە
پەرىشتىنى كۆردۈم. ئۇلارغا يەتتە كاناي بېرىلدى.
3 ئالتۇن خۇشبۇيدان تۇتقان يەنە بىر پەرىشتە كېلىپ، قۇربانگاھنىڭ ئالدىدا
تۇردى. بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ دۇئالىرى بىلەن بىرلىكتە تەختنىڭ
ئالدىدىكى ئالتۇن خۇشبۇيگاھ[62] ئۈستىدە خۇداغا ئاتاپ سۇنۇشقا ئۇنىڭغا
كۆپ خۇشبۇي بېرىلدى. 4 ۋە خۇشبۇيىنىڭ تۈتۈنلىرى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ
دۇئالىرى بىلەن بىللە پەرىشتىنىڭ قولىدىن خۇدانىڭ ئالدىغا كۆتۈرۈلدى.
5 ئاندىن پەرىشتە خۇشبۇيداننى قولىغا ئېلىپ، ئۇنى قۇربانگاھدىكى ئوت

60 ياكى «بۇلار دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتتىن چىقىۋاتقانلار».
61 گرېك تىلىدا «تەختتە ئولتۇرغۇچى بولسا ئۇلارنىڭ ئۈستىگە ئۆز چېدىرىنى يېيىپ بېرىدۇ».
62 گرېك تىلىدا «ئالتۇن قۇربانگاھ».

بىلەن تولدۇرۇپ، يەر يۈزىگە ئاتتى؛ شۇنىڭ بىلەن تۇرلۇك ئاۋازلار، گۈلدۈرمامىلار
ئاڭلاندى، چاقماقلار چېقىلدى ۋە بىر يەر تەۋرەش بولدى. 6 ئاندىن قولىلىرىغا
بىردىن كاناي تۇتقان يەتتە پەرىشتە كانايلىرىنى چېلىشقا ھازىرلاندى.

يەتتە كانايىنىڭ چېلىنىشى

7 بىرىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن مۆلدۈر ۋە ئوت
قان ئارىلاش پەيدا بولۇپ يەر يۈزىگە تاشلاندى، زېمىنىنىڭ ئۈچتىن بىرى
كۆيدۈرۈلدى، دەل-دەرەخلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى كۆيدۈرۈلدى ۋە پۈتكۈل يېشىل
ئوت-چۆپلەر كۆيدۈرۈلدى.
8 ئىككىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن گوياكى لاۋۇلداپ
كۆيۈۋاتقان يوغان بىر تاغدەك غايەت زور بىر جىسىم دېڭىزغا تاشلاندى.
دېڭىزنىڭ ئۈچتىن بىرى قانغا ئايلاندى 9 ۋە دېڭىزدىكى جانىۋارلارنىڭ
ئۈچتىن بىرى ئۆلدى؛ كېمىلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋەيران بولدى.
10 ئۈچىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن
مەشئەلدەك يالقۇنلاپ يانغان چوڭ بىر يۇلتۇز چۈشتى؛ ئۇ دەريالارنىڭ ئۈچتىن
بىرىنىڭ ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلىرى ئۈستىگە چۈشتى. 11 يۇلتۇزنىڭ ئىسمى
«كەكرە» ئىدى. سۇلارنىڭ ئۈچتىن بىرى كەكرىدەك بولۇپ كەتتى، سۇلار
ئاچچىق بولۇپ كەتكەچكە نۇرغۇن ئادەم سۇدىن ئۆلدى.
12 تۆتىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن قۇياشنىڭ ئۈچتىن
بىرى، ئاينىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۇرۇلدى. نەتىجىدە،
قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنىڭ يورۇقلۇقىنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلاشتى،
كۈندۈزنىڭ ئۈچتىن بىرىدە يورۇقلۇق يوقالدى، كېچىنىڭ ئۈچتىن بىرىدىمۇ
شۇنداق بولدى.
13 يەنە كۆردۈمكى، ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇچۇپ كېتىۋاتقان بىر بۈركۈتنىڭ
قاتتىق ئاۋاز بىلەن: ــ
«كانايىنى چېلىشقا تەمشەلگەن قالغان ئۈچ پەرىشتىنىڭ كاناي ئاۋازلىرى
ئاڭلانسا يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ ھالىغا ۋاي، ۋاي، ۋاي!» دېگىنىنى ئاڭلىدىم.

9 1 بەشىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ مەن ئاسماندىن يەرگە
چۈشۈپ كەتكەن بىر يۇلتۇزنى كۆردۈم. تېگى يوق ھاڭغا بارىدىغان
قۇدۇقنىڭ ئاچقۇچى ئۇنىڭغا بېرىلدى، 2 ئۇ تېگى يوق ھاڭنىڭ قۇدۇقىنى
ئاچتى. قۇدۇقتىن يوغان خۇمداننىڭ ئىسسىدەك تۈتۈن ئۆرلەپ چىقتى.
ھاڭنىڭ قۇدۇقىنىڭ تۈتۈنىدىن قۇياش ۋە كۆكنى قاراڭغۇلۇق باستى. 3 تۈتۈننىڭ
ئىچىدىن يەر يۈزىگە چېكەتكە ياغدى. ئۇلارغا يەر يۈزىدىكى چايانلاردەك
چېقىش كۈچى بېرىلگەنىدى. 4 ئۇلارغا يەر يۈزىدىكى ئوت-چۆپلەرگە ۋە
ھەرقانداق ئۆسۈملۈك ياكى دەل-دەرەخلەرگە زەرەر يەتكۈزمەڭلار، پەقەت
پېشانىسىدە خۇدانىڭ مۆھۈرى بولمىغان ئادەملەرگىلا زەرەر قىلىڭلار،
دەپ ئېيتىلدى. 5 ئۇلارغا ئادەملەرنى ئۆلتۈرۈۋېتىشكە ئەمەس، بەلكى بەش
ئايغىچە قىيناشقا يول قويۇلدى؛ ئۇلار يەتكۈزىدىغان ئازاب ئادەمنى چايان
چاققاندىكىدەك ئازاب ئىدى. 6 شۇ كۈنلەردە، ئىنسانلار ئۆلۈمنى ئىزدەيدۇ،
لېكىن تاپالمايدۇ؛ ئۆلۈمنى سېغىنىدۇ، لېكىن ئۆلۈم ئۇلاردىن قاچىدۇ.

7 چېكەتكىلەرنىڭ قىياپىتى خۇددى جەڭگە ھازىرلانغان ئاتلارغا
ئوخشايتتى. باشلىرىدا بولسا ئالتۇن تاجقا ئوخشايدىغان بىر نەرسە بولۇپ،
چىرايى ئادەمنىڭكىگە ئوخشايتتى. 8 چاچلىرى ئاياللارنىڭ چېچىغا،
چىشلىرى شىرنىڭ چىشىغا ئوخشايتتى. 9 ئۇلارنىڭ كۆكرىكىدىكى ساۋۇتى
تۆمۈر ساۋۇتلارغا ئوخشايتتى؛ قاناتلىرىنىڭ ئاۋازى جەڭگە ئاتلانغان نۇرغۇن
ئات-ھارۋىلارنىڭ ئاۋازىغا ئوخشايتتى. 10 چايانلارنىڭكىگە ئوخشاش
قۇيرۇقلىرى ۋە نەشتەرلىرى بار ئىدى. ئادەمنى بەش ئاي ئازابقا سالىدىغان
كۈچ بولسا قۇيرۇقلىرىدا ئىدى. 11 ئۇلارنى ئىدارە قىلىدىغان پادىشاھى، يەنى
تېگى يوق ھاڭنىڭ پەرىشتىسى بار ئىدى. ئۇنىڭ ئىبرانىيچە ئىسمى ئاۋاددون؛
گرېكچە ئىسمى ئاپولىيون ئىدى[63].
12 بىرىنچى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتتى. مانا، بۇنىڭدىن كېيىن يەنە ئىككى
«ۋاي» كېلىدۇ.

[63] بۇ ئىككى ئىسىمنىڭ مەنىسى «ھالاك قىلغۇچى».

ئالتىنچى كانايىنىڭ چېلىنىشى؛ «ئىككىنچى ۋاي»نىڭ باشلىنىشى

[14-13] ئالتىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ مەن خۇدانىڭ ئالدىدىكى ئالتۇن قۇربانگاھنىڭ تۆت مۈڭگۈزىدىن چىققان بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم، بۇ ئاۋاز كانايىنى تۇتقان ئالتىنچى پەرىشتىگە:

– چوڭ ئەفرات دەرياسىنىڭ يېنىدا باغلاقلىق تۆت پەرىشتىنى بوشات، دېدى. [15] دەل شۇ سائەت، شۇ كۈن، شۇ ئاي، شۇ يىل ئۈچۈن ھازىرلاپ قويۇلغان بۇ تۆت پەرىشتە ئىنسانلارنىڭ ئۈچتىن بىرىنى ھالاك قىلىش ئۈچۈن باغلاقتىن بوشىتىلدى. [16] بۇلارنىڭ ئاتلىق لەشكەرلەر قوشۇنىنىڭ سانى ئىككى يۈز مىليون[64] ئىدى. ئۇلارنىڭ سانىنىڭ جاكارلانغانلىقىنى ئاڭلىدىم.

[17] غايىبانە كۆرۈنۈشتە كۆزۈمگە كۆرۈنگەن ئات ۋە ئۈستىگە مىنگەنلەر مانا مۇنداق ئىدى: ئاتلىقلارنىڭ كۆكرىكىدىكى ساۋۇتى چوغدەك قىزىل، كۆك ياقۇتتەك كۆك ۋە گۈڭگۈرتتەك سېرىق ئىدى[65]. ئاتلارنىڭ باشلىرى شىرنىڭ بېشىدەك ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرىدىن ئوت، تۈتۈن ۋە گۈڭگۈرت چىقىپ تۇراتتى. [18] بۇ ئۈچ بالادىن، يەنى ئاتلارنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئوت ۋە تۈتۈن ۋە گۈڭگۈرتتىن ئىنسانلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۆلتۈرۈلدى. [19] چۈنكى ئاتلارنىڭ كۈچى ئېغىزلىرىدا ۋە قۇيرۇقلىرىدا ئىدى؛ ئۇلارنىڭ قۇيرۇقلىرىنىڭ يىلانلارغا ئوخشاش بېشى بولۇپ، بۇلار بىلەن ئادەمنى زەخىملەندۈرەتتى.

[20] قالغان ئىنسانلار، يەنى بۇ بالايىئاپەتلەردىن ئۆلتۈرۈلمەي قالغانلار ئۆز قوللىرىنىڭ ئەمەللىرىگە تووا قىلمىدى، يەنى جىنلارغا، كۆرەلمەس، ئاڭلىيالماس ۋە ماڭالماس ئالتۇن، كۈمۈش، تۇچ ۋە ياغاچ بۇتلارغا چوقۇنۇشتىن ۋاز كەچمىدى. [21] ئۇلار قاتىللىق، سېھىرگەرلىك، جىنسىي بۇزۇقلۇق ۋە ئوغرىلىقلىرىغىمۇ تووا قىلمىدى.

[64] گرېك تىلىدا «ئىككى تۈمەن ھەسسە تۈمەن».
[65] ياكى «ئوت، كۆك ياقۇت ۋە گۈڭگۈرتتىن ئىدى».

پەرىشتە ۋە كىچىك ئورام يازما

10 [1] ئاندىن كېيىن، ئەرشتىن چۈشۈۋاتقان يەنە بىر كۈچلۈك پەرىشتىنى
كۆردۈم. ئۇ بىر پارچە بۇلۇت بىلەن يېپىنغان بولۇپ، بېشىنىڭ
ئۈستىدە بىر ھەسەن-ھۈسەن بار ئىدى. چىرايى قۇياشقا، پۇتلىرى ئوت
تۈۋرۈككە ئوخشايتتى؛ [2] قولىدا بىر كىچىك ئېچىقلىق ئورام يازما بار ئىدى. ئۇ
ئوڭ پۇتىنى دېڭىز ئۈستىگە، سول پۇتىنى قۇرۇقلۇققا قويۇپ تۇرۇپ، [3] شىرنىڭ
ھۆركىرىشىگە ئوخشاش قاتتىق ئاۋاز بىلەن ۋارقىرىدى. ئۇ ۋارقىرىغاندا، يەتتە
گۈلدۈرماما ئۆز ئاۋازلىرىنى ئاڭلىتىپ سۆز قىلدى.
[4] يەتتە گۈلدۈرماما سۆز قىلغاندا، دېگەنلىرىنى خاتىرىلىۋالماقچى بولۇپ
تۇراتتىم. بىراق ئاسماندىن: —
«يەتتە گۈلدۈرمامىنىڭ ئېيتقانلىرىنى مۆھۈرلەپ، ئۇلارنى خاتىرىلىمە»[66]
دېگەن ئاۋازنى ئاڭلىدىم. [5] دېڭىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۈستىدە تۇرغان، مەن
كۆرگەن ئۇ پەرىشتە ئوڭ قولىنى ئاسمانغا كۆتۈرۈپ، [6] ئاسمانلار ھەم ئۇلاردا
بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەر-زېمىن ھەم ئۇنىڭدا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى،
دېڭىز ھەم ئۇنىڭدا بولغان ھەممىسىنى ياراتقۇچى، يەنى ئەبەدىل-ئەبەدكىچە
ھايات ياشىغۇچى بىلەن قەسەم قىلىپ:
— ۋاقىت يەنە كەينىگە سۈرۈلمەيدۇ؛ [7] بەلكى يەتتىنچى پەرىشتە كاناي
چېلىش ئالدىدا، يەنى ئاۋازى ئاڭلىنىش ئالدىدىكى كۈنلەردە، خۇدانىڭ ئۆز قۇل-
خىزمەتكارلىرى بولغان پەيغەمبەرلەرگە خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزگىنىدەك ئۇنىڭ
سىرى تۈگەللىنىپ، ئەمەلگە ئاشىدۇ، — دېدى.
[8] مەن ئاسماندىن ئاڭلىغان ئاۋاز ماڭا يەنە سۆزلەپ:
— بېرىپ، دېڭىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۈستىدە تۇرغان پەرىشتىنىڭ قولىدىكى
ئېچىقلىق ئورام يازمىنى ئالغىن، دېدى.
[9] مەن بېرىپ، پەرىشتىنىڭ كىچىك ئورام يازمىنى ماڭا بېرىشىنى سورىدىم.
ئۇ ماڭا:

[66] «يەتتە گۈلدۈرمامىنىڭ ئېيتقانلىرىنى مۆھۈرلەپ...» دېمەك، بۇ سۆزلەرنى مەخپىي تۇت.

ــ بۇنى ئېلىپ يە! ئاشقازىنىڭنى زەرداب قىلىدۇ، بىراق ئاغزىڭ ھەسەلدەك
تاتلىق بولىدۇ(67)، دېدى. («ئەز.» 2:6-3:3)
10 مەن شۇنىڭ بىلەن كىچىك ئورام يازمىنى پەرىشتىنىڭ قولىدىن ئېلىپ
يېدىم؛ دەرۋەقە ئاغزىمغا ھەسەلدەك تاتلىق تېتىدى، لېكىن يېگەندىن
كېيىن ئاشقازىنىم زۇرداب بولدى(68). 11 شۇنىڭ بىلەن ماڭا:
ــ سەن كۆپ مىللەتلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىللاردا سۆزلىشىدىغانلار
ۋە پادىشاھلار توغرىسىدىكى ۋەھيي-بېشارەتلەرنى يەنە جاكارلىشىڭ لازىم،
دېيىلدى.

ئىككى گۇۋاھچى؛ «ئىككىنچى ۋاي»نىڭ داۋامى

11 1 ماڭا ئۆلچىگۈچ ھاسىدەك بىر قومۇش بېرىلىپ، مۇنداق دېيىلدى:
«بارغىن، خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەردە
ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئۆلچىگىن(69). («ئەز.» 40:3 قاتارلىقلار،
«زەك.» 2:1-4) 2 لېكىن ئىبادەتخانىنىڭ تاشقىرىقى ھويلىسىنى ئۆلچىمەي قوي،
چۈنكى ئۇ يەر يات تائىپىلەرگە بېرىلدى، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس شەھەر قىرىق
ئىككى ئاي دەپسەندە قىلىنىدۇ. 3 مەن ئىككى گۇۋاھچىمغا قۇدرەت بېرىمەن،
شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بۆز كىيىم كىيىپ(70)، ۋەھيي-بېشارەتلەرنى بىر مىڭ ئىككى
يۈز ئاتمىش كۈن يەتكۈزىدۇ» 4 (بۇلار يەر-زېمىنىنىڭ رەببى ئالدىدا تۇرغان ئىككى
تۈپ زەيتۇن دەرىخى ۋە ئىككى چىراغداندۇر). («زەك.» 4:1-7)

---

67 كۆچمە مەنىسى «ساڭا ئاۋۋال بىرخىل خۇشاللىق يەتكۈزىدۇ، لېكىن كېيىن يۈرىكىڭنى ئېچىشتۇرىدۇ» دېگەندەك بولىدۇ.

68 «ئورام يازمىنى يېيىش» بىزنىڭچە يۇھاننا مەزمۇنىنى يەتكۈزۈشى كېرەك بولىدىغان، تۆۋەندىكى 11-19-بابلاردىكى بېشارەتلەر بىلەن باغلىق. «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئۇ توغرۇلۇق توختىلىمىز.

69 قىزىق يېرى شۇكى، يۇھاننا مۇقەددەس ئىبادەتخانىنى ۋە ئۇنىڭدا ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئۆلچىگىن دەپ بۇيرۇلغىنى بىلەن ئۇ بىزگە بۇلارنىڭ ئۆلچەملىرىنى ئېيتمايدۇ. بۇ ئىشنىڭ ئەھمىيىتى توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئازراق توختىلىمىز.

70 كونا زامانلاردا «بۆز كىيىم كىيىش» توۋا قىلىش ياكى ماتەم تۇتۇشنى بىلدۈرەتتى. شۈبھىسىزكى، بۇ ئىش ئۇلارنىڭ توۋا قىلىش ھەققىدىكى خەۋەرنى تەكىتلەش ئۈچۈن بولىدۇ.

5 بىرەرسى ئۇلارنى زەخىملەندۈرمەكچى بولسا، ئېغىزلىرىدىن ئوت پۈركۈلۈپ
چىقىپ، دۈشمەنلىرىنى يەپ تۈگىتىدۇ. ئۇلارنى زەخىملەندۈرمەكچى بولغانلار
مانا شۇنداق ئۆلتۈرۈلىدۇ. 6 ئۇلار بېشارەت-ۋەھيىنى يەتكۈزگەن كۈنلەردە
يامغۇر ياغدۇرماسلىقتا ئاسماننى ئېتىۋېتىش قۇدرىتىگە ئىگە؛ سۇلارنى قانغا
ئايلاندۇرۇش ۋە ھەرخىل بالا-ۋابا بىلەن يەر-زېمىننى خالىغان ۋاقىتتا ئۇرۇش
قۇدرىتىگىمۇ ئىگە. 7 ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق ۋەزىپىسى ئاياغلىشىشى بىلەن،
تېگى يوق ھاڭدىن چىقىدىغان دىۋە ئۇلار بىلەن ئېلىشىدۇ[71] ۋە ئۇلارنى
يېڭىپ ئۆلتۈرىدۇ. 8 جەسەتلىرى روھىي جەھەتتىن سودوم ۋە مىسىر دەپ
ئاتىلىدىغان شۇ كاتتا شەھەرنىڭ غول كوچىسىدا ياتىدۇ؛ شۇ يەردە ئۇلارنىڭ
رەببىمۇ كرېستلەنگەنىدى[72]. 9 ھەر مىللەتتىن، ھەر قەبىلىدىن ۋە ھەر خىل
تىلدا سۆزلىشىدىغانلاردىن، ھەر ئەلدىن بولغان ئادەملەر ئۇلارنىڭ جەسەتلىرىگە
ئۈچ يېرىم كۈن تىكىلىپ قارايدۇ ۋە جەسەتلەرنىڭ يەرلىككە قويۇلۇشىغا يول
قويمايدۇ. 10 يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلار ئۇلارنىڭ بۇ ھالىدىن خۇشاللىنىپ،
تەبرىكلىشىپ، بىر-بىرىگە ھەدىيەلەر ئەۋەتىشىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئىككى پەيغەمبەر
يەر يۈزىدىكىلەرنى قىينايتتى.
11 لېكىن ئۈچ يېرىم كۈندىن كېيىن، خۇدادىن كەلگەن ھاياتلىق نەپەسى[73]
ئىككىيلەنگە كىردى، ئۇلار ئورنىدىن پۇت تىرەپ تۇردى؛ ئۇلارغا قاراۋاتقانلارنىڭ
ئۈستىگە چوڭ بىر قورقۇنچ چۈشتى. 12 ئاندىن ئۇلار ئىككەيلەنگە ئەرشتىن
كەلگەن: ــ «بۇ ياققا چىق!» دېگەن يۇقىرى بىر ئاۋازنى ئاڭلىدى[74]؛ شۇنىڭ
بىلەن ئۇلار دۈشمەنلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا بىر بۇلۇت ئىچىدە ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى.
13 دەل شۇ سائەت ئىچىدە شىددەتلىك يەر تەۋرەش يۈز بەردى، شەھەرنىڭ

71 گرېك تىلىدا «ئۇرۇشىدۇ».
72 «سودوم ۋە مىسىر دەپ ئاتىلىدىغان شەھەر» ــ سودوم ئېغىر بۇزۇقلۇقتا چۆمگەنىدى، مىسىر بولسا خۇدانىڭ بەندىلىرىگە نىسبەتەن ئەسلىدە ئۇلارنى ئەسىر قىلىۋالغان «بۇ رەزىل دۇنيا»نىڭ سىمۋولىدۇر. شەھەرنىڭ «روھىي جەھەتتىن» شۇ ناملاردا بولۇشى «رىم» ياكى «بابىل (بابىلون)»نى كۆرسىتىشى مۇمكىن؛ شەھەر ھەرھالدا ئاخىرقى زاماندا بۇ رەزىل دۇنيانىڭ كۈچ-قۇدرىتىگە ئەڭ چوڭ نامايەندە بولۇشى كېرەك. بەزى ئالىملار شەھەرنى يېرۇسالېم دەپ قارايدۇ.
73 گرېك تىلىدا «نەپەس» ۋە «روھ» بىرلا سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.
74 ياكى «ئۇلار ئىككىلىسى ئۆزلىرىگە .... ئاۋازنى ئاڭلىدىم».

ئۆندىن بىرى گۇمران بولۇپ، يەتتە مىڭ كىشى[75] ھالاك بولدى. قالغانلىرى دەككە-دۈككىگە چۈشۈپ، ئەرشتىكى خۇدانى ئۇلۇغلاشتى.
14 ئىككىنچى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتتى؛ مانا، ئۈچىنچى «ۋاي» كېلىشكە ئاز قالدى.

يەتتىنچى پەرىشتىنىڭ كاناي چېلىشى؛ «ئۈچىنچى ۋاي»

15 ئاندىن يەتتىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ ئەرشتە يۇقىرى ئاۋازلار ئاڭلىنىپ مۇنداق دېيىلدى: ــ

«دۇنيانىڭ پادىشاھلىقى پەرۋەردىگارىمىز
ۋە ئۇنىڭ مەسىھىنىڭ پادىشاھلىقى بولدى،
ئۇ ئەبەدىل-ئەبەدكىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ».

16 خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆز تەختلىرىدە ئولتۇرغان يىگىرمە تۆت ئاقساقال يەرگە يىقىلىپ باش قويۇپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېيىشتى: ــ

17 «شۈكۈرلەر ئېيتىمىز ساڭا،
ئى بار بولغۇچى ۋە بار بولغان ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇدا،
چۈنكى ئۇلۇغ قۇدرىتىڭنى قولۇڭغا ئېلىپ،
ھۆكۈمۈڭنى يۈرگۈزۈشكە باشلىدىڭ.
18 ئەللەر غەزەپلەنگەندى،
ئەمدى سېنىڭ غەزىپىڭ يېتىپ كەلدى!
ئۆلگەنلەرنى سوراق قىلىش،
قۇل-خىزمەتكارلىرىڭ بولغان پەيغەمبەرلەرنى،
مۇقەددەس بەندىلەرنى،
تۆۋەن ياكى كاتتا بولسۇن نامىڭدىن قورققانلارنى ئىنئامغا ئىگە قىلىش،
يەر يۈزىنى ھالاك قىلغانلارنى ھالاك قىلىش ۋاقتى كەلدى».

---

75 گرېك تىلىدا «يەتتە مىڭ نام».

[19] ئاندىن خۇدانىڭ ئەرشتىكى ئىبادەتخانىسى ئېچىلدى ۋە ئۇنىڭ ئەھدە ساندۇقى ئىبادەتخانىدا كۆرۈندى؛ چاقماقلار، تۈرلۈك ئاۋازلار، گۈلدۈرمامىلار، يەر تەۋرەش ۋە دەھشەتلىك مۆلدۈر بولدى.

ئايال، ئوغۇل بالا ۋە ئەجدىھا

12 [1] ئۇ چاغدا، ئەرشتە ئاجايىپ بىر كارامەت پەيدا بولدى ــ ئۇ قۇياشنى
يېپىنچاقلىغان، پۇتلىرىنىڭ ئاستىدا ئاي، بېشىدا ئون ئىككى يۇلتۇزلۇق
تاج بار بىر ئايال ئىدى. [2] ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، تولغاق يەپ تۇغۇش ئازابىدا داد-پەرياد
كۆتۈردى[76]. [3] ئاندىن ئەرشتە يەنە بىر ئالامەت كۆرۈندى ــ مانا، يەتتە باشلىق، ئون
مۈڭگۈزلۈك، يەتتە بېشىدا يەتتە تاج بار بولغان چوڭ بىر قىزىل ئەجدىھا تۇراتتى.
[4] ئۇ قۇيرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۇلتۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، ئۇلارنى يەر
يۈزىگە چۆرۈۋەتتى[77]. ئەجدىھا تۇغاي دەپ قالغان ئايال يەڭگىگەن ھامان ئۇنىڭ
بالىسىنى يالماپ يۇتۇۋەتمەكچى بولۇپ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇردى. [5] ئايال بىر بالا، يەنى
پۈتۈن ئەللەرنى تۆمۈر ھاسىسى بىلەن پادىچىدەك باقىدىغان بىر ئوغۇل تۇغدى.
بالا بولسا خۇدانىڭ ۋە ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىغا غاچچىدە ئېلىپ چىقىلدى.
[6] ئايال چۆلگە قاچتى؛ ئۇ يەردە ئۇنىڭ 1260 كۈن بېقىلىشى ئۈچۈن ئۇنىڭغا خۇدا
تەرىپىدىن ھازىرلاپ قويۇلغان بىر جاي بار ئىدى.
[7] ئاندىن ئەرشتە جەڭ بولدى. باش پەرىشتە مىكائىل[78] ۋە ئۇنىڭ پەرىشتىلىرى
ئەجدىھا بىلەن جەڭ قىلغىلى تۇردى؛ ئەجدىھامۇ ئۆز پەرىشتىلىرى بىلەن

[76] ئايال توغرۇلۇق ئۈچ پىكىر بار؛ ئۇ ياكى (1) جامائەتنى؛ ياكى (2) بۈۋى مەريەم؛ ياكى (3) ئىسرائىلنى بىلدۈرىدۇ. بىزنىڭ ئۇنىڭ ئىسرائىلنى بىلدۈرىدىغانلىقىغا قىلچە گۇمانىمىز يوق. ھەزرىتى يۈسۈپنىڭ تەۋرات، «يارىتىلىش» 37-بابتا خاتىرىلەنگەن چۈشىنى كۆرۈڭ. «ئايال» جامائەت بولۇشى مۇمكىن ئەمەس، چۈنكى «ئايال» مەسىھنى تۇغىدۇ (5-ئايەت). 17:12نىمۇ كۆرۈڭ.

[77] بۇ ۋەھيي بىزنىڭچە شەيتاننىڭ ئەسلىدە ئەرشتە خۇداغا قارشى كۆتۈرگەن ئىسيانىنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق شەرھ توغرا بولسا، پەرىشتىلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى ئىسيانغا قوشۇلۇپ ھازىرقى جىنلار بولۇپ چىققان.

[78] باش پەرىشتە مىكائىلنىڭ ئىسرائىل خەلقىنى قوغداش ئۈچۈن ئالاھىدە مەسئۇلىيىتى بار («دان.» 13:10، 21، 1:12 ۋە «يەھ.» 9نى كۆرۈڭ).

ئۇلارغا ئېتىلدى. 8 لېكىن ئۇ ئۈستۈنلۈك قازىنالمىدى، ئۇنىڭغا ۋە پەرىشتىلىرىگە ئەرشتە تۇرۇشقا ئورۇن قالمىدى. 9 شۇنىڭ بىلەن زور ئەجدىھا، يەنى ئىبلىس ۋە شەيتان دەپ ئاتالغان، پۈتۈن جاھاننى ئازدۇرغۇچى ھېلىقى قەدىمىي يىلان يەر يۈزىگە تاشلاندى. ئۇنىڭ پەرىشتىلىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تاشلاندى.
10 ئاندىن مەن ئەرشتە يۇقىرى بىر ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: ــ

«كەلدى خۇدايىمىزنىڭ نىجاتلىقى، قۇدرىتى، پادىشاھلىقى ۋە ئۇنىڭ
مەسىھىنىڭ ھوقۇقى!
چۈنكى قېرىنداشلىرىمىزنىڭ ئۈستىدىن خۇدايىمىزنىڭ ئالدىدا كېچە-كۈندۈز
شىكايەت قىلىپ تۇرغان شىكايەت قىلغۇچى ئەرشتىن تاشلىۋېتىلدى؛
11 قېرىنداشلار ئۇنىڭ ئۈستىدىن قوزىنىڭ قېنى ۋە ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق سۆزى
بىلەن غالىب كەلدى؛
ئۇلار ھەتتا ئۆلۈمنى كۆزىگە ئىلماي ئۆز جېنىنى ئەزىز كۆرمىدى.
12 شۇنىڭ ئۈچۈن، شادلىنىڭلار، ئەي ئەرشلەر ۋە ئۇلاردا تۇرۇۋاتقانلار!
لېكىن ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەر ۋە دېڭىزلار!
چۈنكى ئىبلىس ئۈستۈڭلارغا چۈشتى؛
ۋاقتىنىڭ ئاز قالغانلىقىنى بىلگەچ،
غەزەپ-قەھرى بىلەن كەلدى!».

13 ئەجدىھا ئۆزىنىڭ يەر يۈزىگە تاشلانغانلىقىنى كۆرۈپ، ئوغۇل بالىنى تۇغقان ئايالنى قوغلاشقا باشلىدى. 14 ئايالنىڭ يىلاننىڭ يۈزىدىن دالدىلىنىشى، چۆلدە ئۆزى ئۈچۈن ھازىرلانغان ماكانىغا بېرىپ بىر مەزگىل، ئىككى مەزگىل ۋە يېرىم مەزگىل[79] بېقىلسۇن دەپ شۇ يەرگە ئۇچۇپ كېتىشى ئۈچۈن، ئۇنىڭغا يوغان بىر بۈركۈتنىڭ ئىككى قانىتى بېرىلدى. 15 ئاندىن يىلان ئايالنىڭ ئارقىسىدىن ئاغزى بىلەن دەريادەك سۇ پۈركۈپ، ئۇنى سەل بىلەن ئېقىتىپ يوقاتماقچى بولدى. 16 لېكىن زېمىن ئايالغا ياردەم قىلىپ، ئاغزىنى ئېچىپ، ئەجدىھا ئاغزىدىن پۈركۈپ چىقارغان دەريانى يۇتۇۋەتتى. 17 بۇنىڭ بىلەن ئەجدىھانىڭ ئايالغا قاتتىق

[79] «بىر مەزگىل، ئىككى مەزگىل، ۋە يېرىم مەزگىل» — 1260 كۈن، تەخمىنەن ئۈچ يېرىم يىل. «دان.» 7:25، 12:7نى، ئىزاھاتلىرى ۋە «دانىيال»دىكى «قوشۇمچە سۆز»نىمۇ كۆرۈڭ.

غەزىپى كېلىپ، ئۇنىڭ قالغان نەسلى، يەنى خۇدانىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ،
ئەيسانىڭ گۇۋاھلىقىنى تۇتقان پەرزەنتلىرى[80] بىلەن جەڭ قىلغىلى كەتتى؛ ئۇ
دېڭىز ساھىلى ئۈستىدە تۇراتتى.

دېڭىزدىن چىققان دىۋە

13 1 ئاندىن، دېڭىزدىن ئون مۈڭگۈزلۈك، يەتتە باشلىق بىر دىۋىنىڭ
چىقىۋاتقانلىقىنى كۆردۈم. ئۇنىڭ ھەربىر مۈڭگۈزىدە بىردىن تاج بار
ئىدى، ھەربىر بېشىدا كۇپۇرلۇق ناملىرى يېزىقلىق ئىدى[81]. 2 مەن كۆرگەن بۇ
دىۋە يىلپىزغا ئوخشايتتى، پۇتلىرى ئېيىقنىڭ پۇتلىرىغا، ئاغزى بولسا شىرنىڭ
ئاغزىغا ئوخشايتتى. ئەجدىھا ئۇنىڭغا ئۆز قۇدرىتى، تەختى ۋە زور ھوقۇقىنى
بەردى. («دان.» 1:7-8) 3 دىۋىنىڭ باشلىرىدىن بىرى ئەجەللىك يارىلانغاندەك
تۇراتتى. لېكىن، بۇ ئەجەللىك يارا ساقايغانىدى. پۈتكۈل دۇنيا دىۋىگە ھەيرانۇھەس
بولۇپ ئۇنىڭغا ئەگەشتى. 4 ئەجدىھا دىۋىگە سەلتەنەتلىك ھوقۇق بەرگەچكە ئۇلار
ئەجدىھاغا چوقۇنۇشتى. ئۇلار يەنە دىۋىگىمۇ چوقۇنۇپ: ــ دىۋىنىڭ تەڭدىشى
بارمۇ؟ ئۇنىڭ بىلەن كىممۇ ئېلىشالىسۇن؟ ــ دېدى.
5 دىۋىگە تەكەببۇرلۇق ۋە كۇپۇرلۇق قىلىدىغان ئېغىز بېرىلدى؛ ئۇنىڭغا قىرىق
ئىككى ئاي ئىش كۆرۈشكە ھوقۇق بېرىلدى. 6 ئۇ خۇداغا كۇپۇرلۇق قىلغىلى ــ
ئۇنىڭ نامىغا ۋە ئۇنىڭ دەرگاھىغا[82]، شۇنداقلا ئەرشنى ماكان قىلغانلارغا كۇپۇرلۇق

80 «ئەيسانىڭ گۇۋاھلىقىنى تۇتقان پەرزەنتلىرى» ــ ياكى ئەيسا توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بېرىدىغانلار، ياكى ئۇ ئۆزى بەرگەن گۇۋاھلىقنى چىڭ تۇتقانلار. بىزنىڭچە ئاۋۋالقىسى توغرا.

81 ئادەمئاتىمىز خۇدانىڭ ئوبرازىدا بولغاندەك (كېيىن گۇناھ قىلغاچقا بۇ ئوبراز بۇزۇلغان، ئەلۋەتتە)، ئاندىن مەسىھ ئۆزى خۇدانىڭ مۇكەممەل ئوبرازى، شۇنداقلا يەر يۈزىدىكى ۋەكىلى بولغاندەك، بۇ «دىۋە» 12-بابتا كۆرۈنگەن شەيتاننىڭ تۈپتۇغرا (يەتتە باشلىق ئون مۈڭگۈزلۈك) ئوبرازىدۇر. يەنە بىر قىزىق ئىش شۇكى، ئۇ كۆرۈنۈشتە مەسىھگە ئوخشاش «ئۆلۈمدىن تىرىلگەن» بولىدۇ (3-ئايەت). شۇنىڭ بىلەن بىزدە قىلچە گۇمان يوقكى، بۇ دىۋە شەيتاننىڭ يەر يۈزىدىكى ۋەكىلى، يەنى مەسىھنىڭ رەقىبى بولغان ئادەم ـــ دەججالنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىدۇ.

82 ياكى «تۇرالغۇ چېدىرى» ــ ياكى ئەرشتىكى تۇرالغۇسى ياكى يەر يۈزىدىكى ئىبادەتخانىسىنى كۆرسەتكەن بولسا كېرەك.

قىلغىلى ئاغزىنى ئاچتى. [7] ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن غالىب كېلىشكە يول قويۇلدى؛ ھەر قەبىلە، ھەر مىللەت، ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغان ئەللەرگە ھۆكۈمرانلىق قىلىش ھوقۇقى ئۇنىڭغا بېرىلدى. [8] يەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ــ ئالەم ئاپىرىدە بولغاندىن بۇيان بوغۇزلىنىپ بولغان قوزىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىگە نامى يېزىلمىغانلار بولسا،[83] ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ.

[9] قۇلىقى بارلار، بۇنى ئاڭلىسۇن!

[10] ««تۇتقۇن بولىدۇ» دەپ بېكىتىلگەنلەر چوقۇم تۇتقۇن بولىدۇ، «قىلىچلىنىدۇ» دەپ بېكىتىلگەنلەر چوقۇم قىلىچلىنىپ ئۆلىدۇ»[84].

مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ سەۋرى-تاقىتى ۋە ئېتىقادى مانا شۇ ئىشلاردا مەلۇم بولىدۇ.

يەردىن چىققان دىۋە

[11] مەن يەردىن چىقىۋاتقان يەنە بىر دىۋىنى كۆردۈم. ئۇنىڭ قوزىنىڭكىدەك كىچىك ئىككى مۈڭگۈزى بار ئىدى، لېكىن ئاۋازى ئەجدىھانىڭكىدەك چىقاتتى. [12] ئۇ ئاۋۋالقى دىۋىگە ۋاكالىتەن ئۇنىڭ پۈتۈن ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈپ، يەر يۈزىنى ۋە ئۇنىڭدا تۇرۇۋاتقانلارنى ئەجەللىك يارىسى ساقايغان ئاۋۋالقى دىۋىگە چوقۇندۇرىدۇ. [13] ئۇ زور مۆجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتەتتى، ھەتتا كىشىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا ئاسماندىن يەر يۈزىگە ئوت ياغدۇراتتى. [14] ئۇ ئاۋۋالقى دىۋىگە ۋاكالىتەن كۆرسىتىشكە ھوقۇقلاندۇرۇلغان ئالامەتلەر بىلەن يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى ئازدۇرۇپ، ئۇلارغا «قىلىچ بىلەن

[83] باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئالەم ئاپىرىدە بولغاندىن بۇيان، بوغۇزلانغان قوزىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىگە نامى يېزىلمىغانلار...»

[84] باشقا بىر كۆچۈرمىدە: «كىم قىلىچلاپ ئۆلتۈرسە، قىلىچلىنىپ ئۆلتۈرۈلۈشى مۇقەررەر» دېگەن سۆزلەر تېپىلىدۇ. بۇ سۆز رەببىمىزنىڭ «مات.» 26:52دە دېگەن سۆزلىرىگە ماس كېلىدۇ.

يارىلانغان، لېكىن تىرىك قالغان» دېگەن ئاۋۋالقى دىۋىگە ئاتاپ بىر
بۇت-ھەيكەل ياساپ تىكلەشنى تاپىلىدى. [15] دىۋىنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە
نەپەس كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭغا ئۇنى سۆزلىيەلەيدىغان قىلىش ۋە ئۇنىڭغا
چوقۇنمىغانلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگۈزۈش قۇدرىتى بېرىلدى. [16] ئۇ تۆۋەن
ۋە كاتتا، باي ۋە كەمبەغەل، ھۆر ۋە قۇللارنىڭ ھەممىسىنى ئوڭ قولى ياكى
پېشانىسىگە تامغا باستۇرۇشقا مەجبۇرلىدى. [17] ئۇ يەنە بۇ تامغا، يەنى
دىۋىنىڭ نامى ياكى ئۇنىڭ نامىدىكى رەقەم بېسىلغانلاردىن باشقا ھېچكىم
بىر نەرسە سېتىۋالالمايدۇ ياكى ساتالمايدۇ، دەپ بېكىتتى.
[18] مانا بۇ يەردە ھېكمەت بار. ئەقىل-پاراستى بارلىكى كىشىلەر دىۋىنىڭ
رەقىمىنى ھېسابلاپ باقسۇن؛ چۈنكى بۇ رەقەم بىر ئادەمنىڭ رەقىمى[85] بولىدۇ.
ئۇنىڭ رەقىمى 666دۇر[86].

قۇتقۇزۇۋېلىنغانلارنىڭ مەدھىيە كۈيى

14 [1] ئاندىن مەن كۆردۈمكى، مانا، قوزا زىئون تېغى ئۈستىدە تۇراتتى.
ئۇنىڭ يېنىدا پېشانىسىگە ئۆز نامى ۋە ئاتىسىنىڭ نامى يېزىلغان
بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشى بار ئىدى. («زەبۇر» 48-كۈي، «ئىبر.» 12:18-29)
[2] ئاسماندىن خۇددى شارقىراپ ئېقىۋاتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ ئاۋازىدەك ۋە
قاتتىق گۈلدۈرمامىنىڭ ئاۋازىدەك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم. مەن ئاڭلىغان ئاۋاز
يەنە چىلتارچىلار چىلتارلىرىنى چالغان ئاۋازغا ئوخشايتتى؛ [3] ھېلىقى كىشىلەر
تەختنىڭ، تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ۋە ئاقساقاللارنىڭ ئالدىدا يېڭى بىر كۈينى
ئېيتىشتى. بۇ كۈينى گۇناھلىرىنىڭ بەدىلى تۆلىنىپ بۇ دۇنيادىن ئازاد قىلىنغان
كىشىلەردىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭدىن باشقا ھېچكىم ئۆگىنەلمەيتتى.

[85] ياكى «ئىنسانىنىڭ رەقىمى».

[86] «دىۋىنىڭ رەقىمىنى ھېسابلاش» مۇرەككەپ ئىش ئەمەس. بىز «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە شۇ كونا زامانلاردىكى ھېسابلاش تۈزۈمىنى جەدۋەلدە كۆرسىتىمىز. بۇ بابدىكى باشقا بەزى مۇھىم ئىشلار توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە توختىلىمىز.

4 ئۇلار ئاياللار تەرىپىدىن گۇناھتا بۇلغانمىغان، چۈنكى ئۇلار پاك ئادەملەردۇر[87]. قوزا نەگە بارسا، ئۇلارمۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ شۇ يەرگە بارىدۇ. ئۇلار بەدەل بىلەن ئىنسانلار ئارىسىدىن خۇداغا ۋە قوزىغا ھوسۇلنىڭ تۇنجى مېۋىسىدەك[88] بولۇش ئۈچۈن سېتىۋېلىنغان. 5 ئۇلار ئەيىبسىز بولۇپ، ئاغزىدىن ھېچ يالغان سۆز چىقمايدۇ[89].

ئۈچ پەرىشتە ئېلىپ كەلگەن خەۋەرلەر

6 ئاندىن مەن ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇچۇپ يۈرگەن باشقا بىر پەرىشتىنى كۆردۈم. ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارغا، يەنى ھەربىر ئەل، قەبىلە، ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغانلار، ھەر مىللەتلەرگە ئېلىپ يەتكۈزۈشى ئۈچۈن مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەر تاپشۇرۇلدى. 7 ئۇ يۇقىرى ئاۋاز بىلەن:

— خۇدادىن قورقۇڭلار، ئۇنى ئۇلۇغلاڭلار! چۈنكى ئۇنىڭ سوت قىلىش سائىتى يېتىپ كەلدى؛ ئاسماننى، زېمىننى، دېڭىزنى ۋە سۇ بۇلاقلىرىنى ياراتقۇچىغا سەجدە قىلىڭلار! — دەيتتى.

8 ئۇنىڭ كەينىدىن ئىككىنچى پەرىشتە كېلىپ مۇنداق دېدى: «غۇلىدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇلىدى، ئۇ ئۆز زىنا-بۇزۇقلۇقىنىڭ سەۋدالىق شارابىنى پۈتكۈل ئەللەرگە ئىچكۈزگەن[90]».

---

87 «پاك ئادەملەر» — گرېك تىلىدا ئادەتتە بۇ سۆز جىنسىي مۇناسىۋەتنى ئۆتكۈزمىگەن كىشىلەرنى كۆرسىتىدۇ. مۇشۇ يەردە (1) ئەمەلىي شۇ مەنىدە (2) ياكى روھىي جەھەتتە كۆچمە مەنىدە (3) ياكى ئىككى مەنىدە تەڭ بولۇشى مۇمكىن. ئايەتتىن كۆرۈنىدۇكى، ئۇلار ھەممىسى ئوغۇل باللار.

88 «ھوسۇلنىڭ تۇنجى مېۋىسى»نىڭ ئۆز قىممىتى بار، ئەلۋەتتە؛ تەۋرات دەۋرىدە ئىسرائىللار دائىم «ھوسۇلنىڭ تۇنجى مېۋىسى» خۇداغا (نەزىر قىلىپ) ئاتايتتى. بۇ ئىشلار توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنىمۇ كۆرۈڭ.

89 مۇشۇ يەردە بەزى كونا كۆچۈرۈلمىلەردە «چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ تەختى ئالدىدا ئەيىبسىز ئىسپاتلىنىدۇ» دېگەن سۆزلەر قوشۇلىدۇ.

90 «زىنا-بۇزۇقلۇقىنىڭ سەۋدالىق شارابى». گرېك تىلىدا «سەۋداسى» دېگەن سۆز ئىككى بىسلىق سۆز بولۇپ، يەنە «غەزەپ» دېگەن مەنىسىمۇ بار؛ شۈبھىسىزكى، مۇشۇ يەردە بۇنىڭ ئىككىنچى مەنىدە كەلگەن؛ بابىلنىڭ شارابىنى ئىچكەنلەر خۇدانىڭ قاتتىق غەزىپىگە ئۇچرايدۇ.

[9] ئالدىنقى ئىككى پەرىشتىنىڭ كەينىدىن يەنە بىر پەرىشتە، يەنى ئۈچىنچى پەرىشتە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق دېدى: ــ
«كىمدىكىم دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنسا، ئۇنىڭ تامغىسىنى پېشانىسىگە ياكى قولىغا قوبۇل قىلسا، [10] خۇدانىڭ قەھرىنىڭ ئەبجەش قىلىنمىغان ساپ شارابىنى ئۇنىڭ غەزىپى بىلەن تولغان قەدەھتە ئىچىدۇ. ئۇ مۇقەددەس پەرىشتىلەرنىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا ئوت ۋە گۈڭگۈرتتە قىينىلىدۇ. [11] ئۇلارنىڭ قىينىلىشلىرىدىن چىققان ئىس-تۈتەكلەر ئەبەدىلئەبەد پۇرقىراپ تۇرىدۇ؛ دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنغانلار ياكى ئۇنىڭ نامىنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلغانلارغا كېچە-كۈندۈز ئاراملىق بولمايدۇ».
[12] مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ سەۋرى-تاقىتى ۋە ئېتىقادى مانا شۇ ئىشلاردا مەلۇم بولىدۇ. [13] مەن يەنە ئاسماندا مۇنداق بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم: ــ
«بۇ سۆزنى ياز: «بۇنىڭدىن كېيىن رەبدە ۋاپات بولۇپ ئۆلگەنلەر بەختلىكتۇر!
ــ دۇرۇس، دەيدۇ روھ[91]، ــ ئۇلار ھازىر ئۆز ئىشلىرىدىن توختاپ ئارام ئالالايدۇ. چۈنكى قىلغان ئەمەللىرى ئۇلارغا ئەگىشىپ كېلىدۇ»»[92].

يەر يۈزىدىن ئالغان ئىككى ئورما

[14] مەن كۆردۈمكى، مانا بىر پارچە ئاق بۇلۇت، بۇلۇتنىڭ ئۈستىدە بېشىغا ئالتۇن تاج كىيگەن، قولىدا ئۆتكۈر بىر ئورغاق تۇتقان ئىنسانئوغلىغا ئوخشايدىغان بىرسى[93] ئولتۇراتتى. [15] ئىبادەتخانىدىن باشقا بىر پەرىشتە چىقىپ، بۇلۇتنىڭ ئۈستىدە ئولتۇرغۇچىغا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: ــ

[91] «روھ» ــ مۇقەددەس روھ.
[92] «ئۇلارنىڭ قىلغان ئەمەللىرى ئۇلارغا ئەگىشىپ كېلىدۇ» ــ دېمەك، ئەمەللىرىنىڭ ئىنئامى بېشىغا چۈشىدۇ.
[93] «ئىنسانئوغلىغا ئوخشايدىغان بىرسى» ــ بىزنىڭچە، بۇ زات مەسىھ بولۇشى كېرەك. چۈنكى «يو.» 3:11-14دە «ئورما ئورغۇچى»نىڭ خۇدانىڭ ئۆزى ئىكەنلىكى كۆرۈنىدۇ.

ئورغىقىڭنى سال ۋە ئورۇشقا باشلا! چۈنكى ئورما ۋاقتى كەلدى، يەر
يۈزىدىكى زىرائەتلەر پىشىپ يېتىلدى، دېدى. («يو.» 3:11-14)

16 بۇلۇت ئۈستىدە ئولتۇرغۇچى ئورغىقىنى يەر يۈزىگە سالدى ۋە يەر
يۈزىدىكى زىرائەتلەر ئورۇلدى.
17 ئەرشتە بولغان ئىبادەتخانىدىن يەنە بىر پەرىشتە چىقتى. ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر
بىر ئورغىقى بار ئىدى. 18 ئارقىدىنلا، ئوتنى باشقۇرىدىغان[94] يەنە بىر پەرىشتە
قۇربانگاھدىن چىقىپ، ئۆتكۈر ئورغاق تۇتقان پەرىشتىگە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن:
— ئۆتكۈر ئورغىقىڭنى سىلىپ، يەر يۈزىدىكى ئۈزۈم تېلىنىڭ[95] ساپاقلىرىنى
يىغىۋال، چۈنكى ئۈزۈملىرى پىشىپ يېتىلدى، — دېدى.
19 بۇنىڭ بىلەن پەرىشتە ئورغىقىنى يەر يۈزىگە سالدى ۋە يەردىكى ئۈزۈم
تېلىنىڭ[96] مېۋىلىرىنى يىغىپ، خۇدانىڭ قەھرىنىڭ چوڭ شاراب كۆلچىكىگە
تاشلىدى. 20 شەھەرنىڭ سىرتىدىكى[97] شاراب كۆلچىكىدىكى ئۈزۈملەر
دەسسىلىپ، شەربەتلىرى قان بولۇپ، ئاتنىڭ تىزگىنىگە چىققىدەك
ئېگىزلىكتە ئۈچ يۈز چاقىرىم[98] يىراقلىققا ئاقتى. («يەش.» 63:1-6، «ۋەه.» 19:13)

«يەتتە چىنە» — ئاخىرقى يەتتە بالايىئاپەت

15 1 ئاسماندا زور ھەم كارامەتلىك يەنە بىر ئالامەتنى، يەنى ئاخىرقى
يەتتە بالايىئاپەتنى تۇتۇپ تۇرغان يەتتە پەرىشتىنى كۆردۈم (ئاخىرقى
بالايىئاپەت دېيىلىشتىكى سەۋەب، خۇدانىڭ غەزىپى بۇلار بىلەن ئاخىرلىشىدۇ).

94 «ئوتنى باشقۇرىدىغان» — بەلكىم ئەرشتىكى ئىبادەتخانىنىڭ قۇربانگاھىدىكى ئوتقا مەسئۇل بولغان پەرىشتە.

95 ياكى «ئۈزۈمزارنىڭ».

96 ياكى «ئۈزۈمزارنىڭ».

97 «شەھەر» مۇشۇ يەردە بەلكىم يېرۇسالېمنى كۆرسىتىدۇ.

98 «ئۈچ يۈز چاقىرىم» — گرېك تىلىدا «بىر مىڭ ئالتە يۈز ستادىيون». بىر ستادىيون 185 مېتىر، 1600 ستادىيون 290 كىلومېتىر.

2 مەن يەنە ئوت ئارىلاش ئەينەك دېڭىزىدەك بىر كۆرۈنۈشنى ھەم ئەينەك
دېڭىزنىڭ ئۈستىدە تۇرغان، دىۋە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلى ۋە نامىنىڭ رەقىمى
ئۈستىدىن غالىب كەلگەنلەرنى كۆردۈم. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا خۇدا بەرگەن
چىلتارلار بولۇپ، 3 ئۇلار خۇدانىڭ قۇلى-خىزمەتكارى بولغان مۇسانىڭ كۈيىنى
ھەم قوزىنىڭ كۈيىنى ئېيتىشاتتى: —

«ئۇلۇغ ۋە كارامەت سېنىڭ قىلغانلىرىڭ،
ئى ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇدا،
يوللىرىڭ ئادىل ۋە ھەقتۇر،
ئى پۈتكۈل ئەللەرنىڭ پادىشاھى!
4 ئى پەرۋەردىگار، كىم سەندىن قورقمايدىغان،
نامىڭنى ئۇلۇغلىمايدىغان بولالىسۇن؟
چۈنكى بىردىنبىر مۇقەددەس ئۆزۈڭدۇرسەن؛
بارلىق ئەللەر ئالدىڭغا كېلىدۇ،
ساڭا سەجدە قىلىدۇ؛
چۈنكى ھەققانىي قىلغانلىرىڭ[99] ئاشكارە بولدى».
(«يەر.» 7:10، «زەب.» 86:9-10).

5 بۇ ئىشلاردىن كېيىن، مەن كۆردۈمكى، مانا ئەرشتىكى ئىبادەتخانا،
يەنى ھۆكۈم-گۇۋاھلىق چېدىرى[100] ئېچىلدى! 6 يەتتە بالايىئاپەتنى ئۆز
ئىلكىدە تۇتقان يەتتە پەرىشتە پاكىز، پارقىراپ تۇرىدىغان لىباس كىيگەن،
كۆكسىگە ئالتۇن كەمەر باغلىغان ھالدا ئىبادەتخانىدىن چىقتى. 7 تۆت ھايات

[99] «ھەققانىي قىلغانلىرىڭ» ياكى «ھەققانىي ھۆكۈملىرىڭ».

[100] «ھۆكۈم-گۇۋاھلىق چېدىرى» — تەۋرات دەۋرىدە ئىبادەت چېدىرى «ئەھدە ساندۇقى» ھەم ئۇنىڭ ئىچىدىكى «ئون پەرمان»نىڭ ماكانى بولغانىدى. بۇ «ئون پەرمان» خۇدانىڭ خاراكتېرى ۋە پەزىلەتلىرىنى كۆرسىتىدىغان بولغاچ، چېدىر بەزىدە «ھۆكۈم-گۇۋاھلىق چېدىرى» ياكى «ئەھدە-گۇۋاھلىق چېدىرى» دەپ ئاتالغانىدى. ئەرشتىكى «مۇقەددەس چېدىر» ئۇنىڭغا ئوخشاشلا خۇدانىڭ تەبىئىتى توغرۇلۇق ئالاھىدە گۇۋاھلىق بەرسە كېرەك.

مەخلۇقنىڭ بىرى يەتتە پەرىشتىگە ئەبەدىلئەبەد ياشايدىغان خۇدانىڭ قەھرى
بىلەن تولغان يەتتە ئالتۇن چىنىنى بەردى. [8] ئىبادەتخانا خۇدانىڭ شان-
شەرىپى ۋە قۇدرىتىدىن تۈتۈن بىلەن لىق تولدى. يەتتە پەرىشتىنىڭ يەتتە
بالايىئاپىتى ئاياغلاشمىغۇچە، ھېچكىم ئىبادەتخانىغا كىرەلمىدى. («مىس.»
36-34:40، «1پاد.» 12-11:8)

خۇدانىڭ قەھرى تولغان يەتتە چىنە

16 [1] شۇنىڭدىن كېيىن، ئىبادەتخانىدىن كۆتۈرۈلگەن يۇقىرى بىر
ئاۋازنىڭ يەتتە پەرىشتىگە: «بېرىڭلار، خۇدانىڭ قەھرى تولغان يەتتە
چىنىنى يەر يۈزىگە تۆكۈڭلار!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.
[2] بىرىنچىسى بېرىپ چىنىدىكىنى يەر-زېمىنغا تۆكتى. بۇنىڭ بىلەن دىۋىنىڭ
تامغىسى بېسىلغان ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنغانلاردا بىرخىل يىرگىنچلىك
ھەم ئازابلىق چاقا-جاھارەت پەيدا بولدى.
[3] ئىككىنچىسى چىنىدىكىنى دېڭىزغا تۆكتى؛ دېڭىز سۈيى ئۆلۈكنىڭ قېنىغا
ئوخشاش قانغا ئايلاندى ۋە ئىچىدىكى پۈتۈن جانلىقلار ئۆلدى.
[4] ئۈچىنچىسى چىنىدىكىنى دەريا ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلىرىغا تۆكتى؛ ئۇلارنىڭ
سۈيىمۇ قانغا ئايلاندى. [5] ئاندىن مەن سۇلارنىڭ پەرىشتىسىنىڭ مۇنداق
دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: —

«مۇشۇنداق ھۆكۈملەرنى چىقىرىشىڭدا ئادىل بولغانسەن،
ئى ھازىر بار بولغۇچى، بار بولغان مۇقەددەس بولغۇچى!
[6] مۇشۇ ئادەملەر مۇقەددەس بەندىلەر ۋە پەيغەمبەرلەرنىڭ قېنىنى
تۆككەنلىكى ۋەجىدىن،
سەن ئۇلارغا ئىچكىلى قان بەردىڭ. ئۇلار شۇنىڭغا لايىقتۇر».

[7] ئاندىن قۇربانگاھنىڭ جاۋابىن: —

«شۇنداق، ئى ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇدا،
ھۆكۈملىرىڭ ھەق ۋە ئادىلدۇر»
ــ دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.

8 تۆتىنچىسى چىنىدىكىنى قۇياشنىڭ ئۈستىگە تۆكتى؛ بۇنىڭ بىلەن قۇياشقا ئىنسانلارنى ئوت بىلەن[101] ئۆرتىگىلى قۇدرەت بېرىلدى.
9 شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار دەھشەتلىك قىزىقتا ئۆرتەلدى؛ بىراق ئۇلار ھېچ توۋا قىلمىدى ۋە بۇ بالايىئاپەتلەرنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدانى ئۇلۇغلاشنىڭ ئورنىغا ئۇنىڭ نامىنى قارغاشتى.
10 بەشىنچىسى چىنىدىكىنى دىۋىنىڭ تەختىگە تۆكتى؛ دىۋىنىڭ پادىشاھلىقىنى قاراڭغۇلۇق باستى، كىشىلەر ئازابتىن تىللىرىنى چىشلەشتى
11 ۋە ئاغرىق-ئازابى ۋە چاقا-جاراھەتلىرىنىڭ دەستىدىن ئەرشتىكى خۇدانى كۇپۇرلۇق قىلىپ قارغىشىپ، قىلمىشلىرىغا ھېچ توۋا قىلىشمىدى.
12 ئالتىنچىسى چىنىدىكىنى ئۇلۇغ ئەفرات دەرياسىغا تۆكتى؛ شۇ ھامان كۈنچىقىشتىن كېلىدىغان پادىشاھلارنىڭ يولىنى ھازىرلاشقا[102] دەريانىڭ سۈيى قۇرىدى. («يەر.» 10:46، 36:51، «ۋەھ.» 14:9) 13 ئاندىن مەن ئەجدىھانىڭ، دىۋىنىڭ ۋە ساختا پەيغەمبەرنىڭ[103] ئېغىزلىرىدىن چىققان پاقىغا ئوخشايدىغان ئۈچ ناپاك روھنى كۆردۈم. 14 بۇلار مۆجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتىدىغان جىنلارنىڭ روھلىرى بولۇپ، پۈتكۈل يەر يۈزىدىكى پادىشاھلارنى ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ دەھشەتلىك كۈنىدىكى جەڭگە جەم قىلىشقا ئۇلارنىڭ يېنىغا چىقىپ كېتىۋاتاتتى 15 («مانا، مەن ئوغرىدەك كېلىمەن[104]! يالىڭاچ ماڭماسلىق، نومۇسى كۆرۈنمەسلىكى ئۈچۈن، كىيىملىرىنى چىڭ ساقلاپ،

101 «ئوت بىلەن» ــ دېمەك، ئوتتەك قىزىقلىقى بىلەن. 9-ئايەتنى كۆرۈڭ.
102 «كۈنچىقىشتىن كېلىدىغان پادىشاھلار» ــ ھارماگېددوندا بولغان جەڭگە قاتنىششقا كېلىدىغان پادىشاھلار (16-ئايەتنى كۆرۈڭ).
103 «ساختا پەيغەمبەر» ــ قوزىنىڭ قىياپىتىدە بولغان دىۋە (13:11-17).
104 «ئوغرىنىڭ كېلىشى» ــ بەلكىم كۈتۈلمىگەن ۋاقىتتا، تۇيۇقسىز كېلىشىنى كۆرسەتسە كېرەك.

سەگەك تۇرغانلار بەختلىكتۇر!»[105]). («يو.» 14:3، «ھوش.» 5:1، 11)
16 ئەمدى ناپاك روھلار پادىشاھلارنى[106] ئىبرانىيچە «ھارماگېددون»[107]
دېيىلىدىغان يەرگە جەم قىلدى.
17 يەتتىنچىسى چىنىدىكىنى ھاۋاغا تۆكتى؛ ئەرشتىكى ئىبادەتخانىدىن،
تەختتىن يۇقىرى بىر ئاۋاز كۆتۈرۈلۈپ: «ئىش تامام بولدى!» دېيىلدى.
18 شۇئان چاقماقلار چېقىلدى، تۇرلۇك ئاۋازلار ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلاندى ۋە
دەھشەتلىك بىر يەر تەۋرەش يۈز بەردى؛ ئىنسانلار يەر يۈزىدە ئاپىرىدە بولغاندىن
بېرى بۇنچىلىك دەھشەتلىك يەر تەۋرەش ھېچ بولۇپ باقمىغانىدى. 19 كاتتا
شەھەر[108] ئۈچكە بۆلۈندى؛ ھەرقايسى ئەللەردىكى شەھەرلەرمۇ غۇلىتىلدى.
شۇنىڭ بىلەن كاتتا شەھەر بابىل خۇدانىڭ يادىغا كېچىپ ئۇنىڭ ئەشەددىي
قەھرلىك شارابى بىلەن تولغان قەدەھ ئۇنىڭغا بېرىلدى. 20 بارلىق ئاراللار ئۆزىنى
قاچۇرۇپ غايىب بولدى، تاغلارمۇ يوق بولدى؛ 21 ئىنسانلارنىڭ ئۈستىگە ھەربىر
دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا[109] كېلىدىغان مۆلدۈر ئاسماندىن ياغدى. مۆلدۈر
ئاپىتى شۇنداق دەھشەتلىك بولدىكى، ئادەملەر ئاپەتنىڭ دەستىدىن خۇدانى
كۇپۇرلۇق قىلىپ قارغاشتى.

چوڭ پاھىشە ئايال «بابىل»

17 1 يەتتە چىنىسى بار يەتتە پەرىشتىنىڭ بىرى كېلىپ، ماڭا
سۆزلەپ:
ــ بۇ يەرگە كەل، نۇرغۇن سۇلار ئۈستىدە ئولتۇرغان چوڭ پاھىشە ئايالنىڭ
تارتىدىغان جازاسىنى ساڭا كۆرسىتىپ قوياي. 2 يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار

105 مۇشۇ سۆزلەرنى دېگۈچى مەسىھ ئۆزى.
106 گرېك تىلىدا «ئۇلار ئۇلارنى...».
107 «ھارماگېددون» ــ «مەگىددو تېغى» دېگەن مەنىدە. ئىبرانىي تىلىدا «ھار-مەگىددو».
108 «كاتتا شەھەر» بابىلدۇر (8:14، 10:18 قاتارلىقلارنى كۆرۈڭ).
109 «بىر «تالانت» ئېغىرلىق» ــ 45 كىلو.

ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق ئۆتكۈزدى، يەر يۈزىدىكىلەر ئۇنىڭ بۇزۇقلۇقىنىڭ شارابىدىن مەست بولۇشتى، ــ دېدى.

3 شۇنىڭ بىلەن ئۇ پەرىشتە مېنى روھنىڭ ئىلكىدىكى ھالەتتە[110] بىر چۆلگە ئېلىپ باردى. ئۇ يەردە يەتتە باشلىق، ئون مۈڭگۈزلۈك، پۈتۈن ئەزايىنى كۇپۇرلۇق ناملىرى قاپلىغان بىر توق قىزىل دىۋىنىڭ ئۈستىدە ئولتۇرغان بىر ئايالنى كۆردۈم. 4 ئايال سۆسۈن ۋە توق قىزىل كىيىم كىيگەن بولۇپ، ئالتۇن، قىممەتلىك ياقۇت ۋە مەرۋايىتلار بىلەن پەردازلانغانىدى. قولىدا يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىقلار ۋە ئۆز بۇزۇقلۇقىنىڭ نىجاسەتلىرى بىلەن تولغان بىر ئالتۇن قەدەھ بار ئىدى. 5 پېشانىسىگە بىر سىر[111] ــ «كاتتا بابىل، پاھىشىلەرنىڭ ۋە دۇنيادىكى پۈتكۈل يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىقلارنىڭ ئانىسى» دېگەن نام پۈتۈكلۈك ئىدى. 6 مەن ئايالنىڭ مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ قېنى ۋە ئەيساغا گۇۋاھلىق بەرگۈچىلەرنىڭ[112] قېنى بىلەن مەست بولغانلىقىنى كۆردۈم. ئۇنى كۆرۈپ تولىمۇ تەئەججۇپ قىلىپ ئىنتايىن ھەيران قالدىم. 7 پەرىشتە ماڭا مۇنداق دېدى:

ــ «نېمىگە ھەيران قالدىڭ؟ ئايالنىڭ ۋە ئۇنى كۆتۈرۈپ تۇرغان يەتتە باشلىق، ئون مۈڭگۈزلۈك دىۋىنىڭ سىرىنى ساڭا ئېيتىپ بېرەي. 8 سەن كۆرگەن دىۋە بىر زامانلاردا بار ئىدى، ھازىر يوق؛ ئۇزۇن ئۆتمەي تېگى يوق ھاڭدىن چىقىپ، ھالاكەتكە قاراپ ماڭىدۇ. يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلار ــ دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بۇيان ئىسىملىرى ھاياتلىق دەپتىرىگە پۈتۈلمىگەن كىشىلەر دىۋىنى كۆرۈپ ئىنتايىن ھەيران قالىدۇ. چۈنكى ئۇ بىر زامانلاردا بار ئىدى، ھازىر يوق، لېكىن يەنە پەيدا بولىدۇ,[113].

---

110 «روھنىڭ ئىلكىدىكى ھالەتتە» ــ «روھ» مۇشۇ يەردە ياكى ئۆز روھىنى ياكى مۇقەددەس روھنىمۇ كۆرسىتىشى مۇمكىن.

111 «سىر» ــ ئىنجىلدا ئەسلىدە يوشۇرۇن، خۇدا ئۆز بەندىلىرىگە ئاشكارە قىلغان بىر ئاجايىب ھەقىقەتنى كۆرسىتىدۇ.

112 ياكى «ئەيسانىڭ گۇۋاھچىلىرى». بىرىنچى ئەسىرنىڭ ئاخىرقى يىللىرىدىن تارتىپ «گۇۋاھچى» دېگەن سۆز «خۇدانىڭ يولىدا قۇربان بولغۇچى» دېگەن مەنىنىمۇ بىلدۈرەتتى. سەۋەبى، نۇرغۇنلىغان ئېتىقادچىلار گۇۋاھلىق بېرىش يولىدا ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىناتتى.

113 بۇ سىرلىق ئايەت، شۇنداقلا بۇ بابتا بېشارەت قىلىنغان باشقا ئىشلار ئۈستىدە «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە توختىلىمىز.

[9] مانا بۇنى چۈشىنىشكە لازىم بولغان ھېكمەت: ــ يەتتە باش بولسا ئۇ ئايال ئولتۇرغان يەتتە تاغقا، شۇنداقلا يەتتە پادىشاھقا ۋەكىللىك قىلىدۇ. [10] بۇلارنىڭ بەشى يىقىلغان، بىرسى بار، يەنە بىرى تېخى كەلمىدى. ئۇ كەلگەندە پەقەت ئازلا ۋاقىت تۇرالايدۇ. [11] بۇرۇن بار بولغان، ئەمدى ھازىر يوق بولغان دىۋىنىڭ ئۆزى سەككىزىنچى پادىشاھدۇر، شۇنداقلا ئۇ ھەم يەتتىسىدىن بىرى بولۇپ ھالاكەتكە قاراپ ماڭىدۇ(114).

[12] سەن كۆرگەن ئون مۈڭگۈز ئون پادىشاھدۇر. ئۇلارنىڭ پادىشاھلىقلىرى تېخى يوق، ئەمدى ئۇلارغا دىۋە بىلەن بىللە بىر سائەتلىك پادىشاھلىق ھوقۇقى بېرىلىدۇ(115). [13] بۇ پادىشاھلار بىر ئويي، بىر نىيەتتە بولۇپ ئۆز قۇدرىتى ۋە ھوقۇقلىرىنى دىۋىگە بېرىشىدۇ. [14] دىۋە ۋە پادىشاھلار بىرلىشىپ قوزىغا قارشى جەڭ قىلىدۇ. قوزا ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن غالىب كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ رەبلەرنىڭ رەببى، پادىشاھلارنىڭ پادىشاھىدۇر. ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرغانلار بولسا چاقىرىلغان، تاللانغان ۋە ئۇنىڭغا سادىق بولغانلاردۇر».

[15] پەرىشتە ماڭا يەنە:

ــ پاھىشە ئايال ئۈستىدە ئولتۇرغان، سەن كۆرگەن سۇلار بولسا مىللەتلەر، ئۆزئارا تويلاشقان نۇرغۇن كىشىلەر(116)، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىللاردا سۆزلىشىدىغان كىشىلەردۇر. [16] سەن كۆرگەن ئون مۈڭگۈز ۋە دىۋە بۇ پاھىشە ئايالدىن نەپرەتلىنىدۇ، ئۇنى تالان-تاراج قىلىپ يالىڭاچلاپ قويىدۇ، ئۇنىڭ گۆشىنى يەپ، ئۆزىنى ئوتتا كۆيدۈرىدۇ. [17] چۈنكى خۇدا ئۆز سۆز-كالاملىرى ئەمەلگە ئاشقۇچە، ئاشۇ ئون پادىشاھنىڭ كۆڭلىگە ئۆز ئىرادىسىنى ئىجرا قىلىپ، بىر قارارىدا توختىشىپ پادىشاھلىق ھوقۇقىنى دىۋىگە بېرىش نىيىتىنى سالدى.

---

[114] بىز بۇ سىرلىق ئايەت ئۈستىدە «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە توختىلىمىز، ئەلۋەتتە.

[115] «دان.» 2:39-43، 7:23-26نى كۆرۈڭ.

[116] «ئۆزئارا تويلاشقان نۇرغۇن كىشىلەر» دېگەن ئىبارە بولسا بەلكىم ئاخىرقى زامانلاردا (1) نۇرغۇن كىشىلەر ئىگە-چاقىسىز سەرسان يۈرىدىغانلىقى ياكى (2) نۇرغۇن كىشىلەر ئۆز دۆلىتى ئىچىدە بىر-بىرىگە ئۇيۇشۇپ سىياسىي مەقسەتتە گۇرۇھلاشقانلىقىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن.

[18] ــ سەن كۆرگەن ئايال يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار ئۈستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان كاتتا شەھەردۇر[117]، ــ دېدى.

بابىلنىڭ گۇمران بولۇشى

18 [1] ئۇ ئىشلاردىن كېيىن مەن چوڭ ھوقۇقلۇق يەنە بىر پەرىشتىنىڭ ئاسماندىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردۈم. يەر يۈزى ئۇنىڭ جۇلالىلىقىدىن يورۇپ كەتتى.

[2] پەرىشتە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق ۋارقىرىدى:
«غۇلىدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇلىدى!
ئەمدى ئۇ جىنلارنىڭ ماكانى، ھەربىر ناپاك روھلارنىڭ سولاقخانىسى،
ھەربىر مەكرۇھ ۋە يىرگىنچلىك قۇشلارنىڭ سولاق-چاڭگىسى بولدى[118]!
(«يەش.» 13:19-22، 14:22-23، 21:9، «يەر.» 50:34-40، 51:36-37)

[3] چۈنكى بارلىق ئەللەر ئۇنىڭ زىنا-بۇزۇقلۇقىنىڭ سەۋدالىق شارابىدىن ئىچىشتى؛
يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق ئۆتكۈزۈشتى،
يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر ئۇنىڭ ئەيش-ئىشرىتىنىڭ ئەلۋەكچىلىكىدىن بېيىشتى».

[4] ئاسماندىن يەنە بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم: ــ
«ئى مېنىڭ خەلقىم، ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا شېرىك بولماسلىقىڭلار ئۈچۈن،
ھەم ئۇنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان بالايىئاپەتلەرگە ئۇچرىماسلىقىڭلار ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئىچىدىن چىقىڭلار!
(«يەش.» 52:11، «يەر.» 50:8، 51:6-8، 45 قاتارلىقلار).

[117] «كاتتا شەھەر» ــ ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئېسىدە بولۇشى كېرەككى، ئۇ بابىلنى كۆرسىتىدۇ (1-ئايەت).
[118] بەزى قەدىمكى كۆچۈرمىلەردە: «ۋە ھەربىر ھارام ۋە يىرگىنچلىك ھايۋاننىڭ سولاق-ئۇۋىسى بولدى» ــ دېگەن سۆزلەر قوشۇلىدۇ.

5 چۈنكى ئۇنىڭ گۇناھلىرى پەلەككە يەتكۈدەك دۆۋىلىنىپ كەتكەن،
خۇدا ئۇنىڭ ھەققانىيەتسىزلىكلىرىنى ئېسىگە ئالدى. («زەب.» 5:36)
6 ئۇ باشقىلارغا ياندۇرغىنىدەك ئۇنىڭ قىلغىنىنى ئۆزىگە ياندۇرۇڭلار؛
ئۇنىڭ قىلمىشلىرىغا مۇۋاپىق ئىككى ھەسسە قوشلاپ قايتۇرۇڭلار؛
ئۇ باشقىلارغا ئەبجەش قىلىپ بەرگەن قەدەھتە ئۇنىڭغا ئىككى ھەسسە
قويۇق ئەبجەش قىلىڭلار.
7 ئۇ ئۆزىنى قانچىلىك ئۇلۇغلىغان بولسا،
قانچىلىك ئەيش-ئىشرەتتە ياشىغان بولسا،
ئۇنىڭغا شۇنچىلىك قىيىنىلىش ۋە دەرد بېرىڭلار؛
ئۇ كۆڭلىدە: «مەن تۇل ئەمەس، بەلكى تەختتە ئولتۇرغان خانىشمەن؛
مەن دەرد-ئەلەمنى ئەسلا كۆرمەيمەن» دېگىنى تۈپەيلىدىن، («يەش.» 8:47)
8 بۇ ۋەجىدىن بىر كۈن ئىچىدىلا ئۇنىڭغا چۈشىدىغان بالايىئاپەتلەر،
يەنى ئۆلۈم، دەرد-ئەلەم ۋە ئاچارچىلىق كېلىدۇ،
ئۇ ئوت بىلەن كۆيدۈرۈلىدۇ؛
چۈنكى ئۇنى سوراق قىلغۇچى پەرۋەردىگار خۇدا قۇدرەتلىكتۇر!».
9 ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق قىلغان ۋە ئۇنىڭ بىلەن ئەيش-ئىشرەتتە ياشىغان
يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتنىڭ ئىس-تۈتەكلىرىنى كۆرگەندە،
ئۇنىڭ ھالىغا قاراپ يىغا-زار كۆتۈرۈشىدۇ. 10 ئۇلار ئۇنىڭ تارتىۋاتقان ئازابىدىن
قورقۇپ، يىراقتا تۇرۇپ دەيدۇكى:
— «ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەر!
ئاھ بابىل، كۈچلۈك شەھەر!
چۈنكى بىر سائەت ئىچىدىلا جازايىڭ بېشىڭغا چۈشتى!»

11 يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەرمۇ ئۇنىڭ ئۈستىدە يىغا-زار قىلىشىدۇ. چۈنكى
ئەمدى ئۇلارنىڭ كېمىدىكى يۈك-ماللىرىنى، 12 يەنى ئالتۇن-كۈمۈش، قىممەتلىك
ياقۇتلار، ئۈنچە-مەرۋايىت، نەپىس لىباس رەخت، سۆسۈن رەخت، يىپەك،

توق قىزىل رەڭلىك گەزمال[119]، ھەرخىل خۇشبۇي تۇرۇنج ياغاچلار، پىل چىشى
بۇيۇملىرى، ئەڭ ئېسىل ياغاچ، توۋچ، تۆمۈر ۋە مەرمەرلەردىن ئىشلەنگەن خىلمۇخىل
بۇيۇملار، 13 شۇنىڭدەك قوۋزاقدارچىن، تېتىتقۇلار، خۇشبۇي، مۇرمەككى، مەستىكى،
شاراب، زەيتۇن مېيى، ئاق ئۇن، بۇغداي، كالا، قوي، ئات، ھارۋا ۋە ئىنسانلارنىڭ
تەنلىرى ۋە جانلىرى[120] دېگەن ماللىرىنى سېتىۋالىدىغان كىشى يوقتۇر.
14 (ئى بابىل، جېنىڭ مەستانە بولغان ئېسىل مېۋىلەر[121] سەندىن كەتتى،
بارلىق ھەشەمەتلىك ۋە ھەيۋەتلىك مال-دۇنيالىرىڭ سەندىن يوقالدى.
ئۇلار بۇلارنى ئەمدى ھەرگىز تاپالمايدۇ!)

15 بۇ ماللارنى سېتىپ بېيىغان سودىگەرلەر بولسا شەھەرنىڭ تارتىۋاتقان
ئازابىدىن قورقۇپ، يىراقتا تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۈستىدە يىغا-زار قىلىشىپ
دېيىشىدۇكى: ــ

16 «ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەر!
نەپىس لىباس رەختلەرگە، سۆسۈن ۋە توق قىزىل رەڭلىك گەزماللارغا
ئورىلىپ،
ئالتۇن، قىممەتلىك ياقۇتلار ۋە ئۈنچە-مەرۋايىتلار بىلەن بېزەلگەنسەن!
17 بىر سائەت ئىچىدىلا شۇنچە كاتتا بايلىقلار ۋەيران بولدى!»

بارلىق كېمە خوجايىنلىرى، كېمىدىكى بارلىق يولۇچىلار، كېمىچىلەر ۋە
دېڭىزغا تايىنىپ جان باقىدىغانلارنىڭ ھەممىسى يىراقتا تۇرۇپ، 18 ئۇنى
ئۆرتىگەن ئوتنىڭ ئىس-تۈتەكلىرىنى كۆرۈپ:

---

119 ياكى «توق قىزىل بوياق».

120 «ئىنسانلارنىڭ تەنلىرى ۋە جانلىرى» دېگەن ئىبارە بەلكىم قۇللارنىڭ ھالىتىنى ياكى بۇ بايلارنىڭ مال-مۈلكىنىڭ كۆپ كىشىلەرنىڭ جانلىرىنىڭ بەدىلىگە كەلگەنلىكىنى كۆرسىتىشىمۇ مۇمكىن. قۇللۇق ئادەملەرنىڭ تەنلىرىنى ھالاك قىلىپلا قالماي، بەلكى ئۇلارنىڭ جان-ھاياتىنىڭ ھەرقانداق ئەھمىيىتىدىن مەھرۇم قىلىدۇ، ئەلۋەتتە.

121 «ئېسىل (پىشقان) مېۋىلەر» ــ مۇشۇ يەردە بەلكىم كۆچمە مەنىدە بولۇپ، ھەرخىل ئېسىل نەرسىلەرنى بىلدۈرىدۇ.

ــ بۇ كاتتا شەھەرگە قايسى شەھەر تەڭ كېلەلىسۇن؟ ــ دەپ پەرياد كۆتۈرۈشتى. [19] ئۇلار باشلىرىغا توپا چېچىپ، پەرياد كۆتۈرۈشۈپ، يىغا-زار قىلىشىپ:

ــ ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئۇ كاتتا شەھەر!
ئۇ ئارقىلىق، ئۇنىڭ دۆلىتىدىن، دېڭىزدا كېمىسى بارلار بېيىغانىدى!
بىر سائەت ئىچىدىلا ۋەيران بولدى بۇ شەھەر! ــ دېيىشىدۇ.
[20] ــ «ئۇنىڭ بېشىغا كەلگەنلەردىن شادلىنىڭلار،
ئەي ئەرش، ئەي مۇقەددەس بەندىلەر، روسۇللار ۋە پەيغەمبەرلەر!
چۈنكى خۇدا سىلەرنىڭ دەۋايىڭلاردىكى ھۆكۈمنى ئۇنىڭ ئۇستىدىن
چىقارغان!».

[21] ئاندىن، كۈچلۈك بىر پەرىشتە تۈگمەن تېشىغا ئوخشاش يوغان بىر تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزغا تاشلاپ مۇنداق دېدى: ــ
«مانا شۇنداق شىددەت بىلەن،
كاتتا شەھەر بابىل غۇلىتىلىدۇ،
ئۇ قايتىدىن كۆرۈنمەيدۇ!
(«مىس.» 5:15، «يەر.» 51:63-64)
[22] چىلتارچىلارنىڭ، سازچىلارنىڭ،
نەيچىلەر ۋە سۇنايچىلارنىڭ ئاۋازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز
ئاڭلانمايدۇ،
ھەرخىل ھۈنەرنى قىلىدىغان ھۈنەرۋەن سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز
تېپىلمايدۇ،
تۈگمەننىڭمۇ ئاۋازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلانمايدۇ، («يەش.» 24:8-9،
«يەر.» 7:34، 16:9-10، 25:10، «ئەز.» 26:13)
[23] ھەتتا چىراغنىڭ يورۇقى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز يورۇمايدۇ،
توي بولۇۋاتقان يىگىت-قىزنىڭ ئاۋازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز
ئاڭلانمايدۇ؛

چۈنكى سىنىڭ سودىگەرلىرىڭ يەر يۈزىدىكى ئەربابلار بولۇپ چىقتى،
بارلىق ئەللەر سىنىڭ سېھىر-ئەپسۇنلىرىڭغا ئالداندى؛
24 پەيغەمبەرلەرنىڭ، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ تۆكۈلگەن قانلىرى،
شۇنداقلا يەر يۈزىدە بارلىق قىرغىن بولغانلارنىڭ قانلىرىمۇ ئۇنىڭدا
تېپىلدى».

ئەرشتىكى ھەمدۇسانالار

19 1 بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەرشتە زور بىر توپ ئادەملەرنىڭ
ۋارقىراشلىرىدەك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم. ئۇلار: ــ

ــ ھەمدۇسانا![122]
نىجات، شان-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدايىمىزغا مەنسۇپتۇر!
2 چۈنكى ئۇنىڭ ھۆكۈملىرى ھەق ۋە ئادىلدۇر؛
ئۇ يەر يۈزىنى ئۆز بۇزۇقلۇقى بىلەن بۇزغان چوڭ پاھىشىنىڭ ئۈستىدىن
ھۆكۈم چىقىرىپ،
ئۆز قۇل-خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنىنىڭ ئىنتىقامىنى ئۇنىڭدىن[123] ئالدى،
ــ دېيىشەتتى. («زەب.» 9:19، «قان.» 43:32).

3 ئۇلار ئىككىنچى قېتىم: ــ «ھەمدۇسانا!» دېيىشتى. ئۇنىڭدىن چىققان
ئىس-تۈتەكلەر ئەبەدىل-ئەبەدكىچە پۇرقىرايدۇ! («يەش.» 34:10)
4 يىگىرمە تۆت ئاقساقال ۋە تۆت ھايات مەخلۇق يەرگە يىقىلىپ:
ــ «ئامىن! ھەمدۇسانا!» دەپ، تەختتە ئولتۇرغان خۇداغا سەجدە
قىلىشتى.

122 «ھەمدۇسانا» گرېك تىل ۋە ئىبرانىي تىلدا «خاللېلۇياھ!» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ. مەنىسى ««ياھ»قا مەدھىيە بولغاي!». ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئېسىدە باركى، «ياھ» «ياھۋەھ» (پەرۋەردىگار)نىڭ قىسقارتىلغان شەكلىدۇر.

123 «ئۇنىڭدىن» ـ گرېك تىلىدا «ئۇنىڭ قولىدىن».

قوزىنىڭ توي زىياپىتى

[5] ئاندىن تەختتىن كۆتۈرۈلگەن بىر ئاۋاز مۇنداق دېدى: ــ

«ئەي ئۇنىڭ بارلىق قۇل-خىزمەتكارلىرى،
ئۇنىڭدىن قورقىدىغان كاتتىلار بولسۇن، تۆۋەنلەر بولسۇن،
ھەممىڭلار خۇدايىمىزنى مەدھىيىلەڭلار!»

[6] ئاندىن زور بىر توپ ئادەملەرنىڭ ئاۋازىغا، نۇرغۇن سۇلارنىڭ شارقىرىشىغا، قاتتىق گۈلدۈرمامىلارنىڭ گۈلدۈرلىشىگە ئوخشاش بىر ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: ــ

«ھەمدۇسانا! ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇدايىمىز سەلتەنەت قىلدى!
[7] شادلىنايلى، تەنتەنە قىلايلى ۋە ئۇنى مەدھىيىلەپ ئۇلۇغلايلى!
چۈنكى قوزىنىڭ توي-مەرىكە كۈنى يېتىپ كەلدى،
قىز ئۆزىنى تەييار قىلدى!»

[8] قىزغا كىيىش ئۈچۈن پاكىز، پارقىراپ تۇرىدىغان نەپىس لىباس بېرىلدى (نەپىس لىباس بولسا مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ ھەققانىي ئەمەللىرىدۇر).

[9] ئاندىن، پەرىشتە ماڭا:
ــ مۇنۇ سۆزلەرنى خاتىرىلىۋال: ــ
«قوزىنىڭ توي زىياپىتىگە چاقىرىلغانلار بەختلىكتۇر!» ــ دېدى[124].
ئۇ ماڭا يەنە: ــ بۇلار خۇدانىڭ ھەقىقىي سۆزلىرىدۇر، ــ دېدى.
[10] مەن ئۇنىڭغا سەجدە قىلغىلى ئايىغىغا يىقىلدىم. لېكىن ئۇ:
ــ ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە ئەيساغا گۇۋاھلىق بەرگۈچى[125] قېرىنداشلىرىڭ بىلەن ئوخشاش قۇل-خىزمەتكارمەن. خۇداغىلا

---

[124] «ئاندىن پەرىشتە ماڭا ... دېدى» ــ گرېك تىلىدا «ئاندىن ئۇ ماڭا ... دېدى» دېيىلىدۇ. سۆزلىگۈچى چوقۇم پەرىشتە بولىدۇ؛ 10-ئايەتنى كۆرۈڭ.
[125] گرېك تىلىدا «ئەيسانىڭ گۇۋاھلىقىنى تۇتقان...».

ئىبادەت قىل! چۈنكى ۋەھيي-بېشارەتنىڭ روھ-ماھىيىتى بولسا ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىشتۇر[126]، — دېدى.

ئاق ئاتقا مىنگۈچى

11 ئاندىن كۆردۈمكى، ئاسمان ئېچىلدى ۋە مانا، بىر ئاق ئات تۇراتتى؛
ئۈستىگە مىنگۈچىنىڭ بولسا نامى «سادىق» ۋە «ھەقىقىي» بولۇپ، ئۇ
ھەققانىيلىق بىلەن ھۆكۈم چىقىرىدۇ ۋە جەڭ قىلىدۇ. 12 ئۇنىڭ كۆزلىرى ئوت
يالقۇنىغا ئوخشايتتى، بېشىدا نۇرغۇن تاجى بولۇپ، تېنىدە ئۆزىدىن باشقا
ھېچكىم بىلمەيدىغان بىر نام پۈتۈكلۈك ئىدى. 13 ئۇ ئۇچىسىغا قانغا مىلەنگەن
بىر تون كىيگەنىدى، ئۇنىڭ نامى «خۇدانىڭ كالامى» دەپ ئاتىلىدۇ. 14 ئۇنىڭ
كەينىدىن ئەگىشىپ كېلىۋاتقان ئەرشتىكى قوشۇنلار بولسا، ئاق ئاتلارغا
مىنگەن، ئاپئاق، پاك نەپىس كاناپ لىباس بىلەن كىيدۈرۈلگەنىدى. 15 ئۇنىڭ
ئاغزىدىن ئۆتكۈر بىر قىلىچ چىقىپ تۇراتتى؛ ئۇ بۇنىڭ بىلەن بارلىق ئەللەرنى
ئۇرىدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالتەك بىلەن پادىچىدەك باقىدۇ؛ ئۇ ھەممىگە قادىر
خۇدانىڭ دەھشەتلىك غەزىپىنىڭ «شاراب كۆلچىكى»نىڭ چەيلىگۈچىسىدۇر.

(«يەش.» 63-باب)

16 ئۇنىڭ تونى ۋە يوتىسى ئۈستىگە «پادىشاھلارنىڭ پادىشاھى ۋە رەبلەرنىڭ
رەببى» دېگەن نام يېزىلغانىدى.

17 ئاندىن مەن قۇياشنىڭ ئىچىدە تۇرغان بىر پەرىشتىنى كۆردۈم. ئۇ ئاسماننىڭ
ئوتتۇرىسىدا ئۇچۇۋاتقان بارلىق قۇشلارغا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن:

— كېلىڭلار، خۇدانىڭ كاتتا زىياپىتىگە يىغىلىڭلار! 18 پادىشاھلارنىڭ،

---

[126] «ۋەھيي-بېشارەتنىڭ روھ-ماھىيىتى بولسا ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىشتۇر». بۇ، ئىنتايىن مۇھىم بىر پرىنسىپتۇر. دېمەك، پۈتكۈل تەۋرات-ئىنجىلدىكى ۋەھيي-بېشارەتلەر ۋە خۇدانىڭ گاھى ۋاقىتلاردا ئۇلاردىن باشقا جامائەتلەردە يۈرگۈزگەن ۋەھيي-بېشارەتلەرنىڭ مېغىزى ۋە جەۋھىرى بولسا «ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق (بېرىش)»تۇر. مەلۇم بىر «ۋەھيي-بېشارەت»تە شۇنداق ئامىل ياكى نەتىجە بولمىسا، ئۇنىڭ ھەقىقىي بىر «ۋەھيي-بېشارەت» ئىكەنلىكىدىن گۇمانلىنىشىغا توغرا كېلىدۇ.

سەردارلارنىڭ ۋە پالۋانلارنىڭ[127]، ئاتلارنىڭ ۋە ئۇلارغا مىنگەنلەرنىڭ، شۇنداقلا بارلىق ئەت ئىگىلىرىنىڭ، قۇللارنىڭ ھەم ھۆرلەرنىڭ، كاتتىلارنىڭ ھەم تۆۋەنلەرنىڭ گۆشلىرىنى يەۋالار! ــ دېدى.

[19] شۇنىڭ بىلەن مەن دىۋە، يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار ۋە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرىنىڭ ئاتقا مىنگۈچى ھەم ئۇنىڭ قوشۇنى بىلەن جەڭ قىلىش ئۈچۈن توپلانغانلىقىنى كۆردۈم. [20] ئەمدى دىۋە ۋە ئۇنىڭغا ۋاكالىتەن مۆجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتكەن ساختا پەيغەمبەرنىڭ ھەر ئىككىسى تۇتۇۋېلىندى. (ساختا پەيغەمبەر شۇ ئالامەتلەر بىلەن دىۋىنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلغان ھەمدە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنغانلارنى ئازدۇرۇپ يۈرگەنىدى). ئۇلار ئىككىسى گۈڭگۈرت يېنىۋاتقان ئوت كۆلىگە تىرىك تاشلاندى. [21] قالغىنى بولسا ئاتقا مىنگۈچىنىڭ ئاغزىدىن چىققان قىلىچ بىلەن قىرىلدى. بارلىق پۈتۈن ئۇچار-قاناتلار بۇلارنىڭ گۆشى بىلەن يەپ تويۇندى.

مەسىھنىڭ يەر يۈزىدىكى مىڭ يىللىق سەلتەنىتى

20 [1] ئۇنىڭدىن كېيىن، قولىدا تېگى يوق ھاڭنىڭ ئاچقۇچى ۋە يوغان زەنجىر تۇتقان بىر پەرىشتىنىڭ ئاسماندىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردۈم. [2] پەرىشتە ئەجدىھانى، يەنى ئىبلىس ياكى شەيتان دېيىلىدىغان ھېلىقى قەدىمىي يىلاننى تۇتۇپ، مىڭ يىللىق زەنجىرلەپ قويىدى. [3] ئۇنىڭ مىڭ يىل توشقۇچە ئەللەرنى ئازدۇرماسلىقى ئۈچۈن، ئۇنى تېگى يوق ھاڭغا تاشلاپ ھاڭنىڭ ئاغزىنى ئېتىپ پېچەتلىۋەتتى. بۇ ۋاقىتلاردىن كېيىن، ئۇ ۋاقىتىنچە قويۇپ بېرىلىشى مۇقەررەر.
[4] ئاندىن مەن تەختلەرنى ۋە ئۇلاردا ئولتۇرغانلارنى كۆردۈم. ئۇلارغا ھۆكۈم قىلىش ھوقۇقى بېرىلگەنىدى. مەن يەنە، ئەيساغا بەرگەن گۇۋاھلىقى

[127] ياكى «قۇدرەتلىكلەرنىڭ».

ۋەجىدىن ۋە خۇدانىڭ سۆز-كالامى ۋەجىدىن كاللىسى ئېلىنغانلارنىڭ جانلىرىنىمۇ كۆردۇم. ئۇلار دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنمىغان، ئۇنىڭ تامغىسى پېشانىسىگە ۋە قولىغا ئۇرۇلمىغانلار ئىدى. ئۇلار تىرىلىپ، مەسىھ بىلەن بىرلىكتە مىڭ يىل ھۆكۈم سۈردى («1كور.» 6:2-3)
[5] (ئۆلگەنلەرنىڭ قالغانلىرى مىڭ يىل توشمىغۇچە تىرىلمەيدۇ). بۇ دەسلەپكى تىرىلىش ئىدى. [6] دەسلەپكى تىرىلىشتىن نېسىۋە بولغانلار بەختلىك ۋە مۇقەددەستۇر؛ ئىككىنچى ئۆلۈمنىڭ بۇلارنى ئىلكىگە ئېلىش ھوقۇقى يوقتۇر. ئۇلار خۇدانىڭ ۋە مەسىھنىڭ كاھىنلىرى بولىدۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە مىڭ يىل ھۆكۈم سۈرىدۇ.

شەيتاننىڭ ئاخىرقى مەغلۇبىيىتى

[7] مىڭ يىل توشقاندا، شەيتان زىنداندىن بوشىتىلىپ، [8] يەر يۈزىنىڭ تۆت بۇلۇڭىدىكى ئەللەرنى، يەنى گوگ ۋە ماگوگنى[128] ئازدۇرۇش ۋە ئۇلارنى جەڭ قىلىشقا بىر يەرگە توپلاشقا چىقىدۇ. توپلانغانلارنىڭ سانى دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمدەك ساناقسىز بولىدۇ. [9] ئۇلار يەر يۈزىدىكى كەڭ تۈزلەڭلىككە چىقىپ[129]، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بارگاھىنى، يەنى خۇدا سۆيىدىغان شەھەرنى مۇھاسىرىگە ئالىدۇ. لېكىن ئاسماندىن ئوت يېغىپ، ئۇلارنى يۇتۇۋېتىدۇ. [10] ئۇلارنى ئازدۇرغان ئىبلىس بولسا دىۋە بىلەن ساختا پەيغەمبەر كۆيۈۋاتقان ئوت ۋە گۈڭگۈرت كۆلىگە تاشلىنىپ، ئۇ يەردە كېچە-كۈندۈز ئەبەدىل-ئەبەدكىچە قىينىلىدۇ.

---

[128] «گوگ ۋە ماگوگ» - گوگ بەلكىم «ماگوگ»نىڭ بېشى بولۇشى مۇمكىن («ئەز.» 38:2-3نى كۆرۈڭ). شۈبھىسىزكى، ئۇيغۇر تىلىدىكى «يەجۇج-مەجۇج» دېگەن ئىسىم ئىبرانىي تىلىدىكى بۇ ئىسىملاردىن چىققاندۇر؛ لېكىن «گوگ ۋە ماگوگ» يالماۋۇزدەك بىرخىل مەخلۇق ئەمەس، بەلكى تۈرلۈك ئەللەرنى كۆرسىتىدۇ. «ئەز.» 38:1-39:29دە، خۇدانىڭ «گوگ ۋە ماگوگ» بىلەن بولغان ئۇرۇشى بېشارەت قىلىنغان. بىراق بىزنىڭچە ئۇ ئۇرۇش «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» بىلەن باغلىق بولىدۇ؛ مىڭ يىلنىڭ ئاخىرىدا بولىدىغان، مۇشۇ ئايەتلەردە ئايان قىلىنغان «ئاخىرقى ئۇرۇش» ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان بولۇشى مۇمكىن بولىسىمۇ، ئۇ ئەمەس.
[129] ياكى «زېمىن (دېمەك پەلەستىن)دىكى كەڭ تۈزلەڭلىككە چىقىپ» ياكى «پۈتۈن يەر يۈزىنى كېزىپ».

چوڭ ئاق تەخت — ئاخىرقى ھۆكۈم

11 ئۇنىڭدىن كېيىن، چوڭ بىر ئاق تەخت ۋە ئۇنىڭدا ئولتۇرغۇچىنى
كۆردۈم. ئاسمان بىلەن زېمىن ئۇنىڭ يۈزىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ئۇلار
تۇرغان جاي ھەرگىز تېپىلمايدۇ. 12 مەن يەنە كاتتا بولسۇن، ياكى تۆۋەن
بولسۇن، ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ تەختنىڭ ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆردۈم.
كىتابلار ئېچىلدى؛ ئاندىن يەنە بىر كىتاب ــ «ھاياتلىق دەپتىرى» دەپ
ئاتالغان كىتاب ئېچىلدى. ئۆلگەنلەرگە كىتابلاردا خاتىرىلەنگىنى بويىچە ئۆز
ئەمەلىيىتىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىندى. 13 دېڭىز ئۆزىدە ئۆلگەنلەرنى تاپشۇرۇپ
بەردى، ئۆلۈم ۋە تەھتىسارامۇ ئۆزلىرىدىكى ئۆلگەنلەرنى تاپشۇرۇپ بېرىشتى.
ھەركىمنىڭ ئۈستىگە ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىندى. 14 ئاندىن ئۆلۈم
ۋە تەھتىسارا ئوت كۆلىگە تاشلاندى. مانا ئىككىنچى ئۆلۈم ــ ئوت كۆلىدۇر.
15 كىمنىڭ ئىسمىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىدە يېزىلمىغانلىقى بايقالسا، ئوت
كۆلىگە تاشلاندى.

يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىن

21 1 ئاندىن، يېڭى ئاسمان ۋە يېڭى زېمىننى كۆردۈم؛ چۈنكى
بۇرۇنقى ئاسمان ۋە زېمىن ئۆتۈپ كەتكەنىدى، دېڭىزمۇ مەۋجۇت
بولمىدى. 2 مۇقەددەس شەھەرنىڭ، يەنى خۇدادىن چىققان، خۇددى ئۆز
يىگىتىگە توي پەردازلىرىنى قىلىپ ھازىرلانغان قىزدەك يېڭى يېرۇسالېمنىڭ
ئەرشتىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردۈم. 3 ئەرشتىن[130] يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن بىر
ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: «مانا، خۇدانىڭ ماكانى ئىنسانلارنىڭ
ئارىسىدىدۇر؛ ئۇ ئۇلار بىلەن بىللە ماكانلىشىپ تۇرىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ خەلقى
بولىدۇ. خۇدا ئۆزىمۇ ئۇلار بىلەن بىللە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خۇداسى بولىدۇ. (
«يەش.» 14:7، «يەر.» 7:24، 33:31، «زەك.» 8:8) 4 ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىكى ھەر

---

130 ياكى «تەختتىن».

تامچە ياشنى سۈرتىدۇ؛ ئەمدى ئۆلۈم ئەسلا بولمايدۇ، نە ماتەم، نە يىغا-زار، نە قايغۇ-ئەلەم بولمايدۇ، چۈنكى بۇرۇنقى ئىشلار ئۆتۈپ كەتتى». («يەش.» 8:25)
[5] تەختتە ئولتۇرغۇچى:
— مانا، ھەممىنى يېڭى قىلىمەن! — دېدى. ئۇ ماڭا يەنە:
— بۇلارنى خاتىرىلىۋال! چۈنكى بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر، — دېدى. [6] ئۇ يەنە ماڭا مۇنداق دېدى: —
«ئىش تامام بولدى! مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»دۇرمەن[131]، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۇرمەن. ئۇسسىغان ھەركىمگە ھاياتلىق سۈيىنىڭ بۇلىقىدىن ھەقسىز بېرىمەن. [7] غەلىبە قىلغۇچى ھەركىم بۇلارغا مىراسخورلۇق قىلىدۇ؛ مەن ئۇنىڭ خۇداسى بولىمەن، ئۇمۇ مېنىڭ ئوغلۇم بولىدۇ. [8] لېكىن قورقۇنچاقلار، ئېتىقادسىزلار، يىرگىنچلىكلەر، قاتىللار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، سېھىرگەرلەر، بۇتپەرەسلەر ۋە بارلىق يالغانچىلارغا بولسا، ئۇلارنىڭ قىسمىتى ئوت بىلەن گۈڭگۈرت يېنىپ تۇرۇۋاتقان كۆلدۇر — بۇ بولسا ئىككىنچى ئۆلۈمدۇر».

يېڭى يېرۇسالېم

[9] ئاخىرقى يەتتە بالايىئاپەت بىلەن تولغان يەتتە چىنىنى تۇتقان يەتتە پەرىشتىدىن بىرى كېلىپ، ماڭا سۆزلەپ:
— كەل! ساڭا قوزىنىڭ جورىسى بولىدىغان قىزنى كۆرسىتىپ قوياي، — دېدى.
[10] ئاندىن ئۇ مېنى روھنىڭ[132] ئىلكىدە بولغان ھالدا يوغان ۋە ئېگىز بىر تاغقا ئېلىپ قويدى. ئۇ يەردىن ماڭا خۇدادىن چىققان مۇقەددەس شەھەر يېرۇسالېمنىڭ ئەرشتىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆرسەتتى. [11] ئۇنىڭدا خۇدانىڭ شان-شەرىپى بار ئىدى، ئۇنىڭ جۇلاسى ئىنتايىن قىممەتلىك گۆھەرنىڭ، يېشىل ياقۇتتەك يالتىرىغان خرۇستالنىڭ جۇلاسىغا ئوخشايتتى. [12] ئۇنىڭ

---

[131] «مەن ئالفا ۋە ئومېگادۇرمەن» — گرېك تىلىدا «ئالفا» بىرىنچى ھەرپ، «ئومېگا» ئاخىرقى ھەرپتۇر - دېمەك، خۇدا باش ۋە ئاخىردۇر.
[132] «روھ» — خۇدانىڭ مۇقەددەس روھى.

چوڭ ھەم ئېگىز سېپىلى بار ئىدى؛ سېپىلىنىڭ ئون ئىككى دەرۋازىسى
بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى پەرىشتە تۇراتتى. ھەربىر دەرۋازىنىڭ ئۈستىگە
ئىسرائىللارنىڭ ئون ئىككى قەبىلىسىدىن بىرىنىڭ ئىسمى يېزىلغانىدى.
13 مەشرىق تەرىپىدە ئۈچ دەرۋازا، شىمال تەرىپىدە ئۈچ دەرۋازا، جەنۇب تەرىپىدە
ئۈچ دەرۋازا ۋە مەغرىب تەرىپىدە ئۈچ دەرۋازا بار ئىدى. 14 شەھەرنىڭ سېپىلىنىڭ
ئون ئىككى ئۇل تېشى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە ئون ئىككى ئىسىم، يەنى
قوزىنىڭ روسۇلىنىڭ ئىسىملىرى پۈتۈكلۈكتۇر. («ئەز.» 48:31-34)
15 ماڭا سۆز قىلغان پەرىشتىنىڭ قولىدا شەھەرنى، ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ۋە ئۇنىڭ
سېپىلىنى ئۆلچەيدىغان ئالتۇن قومۇش ئۆلچىگۈچ ھاسا بار ئىدى. 16 شەھەر تۆت
چاسا بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى بىلەن كەڭلىكى ئوخشاش ئىدى. پەرىشتە شەھەرنى ھاسا
بىلەن ئۆلچىدى ــ ئون ئىككى مىڭ ستادىيون[133] كەلدى (ئۇزۇنلۇقى، كەڭلىكى
ۋە ئېگىزلىكى تەڭدۇر). 17 ئۇ سېپىلىنىمۇ ئۆلچىدى. سېپىلىنىڭ قېلىنلىقى
ئىنسانلارنىڭ ئۆلچەم بىرلىكى بويىچە، يەنى شۇ پەرىشتىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە
بىر يۈز قىرىق تۆت جەينەك[134] كەلدى. 18 سېپىلىنىڭ قۇرۇلۇشى بولسا يېشىل
ياقۇتتىن، شەھەر ئەينەكتەك سۈزۈك ساپ ئالتۇندىن بىنا قىلىنغانىدى. 19 شەھەر
سېپىلىنىڭ ئۇللىرى ھەرخىل قىممەتلىك ياقۇتلار بىلەن بېزەلگەنىدى. بىرىنچى ئۇل
تاش يېشىل ياقۇت، ئىككىنچىسى كۆك ياقۇت، ئۈچىنچىسى ھېقىق، تۆتىنچىسى
زۇمرەت، 20 بەشىنچىسى قىزىل ھېقىق[135]، ئالتىنچىسى قىزىل قاشتاش[136]،
يەتتىنچىسى سېرىق كۋارتس[137]، سەككىزىنچىسى سۇس يېشىل ياقۇت[138]،
توققۇزىنچىسى توپاز[139]، ئونىنچىسى يېشىل كۋارتس[140]، ئون بىرىنچىسى سۆسۈن

[133] «ئون ئىككى مىڭ ستادىيون» ــ بىر ستادىيون 185 مېتر بولۇپ، بۇ 2200 كىلومېتردۇر.
[134] بىر «جەينەك» (ياكى «گەز») ــ جەينەكتىن قولنىڭ ئۇچىغىچە بولغان ئارىلىق، يەنى يېرىم مېتر؛ دېمەك، سېپىلنىڭ قېلىنلىقى 65 مېترچە ئىدى.
[135] ياكى «ساردونىكس».
[136] ياكى «ساردىئۇس»، «پارقىراق قىزىل قاشتېشى».
[137] ياكى «خرىزولىت»، «پېرىدوت».
[138] ياكى «بېرىل».
[139] «توپاز» بولسا سېرىق رەڭلىك بىر ياقۇت.
[140] ياكى «خرىزوپراس».

ياقۇت ۋە ئون ئىككىنچىسى پىروزا[141] ئىدى. 21 ئون ئىككى دەرۋازا ئون ئىككى
مەرۋايىت ئىدى، دېمەك دەرۋازىلارنىڭ ھەربىرى بىردىن مەرۋايىتتىن ياسالغانىدى.
شەھەرنىڭ غول يولى ئەينەكتەك سۈزۈك ساپ ئالتۇندىن ئىدى.
22 شەھەردە ھېچقانداق ئىبادەتخانا كۆرمىدىم، چۈنكى ھەممىگە قادىر
پەرۋەردىگار خۇدا ۋە قوزا ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسىدۇر. 23 شەھەرنىڭ يورۇتۇلۇشى
ئۈچۈن قۇياشقا ياكى ئايغا موھتاج ئەمەس، چۈنكى خۇدانىڭ شان-شەرىپى ئۇنى
يورۇتقانىدى، ئۇنىڭ چىرىغى بولسا قوزىدۇر. 24 ئەللەر شەھەردىكى يورۇقلۇقتا
يۈرىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار شانۇشەۋكىتىنى ئۇنىڭ ئىچىگە ئېلىپ
كېلىدۇ. («يەش.» 60:19-20، «زەك.» 8:22) 25 ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۈندۈزدە ھەرگىز
تاقالمايدۇ (ئەمەلىيەتتە ئۇ يەردە كېچە زادى بولمايدۇ). 26 ھەرقايسى ئەللەرنىڭ
شانۇشەۋكىتى ۋە ھۆرمەت-ئىززىتى ئۇنىڭ ئىچىگە ئېلىپ كېلىنىدۇ. («يەش.»
60:5-7، «ھاگ.» 2:7) 27 ھەرقانداق ھارام نەرسە ۋە ھەرقانداق يىرگىنچلىك
ئىشلارنى قىلغۇچى ياكى يالغانچىلىق قىلغۇچى ئۇنىڭغا كىرەلمەيدۇ؛ پەقەت
نامى قوزىنىڭ ھاياتلىق دەپتىرىدە يېزىلغانلارلا كىرەلەيدۇ.

22
1 ئاندىن پەرىشتە ماڭا خرۇستالدەك پارقىراق ھاياتلىق سۈيى
ئېقىۋاتقان دەريانى كۆرسەتتى. دەريا خۇدانىڭ ۋە قوزىنىڭ
تەختىدىن چىققان بولۇپ، («زەب.» 36:8، 46:4، «ئەز.» 47:1-9، «زەك.» 14:8)
2 شەھەرنىڭ غول يولىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئېقىۋاتقانىدى. دەريانىڭ بۇ تەرىپىدە
ۋە ئۇ تەرىپىدىمۇ ئون ئىككى خىل مېۋە بېرىدىغان[142]، ھەر ئايدا مېۋىلەيدىغان
ھاياتلىق دەرىخى بار ئىدى؛ دەرەخنىڭ يوپۇرماقلىرى ئەللەرنىڭ شىپاسى
ئۈچۈن ئىدى. 3 لەنەت دېگەن ئەمدى بولمايدۇ؛ خۇدانىڭ ۋە قوزىنىڭ تەختى
شەھەرنىڭ ئىچىدە بولۇپ، ئۇنىڭ قۇل-خىزمەتكارلىرى ئۇنىڭ خىزمەت-
ئىبادىتىدە بولىدۇ. 4 ئۇلار ئۇنىڭ جامالىنى كۆرىدۇ؛ ئۇنىڭ نامى ئۇلارنىڭ
پېشانىلىرىگە پۈتۈكلۈك بولىدۇ. 5 ئۇ يەردە ئەسلا كېچە بولمايدۇ، نە چىراغ
نۇرىغا، نە قۇياش نۇرىغا موھتاج بولمايدۇ. چۈنكى پەرۋەردىگار خۇدا ئۇلارنىڭ
ئۈستىدە يورىدۇ. ئۇلار ئەبەدىل-ئەبەدكىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ.

141 ياكى «ئامېتىست».
142 ياكى «ئون ئىككى قېتىم مېۋىگە كىرىدىغان».

ئاخىرقى ئاگاھ-گۇۋاھ

6 پەرىشتە ماڭا:
ــ بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر؛ پەيغەمبەرلەرنىڭ روھلىرىنىڭ رەب
خۇداسى يېقىن كەلگۈسىدە يۈز بېرىشى[143] مۇقەررەر بولغان ئىشلارنى ئۆز قۇل-
خىزمەتكارلىرىغا كۆرسىتىش ئۈچۈن، پەرىشتىسىنى ئەۋەتتى[144]، ــ دېدى.

7 («مانا، پات يېقىندا كېلىمەن! بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى
تۇتقۇچى كىشى بەختلىكتۇر!»[145])
8 بۇلارنى ئاڭلىغۇچى ۋە كۆرگۈچى مەن يۇھاننامەن. بۇ ئىشلارنى ئاڭلىغىنىمدا
ۋە كۆرگىنىمدە، بۇلارنى ماڭا كۆرسەتكەن پەرىشتىگە سەجدە قىلغىلى ئايىغى
ئالدىغا يىقىلدىم. 9 لېكىن ئۇ ماڭا:
ــ ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە قېرىنداشلىرىڭ بولغان
پەيغەمبەرلەر بىلەن ئوخشاش قۇل-خىزمەتكارىمەن. خۇداغىلا ئىبادەت قىل!
ــ دېدى.
10 ئۇ ماڭا يەنە:
ــ بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى پېچەتلىمە[146]؛ چۈنكى
بۇلارنىڭ ۋاقتى يېقىن كەلدى. 11 قەبىھلىك قىلغۇچى كىشى قەبىھلىكىنى
قىلىۋەرسۇن؛ پەسكەش كىشى بولسا پەسكەشلىكتە تۇرىۋەرسۇن؛
ھەققانىي كىشى بولسا ھەققانىيلىقنى يۈرگۈزىۋەرسۇن؛ پاك-مۇقەددەس
كىشى بولسا پاك-مۇقەددەسلىكتە تۇرىۋەرسۇن، ــ دېدى.

---

143 ياكى «تۇيۇقسىز يۈز بېرىشى».
144 «ــ بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر» - بۇ سۆزلەر 9:19 ۋە 5:21دىمۇ تېپىلىدۇ، شۇ يەردە ئالدىنقى ئىشلارنى (21:1-5) تەستىقلاش ئۈچۈن ئېيتىلغان. ئەمما مۇشۇ يەردە، شۈبھىسىزكى، پۈتكۈل كىتابنىڭ مەزمۇنىنى ياكى ھەتتە ياكى پۈتكۈل ئىنجىلنىڭ مەزمۇنىنى ياكى پۈتكۈل تەۋرات-ئىنجىلنىڭ مەزمۇنىنى كۆرسىتىشىمۇ مۇمكىن. «پەيغەمبەرلەرنىڭ روھلىرىنىڭ رەب خۇداسى» مۇشۇ يەردە رەب ئەيسانى كۆرسەتسە كېرەك (1:1نى كۆرۈڭ).
145 بۇ سۆزلەر رەب ئەيسانىڭ، ئەلۋەتتە.
146 «بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى پېچەتلىمە» ــ مەنىسى بەلكىم، ئوقۇرمەنلەرگە ئوچۇق بولسۇن، مەخپىي بولمىسۇن.

ئەيسا مەسىھ بىۋاستە يۇھاننىغا سۆزلەيدۇ

12 ــ «مانا، پات يېقىندا كېلىمەن! ھەركىمنىڭ ئەمەلىيىتىگە قاراپ
بېرىدىغىنىمنى ئۆزۈم بىلەن بىللە ئېلىپ كېلىمەن. («يەش.» 10:40، 11:62)
13 مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»[147]، بىرىنچى ۋە ئاخىرقى، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە
ئۆزۈمدۇرمەن».

14 ھاياتلىق دەرىخىنىڭ مېۋىسىدىن نېسىپ بولۇش ۋە دەرۋازىلىرىدىن
شەھەرگە كىرىشكە مۇيەسسەر بولۇش ئۈچۈن تونلىرىنى يۇغانلار
بەختلىكتۇر! 15 شەھەرنىڭ سىرتىدىكىلەر ــ ئىتلار، سېھىرگەرلەر،
بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، قاتىللار، بۇتپەرەسلەر، يالغانچىلىققا خۇشتار
بولغانلار ۋە ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر.

16 ــ «مەنكى ئەيسا جامائەتلەرنى دەپ سىلەرگە بۇ ئىشلارنىڭ
گۇۋاھلىقىنى يەتكۈزۈش ئۈچۈن پەرىشتەمنى ئەۋەتتىم. داۋۇتنىڭ يىلتىزى ھەم
نەسلى، پارلاق تاڭ يۇلتۇزىدۇرمەن!»

17 روھ[148] ۋە تويپى بولىدىغان قىز[149]: ــ «كەل!» دەيدۇ.
ئاڭلىغۇچى: «كەل!» دېسۇن.
ئۇسسىغۇچى ھەركىم كەلسۇن، خالىغان ھەركىم ھاياتلىق سۈيىدىن
ھەقسىز ئىچسۇن.

---

147 «مەن ئالفا ۋە ئومېگادۇرمەن» ــ گرېك تىلىدا «ئالفا» بىرىنچى ھەرپ، «ئومېگا» ئاخىرقى ھەرپتۇر ــ دېمەك، ئەيسا مەسىھ باش ۋە ئاخىردۇر.
148 «روھ» ــ مۇقەددەس روھ، ئەلۋەتتە.
149 «قىز» ــ جامائەتنى كۆرسىتىدۇ. 19-باب 7-، 8-ئايەتلەرگە قاراڭسۇن.

خاتىمە

18 مەنكى(150) بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغانلارغا
گۇۋاھلىق بېرىپ ئاگاھلاندۇرىمەنكى: كىمدىكىم بۇ سۆزلەرگە بىرنېمىنى
قوشسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا يېزىلغان بالايىئاپەتلەرنى قوشىدۇ.
19 كىمدىكىم بۇ بېشارەتلىك كىتابنىڭ سۆزلىرىدىن بىرەر سۆزنى ئېلىپ
تاشلىسا، خۇدامۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا يېزىلغان ھاياتلىق دەرىخىدىن ۋە
مۇقەددەس شەھەردىن بولىدىغان نېسىۋىسىنى ئېلىپ تاشلايدۇ.
20 ــ مانا، بۇلارغا ئاگاھ-گۇۋاھ بەرگۈچى بولسا مۇنداق دەيدۇ:

ــ «شۇنداق، پات يېقىندا كېلىمەن!»

ــ «ئامىن! كەل، يا رەب ئەيسا!»

21 رەب ئەيسا مەسىھنىڭ مېھىر-شەپقىتى بارلىق مۇقەددەس بەندىلەر
بىلەن بىللە بولغاي، ئامىن!

---

150 «مەنكى» ــ بەزى ئالىملار، 18-19-ئايەتتىكى سۆزلەرنى روسۇل يۇھاننانىڭكى دەپ قارايدۇ. بىراق يۇھاننا ئۆزىنى بىۋاستە كۆرسەتمىگەچكە (1:9نى كۆرۈڭ)، شۇنداقلا 20-ئايەتتە رەب ئۆزى ئېنىق كۆرسىتىلگەچكە بىز سۆزلەرنى رەبنىڭكى، دېگەن پىكىرگە مايىلمىز.

قوشۇمچە سۆز

بۇ سەل ئۇزۇنراق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە بىز ئوقۇرمەنلەرنى كىتابنى تولۇقراق چۈشەنچە بىلەن ئۈزلەشتۈرسۇن دەپ، ئۇنىڭ ئومۇمىي بىر تېزىسىنى ھەم بېشارەتلىرىدىن بەزىلىرىنىڭ تەپسىلاتلىرىنى تەمىنلىمەكچىمىز. كىرىش سۆزىمىزدە ئېيتقىنىمىزدەك، تەۋراتتىكى ۋە ئىنجىلدىكى ئىلگىرىكى باشقا بېشارەتلەر ئوقۇرمەنلەرگە سىڭگەنسېرى، «ۋەھيي»نىڭ سىرلىرىمۇ ئۇنىڭغا شۇنچە ئاشكارىلىنىدۇ.

مەسىھنىڭ يۇھانناغا ئايان بولۇشى (1-باب، 9-20)

كىتابنىڭ بېشىدا، مەسىھ ئۆزى قۇل-خىزمەتكارى روسۇل يۇھانناغا كۆرۈنىدۇ، ئاندىن يۇھاننا كىتابنىڭ ۋەھيىلىرىنى قوبۇل قىلىشقا تەييار تۇرىدۇ. مەسىھنىڭ ئۇلۇغلۇقى يۇھاننا ھەمدە بىزگىمۇ، يەنى روھىمىزغا شۇنداق چوڭقۇر تەسىر يەتكۈزمىگەن بولسا، ھەرقانداق بېشارەتنى، شۇنداقلا ھەرقانداق تارىخنىمۇ ئوقۇپ چۈشىنىشكە ئىنتىلىشلىرىمىز تولىمۇ پايدىسىز، بىكار بىر ئىش بولۇپ چىقىدۇ، ئەلۋەتتە. چۈنكى 10:19دە خاتىرىلەنگەندەك: «ۋەھيي-بېشارەتنىڭ روھ-ماھىيىتى بولسا ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىشتۇر». دېمەك، ھەقىقىي بېشارەتلەرنىڭ ئومۇمىي تېمىسى ۋە ئاساسىي خەۋىرى ئەيسا مەسىھنىڭ ئۆزىدۇر. شۇڭا بىزنىڭ مەيلى بېشارەتلەرنى ئۆگىنىشىمىز، مەيلى تارىخنى ئۆگىنىشىمىز بولسۇن، ئۇنىڭدا بىرىنچى نىشانىمىز مەسىھنى تېخىمۇ تونۇش بولمىسا (مەسىلەن، مەقسىتىمىز پەقەت كەلگۈسى ئىشلارغا قىزىقىشلا بولسا، خالاس)، ئۇ ھالدا ئۇ بىزگە تۈيۈق يول بولۇپلا قالماي، بەلكى بىزنى تەكەببۇرلۇققا ۋە تۈرلۈك روھىي زىيانغا ئېلىپ بارىدۇ. تولىمۇ ئەپسۇسكى، ئىشەنگۈچىلەردىن بەزىلەر «ۋەھيي»دىكى نۇرغۇن بېشارەتلەرنىڭ تەپسىلاتلىرىنى ئېنىقلاش ئۈچۈن سەۋدايى بولۇپ كەتكىنى بىلەن تولىمۇ مېھىر-مۇھەببەتسىز بولۇپ كەتتى، بىلگەنلىرىدىن تەكەببۇرلاشتى، ھەتتا ئەخلاقسىزلىققا ئازدۇرۇلدى. ئۇلار روسۇل پاۋلۇس خۇدانىڭ مەقستى توغرۇلۇق ئۇقتۇرغانلىقى: «ئۇ (مەسىھ) ھەر جەھەتتىن

پوٚتكوٚل مەۋجۇداتلار ئىچىدە ئەڭ ئۈستۈن ئورۇندا تۇرۇشى كېرەك» («كول. 18:1) دېگەن ئۇلۇغ پرىنسىپنىمۇ ئۇنتۇغان.

شۇڭا بۇلارنى كۆزدە تۇتقان ھالدا، خۇدانىڭ قورقۇنچىدا بولۇپ بېشارەتلەرنى چۈشىنىشكە بەزى ئاچقۇچلارنى، شۇنداقلا بېشارەتلەرگە مۇناسىۋەتلىك پايدىلىق ياكى ئىلھام بېرىدىغان تارىخىي مەلۇماتلارنىمۇ ھازىر ئوقۇرمەنلەر ئالدىغا قويماقچىمىز. دائىم دېگىنىمىزدەك، ئوقۇرمەنلەرنىڭ ئۆزلىرى ئېتىقانلىرىمىزنى مۇقەددەس يازمىلاردىن تەكشۈرۈپ تەستىقلىشىنى ئۈتۈنىمىز. مۇقەددەس يازمىلار ھەقىقەتنى ئېنىقلاپ ئىسپاتلاشتىكى بىردىنبىر ئۆلچەمدۇر.

كىتابتىكى بېشارەتلەرنىڭ ئومۇمىي تېزىسى

مەلۇم بىر تارىخشۇناس مۇرەككەپ بىر ئۇرۇش (ئېيتايلۇق، ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشى) نىڭ تارىخىنى يازماقچى بولىدۇ، دەيلى. ئۇ ئوقۇرمەنگە ئېنىق ئۇقۇمنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن ئاۋۋال ئۇرۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىلىرىنى يىغىنچاقلاپ گەۋدىلەندۈرۈپ، تەرتىپى بويىچە بابلارغا بۆلۈپ يېزىشى مۇمكىن. ئاندىن جاي-جايلاردا بولغان بەزى مۇھىم ھالقىلىق جەڭلەرنى سۈرەتلىشى مۇمكىن؛ ئۇنىڭ يەنە بەلكىم ئۇرۇشقا چېتىشلىق بەزى مۇھىم ئەللەر (رۇسىيە، ئەنگلىيە، فرانسىيە، گېرمانىيە)نى ياكى پېرسوناژلار (گىتلېر، چېرچىل، مۇسسولىنى، ستالىن قاتارلىقلار)نى تەسۋىرلەيدىغان بابلارنى قوشۇشىمۇ مۇمكىن. شۈبھىسىزكى، ئاخىرقى غەلىبىگە ئېلىپ بارىدىغان جەڭلەرنى ۋە غەلىبە نەتىجىسىنى ئىنتايىن تەپسىلىي تەسۋىرلەيدۇ. «ئومۇمىي تېزىس»تىن باشقا كۆپ قىسىملىرى شۇنداق بىر تارىخنىڭ ۋاقتىنىڭ تەرتىپىگە ئاساسلانغان بولمايدۇ، ئەلۋەتتە.

«ۋەھيي»نى بولسا دەل شۇنداق ئۇسلۇبتا دەپ ئىشىنىمىز. ئۇ «بولغان تارىخ» ئەمەس، بەلكى «ئالدىنئالا ئېيتىلغان تارىخ»تۇر. ئۇنىڭ «ئومۇمىي تېزىس»ى بولسا «يەتتە پېچەت»تە تەمىنلىنىدۇ. كىتابنىڭ بارلىق باشقا تەپسىلاتلىرى بۇ «يەتتە پېچەت»نىڭ قۇرۇلمىسى ئىچىگە ماس ھالدا كىرىشتۈرۈلگەن، دەپ ئىشىنىمىز.

مۇشۇ يەردە شۇنى دەپ ئۆتۈمىزكى، ئالىملار «ۋەھيي» توغرۇلۇق ئۈچ خىل كۆزقاراشتا بولىدۇ: —

(1) ئېتىقادچى جامائەتلەرنىڭ تارىخىنى (پەقەت «ئاخىرقى زامانلار»نىلا ئەمەس)

كۆرسىتىدىغان بېشارەت؛

(2) ئاساسىي جەھەتتىن ئاخىرقى زامانلارنى كۆرسىتىدىغان بېشارەت؛

(3) پەقەت مەسىھنىڭ ۋە بەندىلىرىنىڭ قاراڭغۇلۇق ئۈستىدىن قىلغان غەلىبىسى كۆرسىتىلىدىغان سىمۋوللۇق كىتاب.

بۇ ئاخىرقى 3-كۆزقاراشنى خۇدانىڭ ھەقىقەتلىكىنى ھاقارەتلىگەنلىك دەپ قارايمىز. كىتابتىكى نۇرغۇن ئىشلارغا «سىمۋول خاراكتېرلىق شەرھ بېرىش» مۇمكىن ئەمەس.

1-كۆزقاراش بويىچە، كىتابتىكى بەزى ۋەقەلەرنى جامائەتنىڭ تارىخىنىڭ بىر قىسمى دەپ شەرھ بېرىشمۇ مۇۋاپىق ئەمەس. مەسىلەن ئالايلۇق، 20-بابتا مەسىھ يەر يۈزىدە ھۆكۈم سۈرگىنىدە شەيتانىنىڭ («ئەللەرنى قايتىدىن ئازدۇرماسلىقى ئۈچۈن») مىڭ يىلغىچە باغلىنىشى كۆرۈنىدۇ. بۇ ئىش زادى قايسى جەھەتتىن «جامائەتتە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى»؟ ھەربىرىمىز كۆرگىنىمىزدەك، پۈتكۈل تارىختا بوگۈنكىگە قەدەر شەيتان تېخى ھېچقانداق بىر مۆھلەتتە «باغلانغان» ئەمەس؛ بىزنىڭ دەۋرىمىزدە ئۇ تېخىمۇ كۈچلۈك تەسىرى بار بولىدىغان ئوخشايدۇ.

شۇڭا بىز كىتابنىڭ كۆپ قىسمىلىرىنىڭ دەرۋەقە «ئاخىرقى زامانلار»نى كۆرسىتىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. شۇنداقتىمۇ، بەلكىم «ۋەھىي»دىكى بېشارەتلەر تارىختا بەزىدە «قىسمەن ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان» ۋەقەلەر بولغان بولۇشى مۇمكىن. مەسىلەن، تارىختىكى بەزى شەخسلەردە ھەقىقەتەن «دەججال»نىڭ ئالامەتلىرى كۆرۈلىدۇ؛ ئالايلى، دەججالغا ئوخشاش روھتا بولغان — ئانتىئوقۇس ئەپىفانىس (مىلادىيەدىن ئىلگىرى 165-يىلى)، شارلېماين، «بۈيۈك ئوتتو»، گىتلېر، ستالىن قاتارلىقلار.

بىزنىڭچە، شەرھ بېرىشتە (پەقەت «ۋەھىي»دە ئەمەس، بەلكى بارلىق مۇقەددەس يازمىلاردا) مۇھىم ئەمما ئاددىي بىر پرىنسىپ مۇنداق: — تېكىستتىكى سۆز-جۈملىلەرنى سۆزمۇسۆز ياكى جۈملىمۇجۈملە بىۋاستە چۈشىنىش مۇمكىن بولسىلا، بۇلارنى بىۋاستە چۈشىنىش؛ تېكىستتىكى سۆز-جۈملىلەر ئېنىق سىمۋوللۇق مەنىدە ئىشلىتىلگەن ياكى ئېنىق كۆچمە مەنىدە بولسا، بۇلارنى سىمۋوللۇق مەنىدە ياكى كۆچمە مەنىدە چۈشىنىش.

مەسىلەن، 7-باب ۋە 14-بابتا بىز «ئون ئىككى قەبىلىنىڭ ھەربىرىدىن بولغان» «144000 نەپەر ئىسرائىل» توغرۇلۇق ئوقۇيمىز. بىرىنچىدىن، بىز بۇ رەقەمنى سۆزنىڭ ئەينى مەنىسى بويىچە

چۈشىنىمىز. چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا باشقا قايسى يەردە مەلۇم بىر رەقەم «سىمۋوللۇق» مەنىدە كۆرۈلگەن؟ شۈبھىسىزكى، بەزى رەقەملەرنىڭ سىمۋوللۇق ئەھمىيىتى باردۇر؛ مەسىلەن «12» دېگەن رەقەم ھامان خۇدانىڭ مۇكەممەل ھۆكۈم سۈرۈشى بىلەن باغلىق بولىدۇ ــــ ئەمما ئاخىر بېرىپ ئۇ يەنىلا ئون ئىككى بولىدۇ. مەسىھنىڭ «ئون ئىككى روسۇل»ى يەنىلا ئون ئىككى ھەقىقىي ئادەم ئىدى. شۇنىڭغا ئوخشاش 144000 دېگەن رەقەمنى ئەينى شۇ مەنىدە چۈشىنىمىز. رەقەم «12x12»نىڭ ئىككىنچى ئەھمىيىتى بەلكىم بۇ كىشىلەرنىڭ خۇدانىڭ مۇكەممەل ئىدارە قىلىشى ئاستىدا دائىم تۈردىغانلىقىنى پۈراتقان بولۇشى مۇمكىن.

ئىككىنچىدىن، بۇ كىشىلەرنىڭ ھەقىقەتەن ئىسرائىلنىڭ «ئون ئىككى قەبىلىسى»دىن كەلگەنلىكىگە ئىشىنىمىز. ئۇلار ھەقىقىي ئىسرائىللار بولمىغان بولسا، ئۇلارنىڭ «نافتالى قەبىلىسىدىن 12000 كىشى، ماناسسەھ قەبىلىسىدىن 12000 كىشى، شىمېئون قەبىلىسىدىن 12000 كىشى...» دېيىشى زادى نېمىنى كۆرسىتىدۇ؟ بۇ ئايەتتىكى ئىسىملارنى سىمۋوللۇق دەپ شەرھ بەرگۈچىلەردىن ھېچبىرى بۇ ئىسىملارنىڭ «سىمۋوللۇق مەنە»سىدىن ھەتتا بىرمۇ مىسالنى تەمىنلەپ بېرەلمەيدۇ. ئەمدى خۇدانىڭ ئۆز خەلقىگە ھەتتا «ئالىملار»دىنمۇ ھېچكىم چۈشىنەلمەيدىغان سىمۋوللارنى ئىشلىتىپ، ئۇلارنىڭ بېشىنى قايماقتۇرغۇدەك نېمە مەقسىتى بولسۇن؟

ئەمما باشقا جەھەتتىن «يەر يۈزىدىكى پادىشاھلار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق قىلغان» «نۇرغۇن سۇلار ئۈستىدە ئولتۇرغان، چوڭ پاھىشە ئايال»نى (17-باب) روھىي ياكى سىمۋوللۇق جەھەتتىن چۈشىنىش كېرەكلىكى روشەن؛ دەرۋەقە بۇ سىمۋوللۇق چۈشەنچە كېيىنكى ئايەتلەردە بىزگە تەمىنلىنىدۇ.

بىز ھازىر كىتابنىڭ ھەربىر قىسمى ئۈستىدە ئازراق توختىلىمىز: ــــ

«يەتتە جامائەت»كە يېزىلغان يەتتە خەت

بۇ خەتلەرنىڭ بىرىنچى ۋە ئەڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ئۇلارنىڭ مۇشۇ جامائەتلەرگە يەتكۈزگەن ئاددىي خەۋىرىدە بولىدۇ. ھەربىر خەتتە قارىتىلغان جامائەتتىكىلەرگە ئالاھىدە ئەھمىيىتى بولغان مەلۇم ئىش تىلغا ئېلىنىدۇ. خۇددى رەب بۇگۈن خوتەندىكى جامائەتكە خەت يازغان بولسا، ئوخشىتىشلىرىدا قاشتاشنى، تۈرپاندىكى جامائەتكە

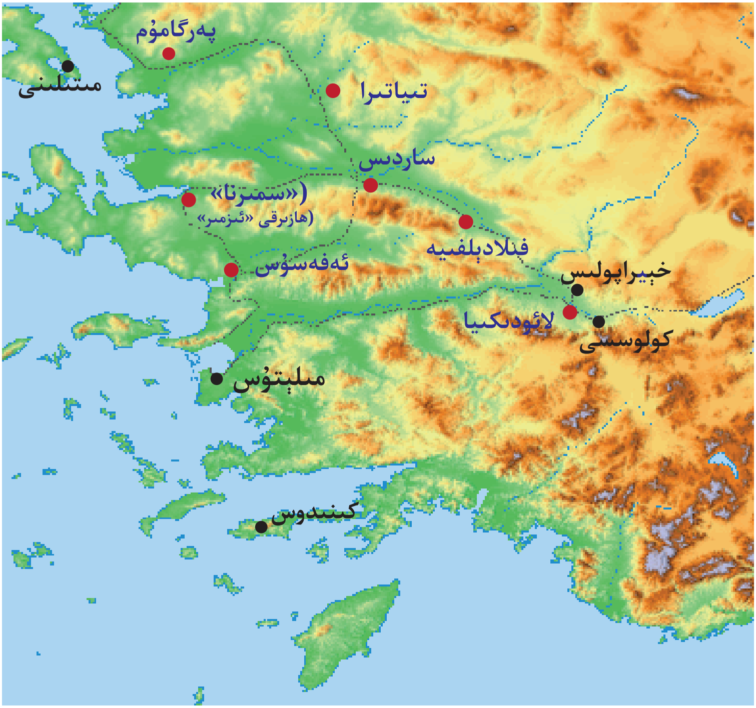

ئەيسا مەسىھنىڭ خېتىنى
تاپشۇرۇۋالغان
«كىچىك ئاسىيا»دىكى يەتتە
جامائەت
(«ۋەھىي» 2-3-باب)

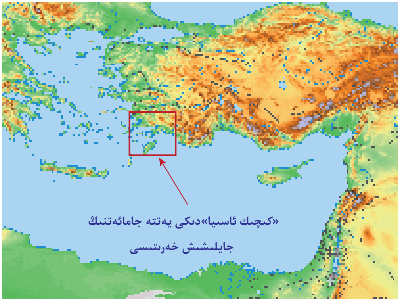

كىچىك ئاسىيا - هازىرقى تۈركىيە

يازغان بولسا، ئۇزۇملەرنى تىلغا ئېلىش مۇمكىنچىلىكى بولغانغا ئوخشاش، ئۇ شۇ جامائەتتىكىلەرگە خەۋەرنى تەكىتلەش ئۈچۈن ئۇلارغا ئىنتايىن تونۇش ئىشلارنى تىلغا ئالىدۇ. مەسىلەن، ئۇ لائودىكىيادىكىلەرگە سۆز قىلغاندا ئۇلارنىڭ ئىلمان سۇ مەسىلىسىنى تىلغا ئالىدۇ. ئەمما بارلىق خەتلەر پەقەت مۇناسىۋەتلىك جامائەتلەرگىلا ئەمەس، بەلكى ھەممىمىزنىڭ جامائەتلەرنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىدىن ۋە ئەيىب يەرلىرىدىنمۇ ساۋاق ئېلىشىمىز ئۈچۈن «ئۇچۇق» تۇرىدۇ. مەزكۇر خەتلەرنى قوبۇل قىلغان شۇ جامائەتلەردىكى سادىق قېرىنداشلارنىڭ باشقا قېرىنداشلىرىمىزمۇ بۇلاردىن پايدىلانسۇن دەپ، خەتلەرنى شۇنداقلا «ۋەھيي»نىڭ ئۆزىنى ئەستايىدىللىق بىلەن كۆچۈرۈش ۋەزىپىسىنى زىممىسىگە ئالغانلىقى ئۈچۈن خۇداغا شۈكۈر ئېيتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ!

خەتلەرنىڭ بېشارەتلىك ئەھمىيتى

بۇ يەتتە خەت يەنە دۇنياۋى جامائەتنىڭ تارىخىدىكى يەتتە «دەۋر»گە ۋەكىللىك قىلىدۇ، دېگەن كۆزقاراشنى خېلى نوپۇزلۇق دەپ قارايمىز. دېمەك، خەتلەر روسۇل يۇھاننا دەۋرىدىكى يەتتە ھەقىقىي جامائەتكە يېزىلغان ھەمدە خەتتە تەرتىپى بويىچە دۇنياۋى جامائەتنىڭ، بولۇپمۇ غەربتىكى جامائەتنىڭ تارىخىنى كۆرسىتىدىغان «بېشارەتلىك سىمۋول» كۆرسىتىلگەن (شەرقتىكى، يەنى ئوتتۇرا ئاسىيادىكى ۋە ھىندىستاندىكى جامائەتنىڭ تارىخى باشقىچە بولسا كېرەك). بۇ تەھلىلىمىز توغرا بولغاندا، مەلۇم خەتتە تەسۋىرلەنگەن ئىشلار ئەمەلدە كۆرسىتىلگەندىن كېيىن، كېيىنكى خەتتىكى ئىشلار ئەمەلدە كۆرسىتىلىشى بىلەن يوقالمايدۇ، بەلكى ئۇلار بىلەن تەڭ داۋام قىلىدۇ. شۇڭا «ئەفەسۇستىكى ئىشلار»، «سمىرنادىكى ئىشلار »... «لائودىكىيادىكى ئىشلار»نىڭ ھەممىسى رەب ئەيسا قايتىپ كەلگەندىمۇ دۇنياۋى جامائەتتە كۆرۈلىدۇ. ئەگەر ئۇ قايتىپ كەلگەندە بارلىق جامائەتلەرنىڭ ھالى «لائودىكىيادىكى ئىشلار»دىكىدەك بولىدىغان بولسا، تولىمۇ ئېچىنارلىق بولىدۇ، لېكىن پۈتكۈل جامائەتنىڭ ئۇنداق بولمايدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز.

ئەمدى بۇ «بېشارەتلىك ئىش»لار مۇنداق دەۋرلەرنى كۆرسىتىشى مۇمكىن: ــــ

(1) ئەفەسۇستىكى جامائەت. «روسۇللۇق دەۋر»دىكى، يەنى بىرىنچى ئەسىردىكى جامائەتكە ۋەكىللىك قىلىشى مۇمكىن. ئەفەسۇستىكى جامائەت تاپشۇرۇۋالغان ۋەھيىلەر

ئىنتايىن كۆپ ئىدى (روسۇل پاۋلۇس ئاندىن روسۇل يۇھاننا بىلەن زىچ مۇناسىۋەتتە بولغان) (مىلادىيە 33-100-يىللار).

(2) سىمىرنا (ئىزمىر)دىكى جامائەت. كۆپ شەرھچىلەر ئۇلارنى 2- ۋە 3-ئەسىردىكى، كۆپ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان جامائەتكە ۋەكىللىك قىلىدۇ، دەپ قارايدۇ. يۇھاننانىڭ دەۋرىدە ھۆكۈم سۈرگەن دومىتىيان ئىمپېراتورى (81-96)دىن تارتىپ دىئوكلىتىيان ئىمپېراتورى (284-305)غىچە بولغان دەۋرلەردە جامائەتلەر ئون قېتىم ئەشەددىي زىيانكەشلىككە ئۇچرىغان («سىلەر ئون كۈن قىيىنىلىسىلەر...») (مىلادىيە 100-313-يىللار).

(3) پەرگامۇمدىكى جامائەت. ئۇنىڭدا «بالائامنىڭ تەلىمى»نى ئۆگىتىدىغانلار ۋە «نىكولاس تەرەپدارلىرى» تېپىلىدۇ («نىكولاس» «خەلقنىڭ ئۈستىدىن غەلىبە قىلغۇچى» دېگەننى بىلدۈرىدۇ). 4-ئەسىردە كۆپ جامائەتلەردە ھوقۇق ۋە پۇل تالىشىش مەسىلىلىرى پەيدا بولۇپ، چوڭ بىر «ھوقۇق سىستېمىسى» ۋۇجۇدقا كېلىدۇ. ئىمپېراتور كونستانتىن «مەن خرىستىياندۇرمەن» دەپ جامائەتتىن پايدىلىنىپ، يېتەكچىلەرگە ھۆكۈمەتتىكى مەنسەپلەرنى تەقسىم قىلىش ئارقىلىق ئۆزى جامائەتتىكى ئىشلارنى باشقۇرۇشقا باشلايدۇ.

غەربتىكى جامائەتلەرنىڭ ئۆزىدىمۇ ئېتىقاد توغرۇلۇق بەزى ھالقىلىق مۇزاكىرىلەر ئىمپېراتور بېكىتكەن شۇ «ئاقساقاللار» ئارىسىدا ئۆتكۈزۈلگەن. شۇ چاغدا ھەقىقەت تەرىپىدە تۇرىدىغان پەقەت ئاقساقال ئاتاناسىئۇس ئىسىملىك بىر ئادەملا بار ئىدى. بىرسى ئۇنىڭغا: «ئاتاناسىئۇس، پۈتكۈل دۇنيا ساڭا قارشى» دېسە، ئۇ قورقماي: «ئەمدى ئاتاناسىئۇس پۈتكۈل دۇنياغا قارشىدۇر» دەپ جاۋاب بەرگەن (خەتتە «ئانتىپاس» ئىسىملىك كىشى بار، ئۇنىڭ ئىسمى «ھەممىگە قارشى» دېگەن مەنىدە) (مىلادىيە 313-606-يىللار).

(4) تىياتىرادىكى جامائەت. «يىزەبەل» دېگەن ساختا «ئايال پەيغەمبەر» جامائەتتىن ئورۇن ئالىدۇ. 7-ئەسىردە «رىم پاپاسى» پەيدا بولۇپ، ئاتالمىش «جامائەتنىڭ مەركىزى» دەپ ئاتالغان رىمدىكى «پاپا»نىڭ «ئوردا»سىدا (يەنى «ۋاتىكان»دا) ھەر تۈرلۈك بۇزۇقلۇق، بەچچىۋازلىق، ئوغرىلىق، قاتىللىق ۋە كۈپۈرلۇق كۆرۈلىدۇ. «پاپا» مەسىھنىڭ ئانىسى مەريەمگە چوقۇنۇش كېرەك دەپ تەلىم بېرىدۇ. تارىخشۇناسلار بۇ دەۋرنى «زۇلمەت دەۋرى» ياكى «غەپلەت دەۋرى» دەپ ئاتىشىدۇ (مىلادىيە 606-يىلدىن

1000-يىللارغىچە).

(5) ساردىسدىكى جامائەت. «سىنىڭ ئەمەللىرىڭنى ۋە شۆنداقلا «ھايات» دېگەن نام-ئابرۇيىڭنىڭ بارلىقىنى بىلىمەن، لېكىن ئەمەلىيەتتە ئۆلۈكسەن». پۇتكۈل ياۋروپا بويىچە پەقەت بىرنەچچە ئېتىقاد ئۇچقۇنلىرى («پاۋلىكىيلار»، «بوگوملار»، «كاتارلار»، «ئالبىگەنسلەر»، «ۋاللونلار» «لوللاردلار» قاتارلىق ھەقىقەتەن «لايىق بولغان» ئەر-ئاياللار تېپىلىدۇ. شۇ ۋاقىتلاردا ئوتتۇرا ئاسيادىكى جامائەتلەر («شەرقىتكى جامائەت») گۇۋاھلىقتىن مەھرۇم بولۇپ يوقالغان بولۇشى مۇمكىن (مىلادىيە 1000-1517-يىللار).

(6) فىلادەلفىيەدىكى جامائەت. «ئىشىك ئېچىلغان» جامائەت. 1500-يىللاردىن باشلىنىپ تەۋرات-ئىنجىلنىڭ ئاددىي پۇقرالار ئۇچۇن تەرجىمە قىلىنىش ئىشى خۇس، لۇتېر، تىندال، ۋىكلىف قاتارلىق باتۇر كىشىلەر تەرىپىدىن باشلانغان. بۇ تەرجىمىلەر خۇش خەۋەرنى قايتىدىن ئايان قىلىپ، دۇنيا بويىچە بۇگۈنگە قەدەر داۋاملاشتۇرۇلغان كۆپ «خۇش خەۋەر تارقىتىش ھەرىكەتلىرى»نىڭ باشلامچىسى بولغان (مىلادىيە 1517-1918-يىللار).

(7) لائودىكىيادىكى جامائەت. بايلىق، مال-مۈلۈك ۋە تەكەببۇرلۇق جامائەتنى كور قىلىپ ئۆز-ئۆزىدىن رازى بولۇشقا ئازدۇرىدۇ. ھەتتا بەزى «ئىنجىل ئىنستىتۇتلىرى»دا نومۇسسىز ئېتىقادسىزلىق پەيدا بولىدۇ. «ئىتائەتسىزلىك-رەزىللىكلەرنىڭ كۆپىيىشى تۈپەيلىدىن، نۇرغۇن كىشىلەردىكى مېھىر-مۇھەببەت سوۋۇپ كېتىدۇ» («مات.» 12:24) (مىلادىيە 1918-بۈگۈنكى يىللار). «لائودىكىيا» دېگەن سۆز «خەلقنىڭ پىكىرلىرى» دېگەن مەنىدە بولىدۇ؛ شۈبھىسىزكى، بۈگۈنكى كۆپ جامائەتلەر دەرۋەقە خۇدانىڭ سۆز-كالامى بىلەن ئەمەس، بەلكى «خەلقنىڭ پىكىرلىرى» بىلەن يول تاپىدۇ ۋە باشقۇرۇلىدۇ.

4-باب ــ ئەرش ئىچىگە قاراش

يۇھاننانىڭ ئەرشتە بىرىنچى كۆرگىنى «تەخت» بولىدۇ. ئادەم خۇدانىڭ تەختىنىڭ ھوقۇقىنى كۆرمىگەن بولسا باشقا ۋەھىيلەرنى قوبۇل قىلىشقا لايىق ئەمەس بولىدۇ.

بىزنىڭ «كىرىش سۆز»دە «رەبنىڭ كۈنى» توغرۇلۇق توختالغىنىمىزنى كۆرۈڭ. مەلۇم بىر ئىنسان (ئىمپېراتور) دۇنيانى ئۆزىگە چوقۇندۇرماقچى بولغان دەل شۇنداق بىر كۈندە خۇدانىڭ ئۆز كۈنى، يەنى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى»دىكى ۋەھيىلەرنى ئۆز قۇل-خىزمەتكارى يۇھانناغا يەتكۈزگەنلىكى شۈبھىسىز ئىنتايىن كىنايىلىك، ھەجۋىي ئىشتۇر. تەۋراتتىكى بېشارەتلىك قىسىملاردا «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» توغرۇلۇق ئىزاھاتلار ۋە «قوشۇمچە سۆز»لەرنىمۇ كۆرۈڭ.

تەخت چۆرىسىدىكى «تولۇق ھەسەن-ھۈسەن»گە دىققەت قىلىڭ. نۇھ پەيغەمبەرگە خۇدانىڭ ئۆز ئەھدىسىنى كۆرسەتكەن بەلگىسى قىلىنغان ھەسەن-ھۈسەن ھەردائىم «يېرىم ھەسەن-ھۈسەن» بولىدۇ؛ ئەمما ھازىر بىز تولۇق بولغانىنى كۆرىمىز؛ خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتىنى يەتكۈزىدىغان «يېڭى ئەھدە»سى تولۇق، كەم-كۈتىسىز ئەھدىدۇر.

«يىگىرمە تۆت ئاقساقال» (4-ئايەت) - بۇلار كىم بولىدۇ؟ 24 دېگەن رەقەم تەۋراتتىكى كاھىنلىق تۈزۈمىدىكى بىر تەرتىپ بىلەن مۇناسىۋەتلىك («1تار.» 24-، 25-بابلارنى كۆرۈڭ). ئۇنداقتا بۇ ئاقساقاللار تەۋرات دەۋرى بىلەن باغلىقمۇ؟ ئۇلار «ئىبرانىيلارغا»دىكى 11-بابتا كۆرسىتىلگەن، ئېتىقادىنىڭ يول باشلامچىلىرى بولغان «ئېتىقادلىق باتۇرلار»مۇ؟ ئۇلار شۇ بابتا «ئاقساقاللار» دېيىلىدۇ (2-ئايەت). ئۇلار «مەسىھنىڭ تىرىلىشى بىلەن تەڭ تىرىلگەن مۇقەددەس بەندىلەر»مۇ؟ («مات.» 27:51-53). بەزى شەرھچىلەر ئۇلارنى جامائەتكە ۋەكىللىك قىلىدۇ، دەپ قارايدۇ؛ لېكىن ئۇنداق بولسا روسۇل يۇھاننامۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بولۇشى كېرەك ئىدى! 5:8-10-ئايەتلەردە ئۇلارنىڭ جامائەتتىن ئايرىم تۇرغانلىقى كۆرۈنىدۇ.

«ھايات مەخلۇقلار» توغرۇلۇق بولسا «ئەزاكىيال»دىكى «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

«يەتتە روھ» (5-ئايەت) خۇدانىڭ روھىنىڭ يەتتە تەرەپلىكىنى ياكى يەتتە ۋەزىپىسىنى بىلدۈرۈشى مۇمكىن («يەش.» 11:2نى كۆرۈڭ).

5-باب ــ ئەرشتە كۆرۈنۈشنىڭ داۋامى

يۇھاننا ھازىر ئىنتايىن شەرەپلىك بىر سورۇننى كۆرۈشكە مۇيەسسەر بولىدۇ. سورۇندا ھېچقانداق گۇناھنىڭ ئىپادىسى كۆرۈنمەيدۇ - بارلىق جان ئىگىلىرى خۇداغا ئىبادەت قىلماقتا (13-ئايەت). شۇنىڭ بىلەن بىز بۇ سورۇن بەلكىم «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىن كېيىن، «مىڭ يىللىق سەلتەنەت»نىڭ بېشى بولۇشى مۇمكىن، دەپ قارايمىز («ئۇلار (مۇقەددەس بەندىلەر) يەر يۈزىدە ھۆكۈم سۈرىدۇ» (10-ئايەت)). يۇھاننا بېشارەت قىلغان ۋەقەلەرنىڭ، بولۇپمۇ ئورام كىتابنىڭ «يەتتە پېچەت»نىڭ ئېچىلىشىنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسىنى، يەنى مىڭ يىللىق سەلتەنەتنىڭ بېشىنى كۆرىدۇ. خۇدانىڭ ئۇنىڭغا شۇنداق كۆرسىتىشتىكى مەقسىتى شۈبھىسىزكى، بىز ھازىر كۆرۈش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان، پېچەتلەرگە مۇناسىۋەتلىك قورقۇنچلۇق ۋەقەلەرنىڭ ئاخىرقى غالىبىيەتلىك نەتىجىسى نەتىجىسىنى ئايان قىلىش بىلەن بىزنى خاتىرجەم قىلىشتىن ئىبارەت بولىدۇ.

13-ئايەتنى كۆرۈڭ: «تەختتە ئولتۇرغۇچىغا ۋە قوزىغا،
مەدھىيە، ھۆرمەت، شان-شەرەپ ۋە ھوقۇق-قۇدرەت
ئەبەدىل-ئەبەدكىچە مەنسۇپ بولغاي!»

ئىبادەتتە ئېيتىلغان بۇ سۆزلەرگە قارىغاندا خېلى روشەنكى، قوزا، يەنى رەب ئەيسا مەسىھ خۇدانىڭ تەبىئىتىدە بولغان شەخستۇر. «مەن پەرۋەردىگاردۇرمەن،... مەن ئۆزۈمنىڭ شان-شۆھرىتىمنى باشقا بىرسىگە ئۆتكۈزۈپ بەرمەيمەن» («يەش.» 11:48) دېگۈچى مۇشۇ يەردە ئۇنىڭ شان-شۆھرىتىنى باشقا بىرسى بىلەن ئورتاق قىلىدۇ؛ ئەمەلىيەتتە خۇدا «مېنىڭ شېرىكىم بولغان ئادەم» دېگەن بۇ زات رەب ئەيسادۇر («زەك.» 7:13).

(خۇدانىڭ يۈرگۈزگەن جازالىرىنى بىلدۈرىدىغان) «يەتتە پېچەت»

خۇدانىڭ جازالىرىنى يەر يۈزىگە يەتكۈزۈش (يەتتە پېچەتنى ئېچىش)تىن ئىبارەت قورقۇنچلۇق ۋەزىپىنى ئادا قىلغۇچى پەقەت ئۆزى گۇناھلارنىڭ بۇ قورقۇنچلۇق جازالىرىنى ئىنسانلارنىڭ بېشىغا چۈشمىسۇن دەپ ئۆز ئۈستىگە ئالغان خۇدانىڭ قوزىسىدۇر. بۇ ئورام يازمىنى ئاچىدىغان، ئۇنىڭدىكى دەھشەتلىك جازالارنى قويۇۋەتكۈچى بولسا مۇلايىم، كۈچلۈك سەۋر-تاقەت ۋە چەكسىز مۇھەببەتنىڭ مۇجەسسىمى بولغان قوزىنىڭ قولىدۇر.

يەنە دىققەت قىلسىڭىز، «يەھۇدا قەبىلىسىدىن بولغان شىر» دەل «خۇدانىڭ قوزىسى»دۇر. تەۋراتتىكى «شىر» ئىنجىلدا «قوزا» بولىدۇ. تەۋراتتىكى باشقا ھېچ مۆتىۋەرلەر ئورام يازمىنى ئېچىشقا لايىق ئەمەستۇر.

6-باب «يەتتە پېچەت»

تولۇق ئىشەنچىمىز باركى، خۇدانىڭ جازالىرىنى يەتكۈزۈش جەريانىنىڭ ئاساسىي تەرتىپ-قۇرۇلمىسى ئورام يازمىدىكى «يەتتە پېچەت»تىن تەركىب تاپىدۇ. بۇ پېچەتلەرنى رەبنىڭ ئاخىرقى زامانلار توغرىسىدىكى، «ماتتا» 24-باب ۋە «لۇقا» 21-بابتا خاتىرىلەنگەن ئىلگىرىكى تەلىمى بىلەن سېلىشتۇرساق تۆۋەندىكى ئاجايىب نۇسخىنى بايقايمىز. شۇنىڭ بىلەن «ۋەھيي» دېگەن كىتابنى رەب ئەيسانىڭ روسۇللىرىغا بەرگەن («ماتتا» 24-دە خاتىرىلەنگەن) ئىلگىرىكى تەلىمىنىڭ كېڭەيتىلىشى دېيىشىمىزگە بولىدۇ. «ماتتا» 24-دە خاتىرىلەنگەن تەلىملەر «ۋەھيي»نىڭ ئاچقۇچىدۇر؛ «ۋەھيي»نىڭ ئۆزى تەۋراتتىكى نۇرغۇن باشقا-باشقا بېشارەتلەر ماسلاشتۇرۇلۇپ پاتقۇزۇلغان رامكىدۇر.

ئورام يازمىنىڭ ھەربىر پېچىتى ئېچىلغاندا، ئۇنىڭ يەنە بىر قىسمى بوشىتىلىپ، ئۇنىڭدا پۈتۈكلۈك جازالار قويۇۋېتىلىدۇ.

«ۋەھيي» 6-بابتىكى ئاتلىقلار ۋە پېچەتلەرنىڭ «ماتتا» 24-باب بىلەن سېلىشتۇرمىسى

«ماتتا» 24-باب	«ۋەھيي» 6-باب
5-ئايەت «ساختا مەسىھلەر»	«1-پېچەت» - ئاق ئات - «ساختا مەسىھلەر» «غەلىبە قىلغۇچى» سۈپىتىدە زەپەر قۇچۇش ئۈچۈن جەڭگە ئاتلاندى. (11:19نىمۇ كۆرۈڭ) لېكىن پەقەت بىرسىنىڭلا مۇشۇ ھوقۇقى باردۇر.
6-ئايەت «ئۇرۇشلار» «ئۇرۇشلارنىڭ شەپىلىرى» «ئاخىرەت تېخى كەلمىدى»	«2-پېچەت» «قىزىل ئات» ئەللەر ئارىسىدىكى ئۇرۇشلار
7-ئايەت «ئاچارچىلىق» «يەر تەۋرەشلەر»	«3-پېچەت» «قارا ئات» - ئاچارچىلىق (ئادەمنىڭ تېرىسى قارىيىدۇ) ئاساسلىق ئاشلىق-يېمەكلىك ئىنتايىن قىممەت، لېكىن ھەشەمەتلىك تۇرمۇشقا «كېرەكلىكلەر»نى ئالغىلى بولىدۇ
«لۇقا» 11:21 «ۋابالار» «ۋابالار»	«4-پېچەت» «تاتىراڭ ئات» - ئۆلۈم (دۇنيادىكىلەرنىڭ تۆتتىن بىرى قىلىچ، ۋابا، ئاچارچىلىق ۋە يىرتقۇچ ھايۋانلار ئارقىلىق ئۆلىدۇ).
8-ئايەت «مانا بۇ ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشى خۇددى ھامىلىدار ئايالنىڭ تولغىقىنىڭ باشلانغىنىغا ئوخشايدۇ».	ئاتلار توختايدۇ؛ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» باشلىنىدۇ.
9-14-ئايەتلەر - زىيانكەشلىك «ئاندىن كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، ئازاب-ئوقۇبەتكە سېلىپ ئۆلتۈرىدۇ...» «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ھەققىدىكى بۇ خۇش خەۋەر پۈتكۈل دۇنياغا جاكارلىنىدۇ»	«5-پېچەت» «قۇربانگاھ ئاستىدىكى جانلار» (زىيانكەشلىك بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن) خۇدادىن قىساسىنى سورايدۇ؛ لېكىن ئۇلارغا ئاخىرقى زىيانكەشلىك تۈگىگۈچە كۈتۈشۈڭلار كېرەك، دېيىلىدۇ

14-ئايەت

ا

«ئاندىن زاماننىڭ ئاخىرى بولىدۇ»

15-28-ئايەتلەر

«دانىيال پەيغەمبەر ئېيتقان

«ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»

29-ئايەت «ئۇ ئازاب-ئوقۇبەتلىك كۈنلەر ئۆتۈپ

كەتكەن هامان، قۇياش قارىيدۇ، ئاي

يورۇقلۇق بەرمەيدۇ، يۇلتۇزلار ئاسماندىن تۆكۈلۈپ

چۈشىدۇ، ئاسماندىكى كۈچلەر لەرزىگە كېلىدۇ.

ئاندىن ئاسماندىن ئىنسانئوغلىنىڭ

كەلگەنلىكىنىڭ ئالامىتى كۆرۈلىدۇ؛

يەر يۈزىدىكى پۈتكۈل قەبىلىلەر يىغا-زار

كۆتۈرۈشىدۇ. ئۇلار ئىنسانئوغلىنىڭ كۈچ-قۇدرەت

ۋە ئۇلۇغ شان-شەرىپى بىلەن كۆكتىكى

بۇلۇتلار ئۈستىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ»

تۇتقان دەھشەتلىك كۈن كەلدى» - دەيدۇ.

ا

(بۇ ئىشلار «پېچەتلەر» ئارىسىدا

ئايان قىلىنغان ئەمەس، بەلكى «ۋەھيي»دە

كېيىنرەك ئايان قىلىنىدۇ)

ا

ا

«6-پېچەت»

«قۇياش بۆز كىيىمدەك قارىيدۇ..

ئاي قاندەك بولىدۇ...

يۇلتۇزلار ئاسماندىن تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ.

ئاسمان يوقاپ كېتىدۇ.

بارلىق پادىشاھلار، سەردارلار، بايلار، قۇللار تاشلارغا: -

«ئۈستىمىزگە چۈشۈڭلار! خۇدانىڭ

سىماسىدىن ۋە قوزىنىڭ غەزىپىدىن

يوشۇرۇڭلار! چۈنكى ئۇلارنىڭ غەزىپى

بىز تۆۋەندە نەقىل كەلتۈرگەن ئايەتلەرمۇ «زامانلارنىڭ ئاخىرى»نى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بىلەن باغلانغان ئوخشاش ۋەقەلەرنى كۆرسىتىدۇ، دەپ ئىشىنىمىز. بۇ ئايەتلەردە، «مات.» 29:24دىكى ۋەقەلەردە ۋە «ۋەھيي»دە 6-پېچەتكە يەتكەندە ئاخىرقى باسقۇچنىڭ كېلىشى ئېنىق كۆرسىتىلگەن: —

«مات.» 31:24 «ئۇ پەرىشتىلىرىنى زور جاراڭلىق بىر كاناي ساداسى بىلەن ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغانلىرىنى ئاسماننىڭ بىر چېتىدىن يەنە بىر چېتىگىچە، دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭىدىن يىغىپ بىر يەرگە جەم قىلىدۇ»

«ۋەھ.» 15:11 «ئاندىن يەتتىنچى پەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ ئەرشتە يۇقىرى ئاۋازلار ئاڭلىنىپ مۇنداق دېيىلدى: «دۇنيانىڭ پادىشاھلىقى پەرۋەردىگارىمىز ۋە ئۇنىڭ مەسىھىنىڭ پادىشاھلىقى بولدى، ئۇ ئەبەدىل-ئەبەدكىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ»

«1كور.» 51:15-52 «بىز ھەممىمىز ئۆلۈمدە ئۇخلايدىغان ئەمەس؛ بەلكى ھەممىمىز ئۆزگەرتىلىدىغان بولىمىز! بىر دەقىقىدىلا... ئەڭ ئاخىرقى كاناي چېلىنغاندا ئۆزگەرتىلىمىز؛ چۈنكى كاناي چېلىنسا، ئۆلگەنلەر چىرىمەس ھاياتقا تىرىلدۈرۈلىدۇ....»

«1تېس.» 16:4 «چۈنكى رەب ئۆزى بىر پەرمان تووۋلىشى بىلەن، باش پەرىشتىنىڭ ئاۋازى ۋە خۇدانىڭ ياڭراتقان كاناي ساداسى ئىچىدە ئاسماندىن چۈشىدۇ ۋە مەسىھدە بولغان ئۆلگەنلەر ئاۋۋال تىرىلىدۇ؛ ئاندىن تىرىك قالغان بىزلەر ئۇلار بىلەن بىرگە، رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇتلار ئارىسىغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلىمىز؛ ۋە شۇنىڭ بىلەن بىز رەب بىلەن مەڭگۈ بىرگە بولىمىز»

«زەك.» 3:14-6 «..ۋە پەرۋەردىگار چىقىپ شۇ يات ئەللەر بىلەن ئۇرۇشىدۇ... ئۇنىڭ پۇتلىرى شۇ كۈنى زەيتۇن تېغىدا تۇرىدۇ.. سىلەر يەھۇدا پادىشاھى ئۇززىيانىڭ كۈنلىرىدە بولغان يەر تەۋرەشتە قاچقىنىڭلاردەك قاچىسىلەر... شۇ كۈنى نۇر توختاپ قالىدۇ..»

شۇ ۋاقىتلاردا: ــــ

(1) خۇدانىڭ تاللىغانلىرى يىغىلىدۇ؛ كاناي چېلىنىدۇ («ۋەھيي»دىكى «يەتتىنچى كاناي» «1كور.» 51:15دە «ئاخىرقى كاناي» دەپ ئاتىلىدۇ).

(2) خۇدا ئۆز سەلتەنىتىدە ھۆكۈم سۈرۈشكە باشلايدۇ.

(3) ئىنسانلارنىڭ ئومۇمىي سوراق ئىشلىرى تەييارلىنىدۇ.

ئالتىنچى پېچەت ئەمدى رەبنىڭ دۇنياغا قايتىپ كېلىشىگە مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنى كۆرسىتىدۇ. يەتتىنچى پېچەت بولسا (1:8) ئاسماندا يېرىم سائەتلىك سۈكۈتنى كۆرسىتىدۇ - بۇنى سوراق ئالدىدىكى ئىش دەپ قارايمىز. يەر يۈزى شۇ چاغدا كۆرۈنمەيدۇ. بىراق 8-بابتا خاتىرىلەنگەن سورۇندىكى ئىشلار «يەتتىنچى پېچەت»تىن كېيىن ئەمەس، بەلكىم يەتتىنچى پېچەتتىكى ئىشلاردىن ئىلگىرى بولىدۇ («..ۋە مەن قارىسام، مانا....»). ئىنچىكىلىك بىلەن قارىساق، سورۇن ئالتىنچى پېچەتتىن ئىلگىرىكى مەزگىلدە (بەلكىم ئىلگىرىكى ئۈچ يېرىم يىلدا) بولىدۇ. ئۇ 5- ۋە 6-پېچەت ئارىلىقىدىكى ۋاقىتنى، شۇنداقلا 6-پېچەتتىكى بەزى ئىشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئەگەر بىرىنچى تۆت پېچەت ۋە رەببىمىزنىڭ «ماتتا» 24-بابتىكى تۆت ۋەقە («ساختا پەيغەمبەرلەر ۋە ساختا مەسىھلەر»، «ئۇرۇشلار» «ئاچارچىلىقلار ۋە يەر تەۋرەشلەر» ۋە «ۋابالار») توغرۇلۇق بايانى دەرۋەقە ئوخشاش ئىشلارنى كۆرسەتكەن بولسا، («بۇ ئىشلار تۇغۇتنىڭ بېشىدىكى تولغاق ئازابلىرى، خالاس») ئەمدى بۇ جازالار يەر يۈزىدە ئالللىقاچان باشلانغان ھەم ھازىر ئۇلارنى كۆرمەكتىمىز. دەرۋەقە ئۆز دەۋرىمىزدە بۇ ئىشلارنىڭ ئېغىرلىشىش ۋە تېزلىشىش ۋەزىيىتى كۆرۈنمەكتە؛ ساختا پەيغەمبەرلەر، ئۆزىنى مەسىھ دەۋالغۇچىلارنىڭ سانى، دۇنيا بويىچە بولغان ئۇرۇشلارنىڭ سانى، ئاچارچىلىق ۋە (زامانىۋىي تىبابەتچىلىكنىڭ تەرەققىياتى بولغىنى بىلەن) ۋابالاردىن ئۆلىدىغانلارنىڭ سانىنىڭ يېقىنقى يۈز يىلدا ئىلگىرىكى بارلىق تارىختا خاتىرىلەنگەن سانلاردىن كۆپتۇر. يېقىنقى يۈز يىلدا بولغان يەر تەۋرەشلەر ئىلگىرىدە خاتىرىلەنگەن ھەممە يەر تەۋرەشلەردىن كۆپ بولغان. شۇڭا ھازىر پۈتۈن دۇنيادىكى ئېتىقادچىلارغا چۈشىدىغان ئىنتايىن زور زىيانكەشلىك ۋاقتى ئالدىدا تۇرىمىز: «كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، ئازاب-ئوقۇبەتكە سېلىپ ئۆلتۈرىدۇ، مېنىڭ نامىم ۋەجىدىن پۈتكۈل ئەللەر سىلەردىن نەپرەتلىنىدۇ». لېكىن شۇنىڭ بىلەن تەڭ: «بارلىق ئەللەرگە ئاگاھ-گۇۋاھلىق بولسۇن ئۈچۈن، خۇدانىڭ پادىشاھلىقى ھەققىدىكى بۇ خۇش خەۋەر پۈتكۈل دۇنياغا جاكارلىنىدۇ» («مات.» 9:24، 14)..

7-باب — كەينىگە قاراش — «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىن چىققان مېۋە (ھوسۇل)

ئاۋۋال يۇھاننا ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبىلىسىدىن بولغان «144000» كىشىنى كۆرىدۇ. ئۇلار خۇدا تەرىپىدىن ئالاھىدە تاللانغان ۋە ئالاھىدە قوغدىلىدىغانلاردىن بولسا كېرەك. ئۇلار خۇدانىڭ ئالاھىدە ئىلتىپاتىغا ئېرىشكەن ۋە «تۇنجى ھوسۇلنىڭ مېۋىسى» دەپ ئاتالغاچقا (1:14-5)، بىز ئۇلارنى دەسلەپتىكى جامائەتتىكىلەرنى كۆرسىتىدۇ، دېيىشكە مايىلمىز. چۈنكى ئەسلىدە ئۆزلىرىنى خۇدانىڭ مەقسەت-مۇددىئالىرىغا شەرتسىز بېغىشلىغانلىقى ئۈچۈن، بىز بۇگۈنكى كۈندىمۇ خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئاڭلاشقا نېسىپ بولدۇقمۇ؟ ھالبۇكى، بەزى ئالىملار ئۇلار يەتتە يىللىق «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ قورقۇنچلۇق ۋاقتىلىرىدا خۇش خەۋەرنى ئەللەرگە يەتكۈزگۈچى ئالاھىدە بىر گۇرۇپپا بولىدۇ،

دەپ قارايدۇ. ئۇنداق بولسا، نېمشقا ئۇلار «تۇنجى ھوسۇلنىڭ مېۋىسى» دەپ ئاتىلىدۇ؟ تۆۋەندە مۇمكىنچىلىكى بولغان بىر جاۋابنى تىلغا ئالىمىز، لېكىن بىزنىڭ پىكرىمىز يەنىلا يۇقىرىدىكىدەك بولىدۇ.

ئۇ ئىشتىن كېيىن يۇھاننا مۇنداق بىر سورۇننى كۆرىدۇ: «ھەر ئەل، ھەر قەبىلە، ھەر مىللەتتىن بولغان، ھەر تىللاردا سۆزلىشىدىغان سان-ساناقسىز زور بىر توپ خالايىق تەختنىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا تۇراتتى؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاق تون كىيدۈرۈلگەن ....». ئۇ ئۇلارنىڭ سالاھىيىتىنى سورىغاندا: «بۇلار دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈپ كەلگەنلەردۇر. ئۇلار تونلىرىنى قوزىنىڭ قېنىدا يۇيۇپ، ئاپئاق قىلغان» جاۋابەن ئېيتىلىدۇ.

«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» پەقەت «ئاخىرقى يەتتە يىل»لىق بولسا نېمىشقا يۇھانناغا («دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتتىن چىققان») بۇ بىر توپ كىشلەرلا كۆرسىتىلىدۇ؟ ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئېتىقاد قىلغۇچىلار يوقمىدى؟ ئويلىرىمىزچە، بۇ زور بىر توپ كىشلەرنىڭ كۆرسىتىلىشىنىڭ سەۋەبى، خۇش خەۋەرنىڭ دەھشەتلىك قىيىنچىلىققا يۈزلىنىشى بىلەن شۇلاردا، يەنى شۇ «مول ھوسۇل»دا ئاخىرقى ئەڭ چوڭ نەتىجىسى ۋە غەلىبىسى ئايان قىلىنىدۇ. مۇخلىسلارنىڭ سان-ساناقسىز كۆپ بولۇشى ئىلگىرىكى دەۋرلەردىكى مۆمىن بەندىلەرنى (شۇنداقلا بىزلەرنىمۇ) خۇش خەۋەرنىڭ خىزمىتىدە چىڭ تۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرىدۇ. گەرچە «ئورۇق چېچىش»قا يەر قاتتىق ۋە ھاۋا سوغۇق بولسىمۇ، ئاخىرقى ھوسۇل «سان-ساناقسىز» بولىدۇ. بۇ كىشلەرنىڭ ئېغىر ئازاب تارتقانلىقى «خۇدا ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىكى ھەر تامچە ياشنى سۈرتىدۇ» دېگەن ئىشتىن كۆرۈنىدۇ. «بۇلار دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈپ كەلگەنلەر» دېگەن جۈملىدىنمۇ كۆرۈنىدۇكى، ئۇلاردىن كۆپ قىسمى ئۇ ۋاقىتتا خۇدانىڭ يولىدا ئۆلتۈرۈلگەن. مۇشۇ سورۇندا ئۇلار «تىرىلگەن يېڭى تەنلىرى»دە بولۇپ، «تەختنىڭ ئالدىدا تۇرىدۇ» - شۇڭا بىز مۇشۇ سورۇننى «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىن كېيىن بولىدۇ، شۇ مەزگىلنىڭ بىر نەتىجىسى (خۇدا ئالدىدىكى ئەڭ مۇھىم نەتىجە)نى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايمىز.

«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ بۇ ئىككىنچى يېرىمى زور زىيانكەشلىك ۋە ئېتىقادچىلار قۇربان بولغان مەزگىل ئىكەنلىكى تۆۋەندىكى سەۋەبلەردىن كۆرۈنىدۇ، يەنى:

(1) يۇقىرىدىكى 11:6-ئايەتتىكى سۆزلەرنىڭ مەنىسىدىن؛ (2) رەببىمىزنىڭ «مات.» 9:24-13دە خاتىرىلەنگەن، شۇ چاغدىكى زىيانكەشلىكنىڭ ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان دەرىجىدە بولغانلىقى توغرۇلۇق سۆزلىرىدىن؛ (3) «ۋەھيي»دە كېيىن كۆرۈنگەن دىۋىنىڭ ئىنسانلارغا ئۆز بەلگىسىنى قوبۇل قىلىشقا ئىشلەتكەن بېسىمىدىن (ئادەملەر قوبۇل قىلمىسا بارلىق ئىنسانىي ھوقۇقلىرىدىن مەھرۇم بولىدۇ)؛ (4) 27:12دە، «ئەجدىھا»نىڭ ئىسرائىلدىكى «قالدى»غا تىگەلمەيدىغانلىقىنى بايقىغاندىن كېيىنكى غەزىپىنىڭ نەتىجىسىدىن؛ (5) «دان.» 7:21-22دە ۋە كېيىنكى ئايەتلەردە خاتىرىلەنگەن، «دەججال» توغرۇلۇق ۋەھىيلەردىن كۆرگىلى بولىدۇ.

8-9-بابلار — «يەتتە كاناي»

3:8 يەتتە كانايىنىڭ چېلىنىشى بولسا «ئالتۇن خۇشبۇيدان»نى تۇتقان پەرىشتىنىڭ خۇشبۇيىنى «مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ دۇئالىرى»غا قوشۇپ سۇنۇشى بىلەن باغلىق بولىدۇ. بۇ دۇئالار بەلكىم 10:6دە كۆرسىتىلگەن «قۇربانگاھ ئاستىدىكى مۇقەددەس بەندىلەر»نىڭ دۇئالىرىغا ئوخشاش بولۇشى مۇمكىن — ئىككى جايدا كۆرسىتىلگەن دۇئالارنىڭ نەتىجىسى ئوخشاشلا خۇدانىڭ جازالىرىنىڭ تۆكۈلۈشى بولىدۇ. خۇدانىڭ جازاسى چۈشسۇن، دېگەن بىر دۇئا «يېڭى ئەھدە»گە مۇۋاپىق دۇئامۇ؟ بىزگە «دۈشمەنلىرىڭنى سۆيگىن، ئۇلار ئۈچۈن دۇئا قىل» دەپ ئەمر قىلىنغان ئەمەسمۇ؟ بىراق خۇدانىڭ «چوڭ سەۋرى» بولسا «چەكسىز سەۋر» ئەمەس. خۇدانىڭ ئاسىيلىق قىلغۇچى ئىنسانىيەتكە كۆرسەتكەن ئۇزۇن سەۋر-تاقىتى بىر كۈن بولمىسا باشقا بىر كۈن چېكىگە يېتىدۇ. ئاشۇ ۋاقىتلاردا خۇدانىڭ ئىرادىسىگە مۇۋاپىق بولغان دۇئا بولسا ئاخىردا ئىنسانلاردىكى ئاسىيلىقلارنىڭ جازالىرىنى تىلەيدىغان دۇئا بولىدۇ.

ھېچبولمىغاندا پەرىشتىلەرنىڭ كانايىنى چېلىشلىرى ۋە مۇناسىۋەتلىك تۆكۈلگەن جازالار (بۇ جازالار «مەڭگۈلۈك جازالار» ئەمەس، بەلكى يەنىلا «تەربىيىلەش جازالىرى ھېسابلىنىدۇ) قۇربانگاھدىكى دۇئالار تەرىپىدىن باشلانغان بولسا كېرەك. 9:6-11دىكى «5-پېچەت» ۋاقتىدا، مۆمىن بەندىلەرگە، قىساس ۋاقتى كەلمىدى، كۈتۈش كېرەك دېيىلىدۇ. مۇشۇ ئايەتلەرگە قارىغاندا، بۇ كۈتۈش ۋاقتى ھازىر توشتى - دېمەك، خۇدانىڭ ئۆلتۈرۈلىدىغان مۆمىن بەندىلىرىنىڭ سانى توشقان بولۇپ، ئېغىر زىيانكەشلىك ۋاقتى

ئاخىرلاشتى، ئەمدى خۇدانىڭ جازالىرى بارغانسېرى ئېغىرلاشقان ھالدا چۈشىدۇ. شۇڭا بىز بۇ «يەتتە كاناي»نىڭ ۋاقتى «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ يەتتە يىلىنىڭ ئاخىرقى يېرىمىدا كېلىدۇ، دەپ ئىشىنىمىز. مۇشۇ يەردە «كانايلار»نى تەپسىلىي تەھلىل قىلماي، پەقەت مۇناسىۋەتلىك ۋەقەلەر توغرۇلۇق چۈشەنچىمىزنى تۆۋەندىكىدەك بايان قىلىمىز: —

«كانايلار» خۇشبۇيداندىكى چوغلار يەر يۈزىگە تاشلىنىشى بىلەن باشلىنىدۇ — نەتىجىدە «ئاۋازلار، گۈلدۈرماملار، چاقماقلار ۋە يەر تەۋرەش» بولىدۇ. بۇ ئىشلار بەلكىم كانايلاردىكى ۋەقەلەرنىڭ باشلىنىشى، شۇنداقلا «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئىككىنچى يېرىمىنىڭ باشلىنىشىمۇ بولۇشى مۇمكىن («دان.» 24:9-27دىكى ئىزاھاتلارنى ۋە ««دانىيال»دىن ئالغان ساۋاقلار»دا «يەتمىش يەتتە» توغرۇلۇق ئىزاھلىرىمىزنىمۇ كۆرۈڭ). «يەتتە كاناي»نىڭ «يەتتە پېچەت»نىڭ ۋاقىت تەرتىپى بويىچە ئەگىشىپ كەلمەيدىغانلىقىغا ئىسپات كەلتۈرۈش ئۈچۈن بىز پەقەت ئۈچىنچى كانايىنىڭ نەتىجىسى «ئاسماندىن چۈشىدىغان، سۇلارنى ئاچچىق قىلىدىغان «كەكرە» ئىسىملىك يۇلتۇز» بولىدۇ، دەپ كۆرسىتىمىز. بۇ ئىش چوقۇم ئالتىنچى پېچەتتىن ئىلگىرى بولىدۇ، چۈنكى شۇ پېچەت ئېچىلغاندا «ئاسماندىن بارلىق يۇلتۇزلار چۈشىدۇ».

قىزىق بىر ئىش شۇكى، سابىق سوۋېت ئىتتىپاقىدىكى ئېتىقادچىلار «چېرنوبىل يادرو ئىستانسىسىدىكى ۋەقە»نى «كەكرە» دېگەن يۇلتۇز بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان بۇ بېشارەتنىڭ بىر ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى» دەپ قارايتتى. ئۇكرائىن تىلىدا «چېرنوبىل»نىڭ مەنىسى «كەكرە» دېگەن مەنىدە. يۇقىرىدا بايقىغىنىمىزدەك، نۇرغۇن بېشارەتلەرنىڭ «تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش»ىدىن بۇرۇن دائىم «كىچىك ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش»لىرى بولىدۇ.

تۆتىنچى كانايمۇ (كۈن، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىر قىسمى قاراڭغۇلىشىدۇ) ئالتىنچى پېچەتتىن ئىلگىرى بولۇشى كېرەك. چۈنكى ئالتىنچى پېچەتتە «كۈن تولۇق قاراڭغۇلۇشىدۇ، ئاي قانغا ئايلىنىدۇ، يۇلتۇزلار ئاسماندىن چۈشىدۇ».

مۇقەددەس كىتابتا 7 نەرسە ياكى ۋەقە بەزىدە «4+3» (تۆت قوشۇلغان ئۈچ) شەكلىدە بۆلۈنۈپ بايان قىلىنىدۇ. مەسىلەن، «پېچەتلەر»نىڭ ئالدىنقى تۆتىدە «تۆت ئاتلىق»، كېيىنكى ئۈچىدە «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» بايان قىلىنىدۇ. كانايلارمۇ شۇنداق. ئاخىرقى ئۈچ كاناي «ئۈچ ۋاي»مۇ دەپ جاكارلىنىدۇ. كېيىنكى ئازابلار تېخىمۇ ئېغىر

دەرىجىدە بولىدۇ (ئىبرانىي تىلىدا «ۋاي»نىڭ ئاساسىي مەنىسى «لەنەت ئوقۇلغان» ياكى «قارغالغان» بولىدۇ).

بەشىنچى كاناي ــــ بىرىنچى «ۋاي». باشقا بىر يۇلتۇز ئاسماندىن يەرگە چۈشىدۇ. يۇلتۇزنىڭ مەلۇم شەخس ئىكەنلىكى كۆرۈنىدۇ (4:12، «زەب.» 3:147، «ئايۇپ» 7:38دە يۇلتۇزلار پەرىشتىلەر ياكى پەرىشتىلىك كۈچكە باغلىق كۆرۈنىدۇ). «ھالاكەت» ئىسىملىك پەرىشتە پەيدا بولىدۇ، ئۇ بەلكىم قاراڭغۇلۇقتا تەۋە پەرىشتىدۇر. چېكەتكىدەك جانىۋارلار ھاڭدىن چىقىدۇ، ئۇلار ھاشارەت شەكلىدىكى جىنلارمۇ؟ ئۇلارغا ھەرقانداق يېشىل نەرسىگە زىيان يەتكۈزۈش چەكلىنىدۇ. 1-كانايدا بارلىق يېشىللىق كۆيىدۇ؛ شۇڭا مۇشۇ يەردە يېشىللىق قايتىدىن ئۆسۈشكە باشلىدى، دېگەن خۇلاسىگە كېلىش كېرەك.

شۇ ئايەتلەردىن يەنە بايقايمىزكى، بارلىق جىنلار ياكى ناپاك روھلار ھازىر يەر يۈزىدە يۈرمەيدۇ؛ بەزىلىرى ھازىرچە سولانغان ھالدا تۇرىدۇ.

ئالتىنچى كاناي ــــ ئىككىنچى «ۋاي». 12-ئايەتتە يەنە تەكىتلىنىدۇ.

200 مىليون كىشىلىك قوشۇن. ئۇلار كىملەر؟ بەزىلەر ئۇلارنى جوڭگو ياكى ھىندىستاننىڭ قوشۇنى دەپ قارايدۇ؛ بىراق ئۇلارنىڭ قىياپىتىدىن قارىغاندا، ئۇلار ئىنسانلارنىڭ قوشۇنى ئەمەس، بەلكى شەرقتىن چىققان بىرخىل «جىنلىق ۋابا» بولۇشى كېرەك. ئۇلار ئېلىپ كېلىدىغان ۋابادىن كۆرىمىزكى، ئىنسانىيەتنىڭ كۆپى «بارسا كەلمەس» ھالغا، يەنى توۋا قىلمايدىغان دەرىجىگە يەتكەن؛ گەرچە ۋابانىڭ خۇدادىن كەلگەنلىكىنى بىلگەن بولسىمۇ، ئۇلار يەنىلا توۋا قىلمايدۇ (20:9-21).

(شۇنى دەپ ئۆتىمىزكى، تەۋرات ۋە ۋەھىيدىكى كۆپ بېشارەتلەردە تىلغا ئېلىنغان قورallar زامانىۋىي قوراللار ئەمەس، بەلكى قەدىمكى قوراللاردۇر. بىز جەزم قىلالمىساقمۇ، ئاخىرقى زاماندىكى ۋابالاردىن بىرى «پەن-تېخنىكىلىك» ئۈزۈشنى چەكلىيەلىشى مۇمكىن دەپ ئويلايمىز. (ئەمەلىيەتتە ماتورلاردەك تۈرلۈك ئاددىي ئېلېكتر يوللىرى، جۈملىدىن بارلىق كومپيۇتېرلار بىرلا ماگنىتلىق زەربە دولقۇنىدا ئاسانلا كاردىن چىقىرىلىدۇ. ئۇنداق زەربە دولقۇنى يادرو پارتلاشتىن، قۇياشنىڭ «پارتلاش يالقۇنى»دىن پەيدا بولۇشى مۇمكىن).

مۇشۇ ئايەتلەردىنمۇ ئىنسانىيەتنىڭ قالغان قىسمىنىڭ يەنىلا جىنلارغا ياكى ئالتۇن، تۆچ ياكى تاشتىن ياسالغان بۇتلارغا چوقۇنۇشقا باغلانغانلىقى ئېنىق كۆرۈنىدۇ. روسۇل

پاۋلۇسنىڭ دېگىنىدەك «كىشىلەر خۇدانى بىلىشنى رەت قىلسا، خۇدا ئۇلارنى تۇرلۇك ئەخمەقلىققە تاپشۇرىدۇ» («رىم.» 1:19-32، ۋە «2تېس» 2:7-12نى كۆرۈڭ). ئەگەر بۇ مەزگىل «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئىككىنچى يېرىمى بولغاندا، بۇنداق بۇتپەرەسلىك (بەلكىم بابلىنىڭ تەسىرى بىلەن، 17-18-بابلارنى كۆرۈڭ) دېڭىزگە بولغان چوقۇنۇش بىلەن تەڭ بولۇشى مۇمكىن.

ئالتىنچى كاناينىڭ ئەفرات دەرياسىدا باغلانغان «تۆت پەرىشتە»نىڭ بوشىتىلىشى (كېيىن 16-بابتىمۇ تەسۋىرلەنگەندەك) شەرقتىن كېلىپ ئەفرات دەرياسىدىن ئۆتىدىغان قوشۇن بىلەن باغلىقتۇر.

10-باب ــ يەتتىنچى كاناينىڭ چېلىنىشىغا ھازىرلىنىشى ــ يۇھاننىغا تاپشۇرۇلىدىغان «كىچىك ئورام يازما»

«خۇدانىڭ سىرى تامام بولۇپ ئەمەلگە ئېشىشى»نىڭ ئالدىدا، يەتتىنچى كاناينىڭ تونۇشتۇرۇلۇشىغا (7-ئايەت) ئاز قالغاندا يۇھاننىغا كىچىك بىر ئورام يازما تاپشۇرۇلىدۇ؛ ئۇ بۇنى يېيىشى كېرەك ئىدى (11-ئايەت). شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا «سەن يەنە كۆپ مىللەتلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىللاردا سۆزلىشىدىغانلار ۋە پادىشاھلار توغرىسىدىكى ۋەھيي-بېشارەتلەرنى يەنە جاكارلىشىڭ لازىم» دېيىلىدۇ. بۇ بېشارەتلەر (11-18-بابلار) ئۆتمۈشتىكى بەزى ئىشلار ۋە 19-بابقىچە بولغان ئارىلىقتىكى ۋاقىتلار توغرۇلۇق جامائەتكە زۆرۈر بولغان باشقا ۋەھيىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. پەقەت 19-بابتىلا «خۇدانىڭ سىرى ئەمەلگە ئاشۇرۇلىدىغان» ئاخىرقى ئەۋجىگە چىققان سورۇن بىزگە ئايان قىلىنىدۇ.

11-باب، 1-ئايەت

يۇھاننىغا ئۆلچەم ھاسىسى تاپشۇرۇلۇشىنىڭ مەقسىتى (ئەزاكىيال پەيغەمبەرگە تاپشۇرۇلغاندەك، «ئەزاكىيال» 40-باب): «بارغىن، خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەردە ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئۆلچىگىن». مۇشۇ سۆزلەرگە قارىغاندا «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» ۋاقتىدا يېرۇسالېمدا يەنە بىر جىسمانىي ئىبادەتخانا

ۋە قۇربانگاھ قۇرۇلۇشى مۇمكىن (ۋەھىي بېرىلگەن ۋاقىتدا يېرۇسالېمدىكى ئىبادەتخانا ئالللاقاچان رىم ئىمپېرىيەسى تەرىپىدىن مىلادىيە 70-يىلى ئاساسەن ۋەيران قىلىنغانىدى). يەنە كېلىپ كۆزدە تۇتۇلغان بېشارەتتىكى ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى بۆلۈمگە كىرگەنلەر خۇداغا سادىق بولىدىغانلاردىن بولسا كېرەك. يۇھاننا ئۇلارنى ئۆلچىدىمۇ؟ ئۆلچىدى، دەپ ئويلايمىز، لېكىن ئۇزۇنلۇق-كەڭلىكى بىزگە ئېيتىلمايدۇ. نېمىشقا؟ ۋە نېمىشقا «ئىبادەتخانىنىڭ تاشقىرىقى ھويلىسىنى (بۆلغانغانلىقى تۈپەيلىدىن) ئۆلچىمەي قوي» دېيىلىدۇ؟ بۇ ئىش بەلكىم خۇدانىڭ يېرۇسالېمدا يېڭىدىن قۇرۇلىدىغان شۇ ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى قىسىملىرىنى دەسلەپتە قوغدايدىغانلىقىنى كۆرسىتىشى مۇمكىن. ھېچبولمىغاندا روھىي دۈشمىنىمىز بىزنىڭ خۇداغا ئىبادەت قىلىشتىكى سىرتقى ئىپادىلىرىمىزنى بەزى ۋاقىتلاردا چەكلىيەلىسىمۇ، خۇدا ئىچكى دۇنيايىمىزدا ئۆزىگە ئۆتكۈزۈلىۋاتقان ئىبادىتىمىزگە ھېچقاچان ھېچكىمنىڭ چەك قويۇشىغا يول قويمايدۇ.

بۇ يېڭى ئىبادەتخانا توغرۇلۇق «ئەزاكىيال»دىكى «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدىن نەقىل كەلتۈرىمىز: — «ئىسرائىلىيەدە تۇرۇۋاتقان يەھۇدىي خەلقىنىڭ ئاز دېگەندە 1950-يىللاردىن بېرى يېڭى بىر ئىبادەتخانىنى قايتىدىن قۇرۇش چېرتيوژى ۋە ئىبادەتخانىنىڭ ئەسلىدىكى يېرىدە قايتىدىن قۇربانلىقنى قىلىش پىلانى بولۇپ كەلگەن. ئاڭلىشىمىزچە ئۇلار قۇرماقچى بولغان ئىبادەتخانىنىڭ چېرتيوژى ئەزاكىيالنىڭ 40-44-بابلىرىغا ئاساسلانغان. لېكىن زىئون تېغىنىڭ (تاغنىڭ بوگۈنكى تۈزۈلۈشىگە قارىغاندا) ئەزاكىيال كۆرگەن ئىبادەتخانىنى قۇرغۇدەك يېرى يوق، ۋە قۇرۇلۇشقا باشقا توسالغۇلار بار. لېكىن ئىشىنىمىزكى، ئۇلار بىر ئىبادەتخانىنى قۇرىدۇ. چۈنكى تەۋرات ۋە ئىنجىلدا، دەججالنىڭ ئاخىرقى زاماندا «ئىبادەتخانىنى ئىگىلىۋېلىشى» ۋە شۇ يەردە ئۆزى يىرگىنچلىك مەبۇدىنى تىكلىشى توغرۇلۇق بېشارەتلەر بار («دان.» 9:27، 11:12، «مات.» 24:25، «2تېس» 2:1-11نى كۆرۈڭ).

بۇ ئىبادەتخانا بەلكىم دەججالنىڭ قولى بىلەن ۋەيران بولىدۇ؛ ئەيسا مەسىھ دۇنياغا قايتىپ كەلگەندە يەر يۈزى ئۈستىگە مىڭ يىل ھۆكۈم سۈرۈشى («ۋەھ.» 20:1-7)نىڭ دەسلىپىدە ئەزاكىيال كۆرگەن بۇ يېڭى ئىبادەتخانىنى قۇرىدۇ دەپ ئىشىنىمىز».

بىراق مۇشۇ يەردە: «يېرۇسالېمدا ئۈچىنچى بىر «ئىبادەتخانا» قۇرۇشنىڭ نېمە ھاجىتى بار؟ نېمە ئەھمىيىتى بولسۇن؟ ئۇنىڭ قۇرۇلۇشى خۇدانىڭ ئىرادىسىگە مۇۋاپىقمۇ؟» دېگەندەك مۇھىم سوئاللارنى قويۇشقا توغرا كېلىشى مۇمكىن. چۈنكى

ئىنجىلدا بىزگە تاپشۇرۇلغان ئېنىق تەلىملەر بويىچە، خۇدا «ئىنسان قوللىرى بىلەن ياسىغان ئىبادەتخانىلار»نى تاشلاپ، ئۆزىگە ئېتىقاد قىلغان ئىنسانلاردىن تەركىب تاپقان دۇنياۋى جامائەتنى «تىرىك، ھەقىقىي ئىبادەتخانا»سى قىلىپ، ئۆز شان-شەرىپىنى ئۇنىڭغا ئامانەت قىلغان. ھالبۇكى، ئۇنىڭ قەدىمكى خەلقى بولغان يەھۇدىيلار (خۇدانى بىلمىگەن ھالدا) ئۇنىڭغا يېڭى بىر ئىبادەتخانا قۇرۇپ، ئۇ يەردە قايتىدىن قۇربانلىقلارنى سۇنۇشقا باشلىسا ئىش قانداق بولىدۇ؟ ئېسىمىزدە باركى، مەسىھ يەر يۈزىدە خىزمەتتە بولغان ۋاقىتتا يېرۇسالېمدا بىر ئىبادەتخانا بار ئىدى. بۇ ئىبادەتخانا ھەم بۇتپەرەس بولغان، چىرىكلىشىپ كەتكەن رەزىل پادىشاھ ھىرود تەرىپىدىن قۇرۇلغان، شۇنداقلا ئۆز خىيالى بويىچە ئىجاد قىلغان بەزى نەرسىلەرنى قوشقان بولسىمۇ، ئەيسا يەنىلا ئۇنى «خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى» دېگەن نام بىلەن ئېتىراپ قىلدى. مەسىلەن، ئۇ: «خۇدا، «مېنىڭ ئۆيۈم بارلىق ئەللەر ئۈچۈن دۇئاخانا بولىدۇ»، دېدى» دەپ، خاننى ئۆز پۇلپەرەسلىكى بىلەن بۇلغىغانلارنى ئەيىبلىدى («مار.» 17:11). ئېشىنىمىزكى، يەھۇدىي خەلقى كەلگۈسىدە ئوخشاش يولدا، يەنى خۇدانى تونۇمىغان ۋە ئۇنىڭ ئەمرىسىز ھالدا شۇ ئۈچىنچى ئىبادەتخانىنى قۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئىبادەتخانا ئۇنىڭ نامى بىلەن چېتىشلىق بولىدۇ ۋە دەل شۇ سەۋەبتىن «دەججال» (دېمەك، «مەسىھنىڭ رەقىبى») ئۇنى ئۆزىنىڭ ئىبادەتخانىسى قىلماقچى بولۇپ، ئۇنىڭغا «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»نى (ئادەملەرنى ئۆزىگە چوقۇندۇرغۇدەك نامەلۇم بىر نەرسە ياكى ئىشنى) سالىدۇ. شۇنداق بىر يول بىلەن دېمەك ئۆزىنى خۇدانىڭ ئورنىغا قويماقچى بولىدۇ («دان.» 27:9، 11:12، «مات.» 15:24، «2تېس» 1:2-11). بىزنىڭچە دەل مۇشۇ ئىشلار تۈپەيلىدىن، بولۇپمۇ ئۆز نامى دۇنيادىكىلەرنىڭ نەزىرىدە ئىبادەتخانا بىلەن باغلىق بولغاچقا، خۇدا بۇ خاننى «مېنىڭكى» دەيدۇ ۋە ئاخىر بېرىپ ئۇنى بۇلغىغانلارنى قاتتىق جازالايدۇ.

2-ئايەتتە خاننىڭ سىرتقى ھويلىسى «يات ئەللەرگە 42 ئايغىچە تاپشۇرۇلغان» دېيىلىدۇ. بۇ سۆزلەر يەنە رەببىمىزنىڭ: ««ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق» «مۇقەددەس بىر جاي»دا تۇرىدۇ» دېگەن سۆزلىرىنى بىزگە ئەسلىتىدۇ («ماتتا» 24-بابتا). مۇشۇ يەرگىچە بۇ «ۋەيرانچىلىق» پەقەت «سىرتقى ھويلىدا» بولىدۇ؛ لېكىن روسۇل پاۋلۇس بىزگە: ««گۇناھىي ئادەم» (دەججال، دېمەك) ... خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىسىدىن ئۈستۈن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ ئۇ

شۇنداق قىلىپ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدا (ئۇنىڭ «مۇقەددەس جايى»دا) ئولتۇرۇۋېلىپ، ئۆزىنى خۇدا دەپ كۆرسىتىپ جاكارلايدۇ» دەپ تەلىم بېرىدۇ. بۇ سۆزلەرگە قارىغاندا، دەججال «نومۇسسىزلىق»نى ئاۋۋال «سىرتقى ھويلا»غا، ئاندىن ئاخىرىدا ئىچكى «مۇقەددەس جاي»غا سېلىشى مۇمكىن. دەججالنىڭ باشقا نەچچە ئىشلىرى 12-13-بابلاردىمۇ كۆرۈلىدۇ.

3-6-ئايەتتە، توۋا قىلىش كېرەكلىكىنى جاكارلايدىغان بۇ ئىككى گۇۋاھچىنىڭ قابىلىيەتلىرى مۇسا ۋە ئىلياس پەيغەمبەرلەرنىڭكى بىلەن ئوخشىشىدىغان بولغاچقا، بەزى ئالىملار ئۇلارنى دەل شۇ ئىككى پەيغەمبەر دەپ قارايدۇ. تەۋراتتىكى بېشارەتلەرگە ۋە رەببىمىزنىڭ سۆزىگە ئاساسلانغاندا («مات.» 11:17-12، «مار.» 11:9-12) ئىلياس پەيغەمبەر قايتىپ كېلىشى مۇقەررەر. ئۇلار «پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ رەببى» ئالدىدا تۇرىدىغان «ئىككى زەيتۇن دەرىخى» بولىدۇ. ھاگاي ۋە زەكەرىيا پەيغەمبەرلەر ئۆز دەۋرىدە شۇنداق ئىدى («زەك.» 1:4-7) (مۇشۇ يەردە ئېيتىپ ئۆتىمىزكى، تەۋراتتا، «پۈتكۈل يەر يۈزىنىڭ رەببى» دېيىلگەن بولسا، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقى ئىسرائىل زېمىنىدا بار بولىدۇ. ئەكسىچە، خۇدا «ئەرشتىكى خۇدا» دېيىلگەندە، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقى ئىسرائىل زېمىنىدىن يوقاپ كەتكەنلىكىنى، زېمىنىدىن سىرتىدا تۇرغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. 13-ئايەتنى كۆرۈڭ).

بۇ ئىككى گۇۋاھچىنىڭ سۇلارنى بويسۇندۇرىدىغان قۇدرىتى بار، شۇڭا ئۇلار يەرگۈزىدىغان جازالار دېڭىزغا زىيان يەتكۈزىدىغان «ئىككىنچى كاناي» بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن؛ «سۇلار» دېگەن سۆز 10:8دە دېڭىزنى ئەمەس، بەلكى دەريا-بۇلاقلارنى كۆرسىتىدۇ؛ لېكىن «سۇلار» بۇلغانغان بولسا، ئۇلار دېڭىزغا ئېقىپ چۈشۈپ ئۇنىمۇ بۇلغىشى مۇمكىن.

13-ئايەتتە كۆرسىتىلگەن يەر تەۋرەش «يەتتىنچى كاناي» ياكى «يەتتىنچى چىنە»گە باغلىق «قاتتىق يەر تەۋرەش» ئەمەس (18:16).

15-ئايەتتە «يەتتىنچى كاناي چېلىنىدۇ» - قايتىلايمىزكى، «يەتتىنچى كاناي» زامانىنىڭ ئاخىرىنى كۆرسىتىدۇ. بۇنىڭغا 15-19-ئايەتلەر ئىسپات بېرىدۇ، چۈنكى «دۇنيانىڭ

پادىشاھلىقى پەرۋەردىگارىمىز ۋە ئۇنىڭ مەسىھىنىڭ پادىشاھلىقى بولدى، ئۇ ئەبەدىل-ئەبەدكىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ» (19:6نىمۇ كۆرۈڭ).

19-ئايەتتە خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ئېچىلىدۇ (ئۇ ئىبادەتخانا ئەرشتە، يەردە ئەمەس، 5:7، 15:14-17، 5:15-6، 1:16، 17نىمۇ كۆرۈڭ)؛ «ئەھدىسىنىڭ ساندۇقى»، يەنى ئۆز ھۇزۇرى ئولتۇرغان جايى كۆرۈنىدۇ. بۇ ئىشلارنى دەل رەب ئۆزى يەر يۈزىگە قايتىپ كېلەي دېگەن ۋاقىتتىكى ئالامەتلەر، دەپ قارايمىز. «يەتتىنچى چىنە» بىلەن باغلىق ئىشلار بۇلارغا ئوخشاشتۇر (17:16-21).

شۇڭا «يەتتىنچى كاناي»دىكى ئاخىرقى ئىشلاردىكى ۋاقىت دەل «ئالتىنچى پېچەت»تىكى ئاخىرقى ئىشلاردىكى ۋاقىتتۇر، يەنى «ئۇلارنىڭ دەھشەتلىك غەزىپى كەلگەن كۈنى»گە ئوخشاش ۋاقىتتۇر. «يەتتىنچى چىنە»دىكى ئىشلارنىڭ ئاخىرىمۇ ئوخشاش شۇ ۋاقىت بولسا كېرەك (17:16-21).

12-14-بابلار

مۇشۇ بابلاردا ئالەمنىڭ ئاپىرىدە بولغاندىن باشلاپ مەسىھنىڭ دۇنياغا قايتىپ كېلىشىگىچە ئارىلىقتىكى تارىخنىڭ بەزى سىرلىرىنى بىزگە ئاشكارە قىلىنىدۇ. بۇ سىرلار «ۋەھيي»دە ئاللىقاچان كۆرسىتىلگەن بولۇپ، ئاخىرقى زاماندىكى مۇھىم ۋەقەلەر بىلەن زىچ مۇناسىۋىتى بار. بۇ بابلاردىمۇ دانىيال پەيغەمبەر ۋە رەببىمىز ئۆزى ئېيتقان ئاشۇ «ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»نىڭ نېمە ئىكەنلىكى توغرۇلۇق خېلى كۆپ مەلۇماتلار تەمىنلىنىدۇ.

1-ئايەت ـــ ئەرشتە كۆرۈنگەن ئايال ـــ بىرىنچىدە بۇ ئايال «ھەقىقىي ئىسرائىل» - يەنى «قالدى»نى بىلدۈرىدۇ. ئۇ «ئوغۇل بالا»نى تۇغىدۇ. كېيىن «ئوغۇل بالا» توغرۇلۇق «ئەللەرنى تۆمۈر ھاسا بىلەن باشقۇرىدۇ» دېيىلگەچكە، ئۇ چوقۇم ئەيسا مەسىھنىڭ ئۆزىدۇر («زەب.» 2-كۈي). شۇڭا ئايال مەسىھنى تۇغقاچقا، «جامائەت» بولالمايدۇ، بەلكى ئىسرائىل بولسا كېرەك.

2-6-ئايەتلەر ـــ بۇ ئايەتلەردە ئالەم ئاپىرىدە بولغان ۋاقىتتىكى بىر ۋەقە ـــ شەيتاننىڭ ئەسلىدىكى ئەرشتە خۇداغا قارشى كۆتۈرگەن ئىسيانى كۆرسىتىلىدۇ. ئايەتلەرگە قارىغاندا

ئۇ چاغدا ئۇ ئۆزى بىلەن پەرىشتىلەرنىڭ ئۈچتىن بىرىنى يەر يۈزىگە تارتىپ ئەكىلىۋالغانىدى. بۇ ئايەتلەردىن يەنە، ئەيسا مەسىھنىڭ تۇغۇلۇشىنىڭ «ئارقا كۆرۈنۈشى»نىمۇ كۆرىمىز. ھىرود پادىشاھ ئەيسانى ئۆلتۈرمەكچى بولغان چاغلاردا ئەسلىدە شەيتاننىڭ قورالى ئىدى. كېيىن، «ئوغۇل بالا» خۇدانىڭ يېنىغا كۆتۈرۈلدۇ - بۇنى ئەيسانىڭ ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈشى، دەپ قارايمىز.

بۇنىڭدىن كېيىن «ئايال» «چۆل-باياۋان»غا قاچىدۇ، شۇ يەردە 1260 كۈن (ئۈچ يېرىم يىل) ئالاھىدە قوغدىلىدۇ. بۇ ۋاقىت «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ بىرىنچى يېرىمىمۇ؟ —— تۆۋەندىكى سۆھبىتىمىزنى كۆرۈڭ. بۇ قىياس توغرا بولسا ئەمدى رەببىمىزنىڭ ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈشى (ئىسرائىل تەرىپىدىن چەتكە قېقىلغاندىن كېيىن) ۋە «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ باشلىنىشى (ئىسرائىلدىكى «قالدى» قايتىدىن خۇدانىڭ ئالاھىدە باشپاناھى ئاستىغا كىرىدىغان ۋاقىت) ئارلىقىدىكى ۋاقىت «مەۋجۇت بولمىغاندەك» ئۆتۈپ كەتكەندەك قىلىدۇ. دانىيال پەيغەمبەر ئالدىنئالا ئېيتقان «يەتمىش ھەسسە يەتتە ۋاقىت» ئىچىدىكى «69 يەتتە ۋاقىت» رەببىمىزنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىلەن تۈگەپ، «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» («يەتمىش ھەسسە يەتتە» ئىچىدىكى ئاخىرقى «يەتتە ۋاقىت») بىلەن قايتىدىن باشلىنىدىغان بولسا، بۇ دەل كۈتكۈنىمىزدەك بولمامدۇ؟ ھازىر بىز قايتىدىن دانىيالنىڭ شۇ بېشارىتىگە قارايلى: ——

«بۇ ئاتمىش ئىككى «يەتتە ۋاقىت» (69=62+7) مەزگىلى ئۆتكەندىن كېيىن مەسىھ ئۈزۈپ تاشلىنىدۇ، ئۇنىڭدا ھېچنەرسە قالمايدۇ. كەلگۈسىدە بولىدىغان ئەمىرنىڭ (رىمنىڭ ئەمىرىنىڭ) خەلقى بۇ شەھەر بىلەن مۇقەددەس ئىبادەتخانىنى گۇمران قىلىدۇ. بۇ ئاقىۋەت كەلكۈندەك بېسىپ كېلىدۇ؛ ئاخىرىغىچە جەڭلەر داۋاملىشىدۇ؛ ئۇ يەردە بولىدىغان ۋەيرانچىلىقلار بېكىتىلگەندۇر» («دان.» 26:9)

مۇشۇ يەردە يېرۇسالېمنىڭ ۋەيران قىلىنىشى ۋە يېرۇسالېم شەھىرىگە، شۇنداقلا يەھۇدىي خەلقىنىڭ بېشىغا كېيىن چۈشىدىغان نۇرغۇن قىيىنچىلىقلار ئالدىنئالا ئېيتىلىدۇ. ئاندىن بىز بىراقلا سەكرەپ «يەتمىشىنچى يەتتە ۋاقىت»قا ئۆتىمىز. شۇ ۋاقىتتا «كەلگۈسىدە بولىدىغان ئەمىر» يەنە پەيدا بولۇپ يەھۇدىي خەلقى بىلەن بىر ئەھدە تۈزىدۇ. بۇ ئەھدە ئۇلارنىڭ بىختەرلىكىگە، شۇنداقلا يېڭىدىن قۇرغان ئىبادەتخانىدا ئىبادەت قىلىش ئەركىنلىكىگە كاپالەت بېرىشى مۇمكىن، دەپ ئويلايمىز: ——

«ئۇ ئەمر خۇدانىڭ خەلقىنىڭ كۆپ قىسمى بىلەن ئاخىرقى بىر «يەتتە ۋاقىت»تا دوستلۇق ئەھدىنامىسى تۈزىدۇ، لېكىن بۇ «يەتتە ۋاقىت»نىڭ يېرىمىغا كەلگەندە ئۇ ئىبادەتخانىدىكى قۇربانلىق ۋە ئاش ھەدىيەلەرنى سۇنۇشنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ. ئۇ چاغدا ۋەيران قىلغۇچى «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق» مۇقەددەس ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئىچكىرى جايىغا قويۇلىدۇ. تاكى بالايىئاپەت، يەنى خۇدا بېكىتكەن كۈلپەت ۋەيران قىلغۇچىنىڭ بېشىغا ياغدۇرۇلغۇچە شۇ يەردە تۇرىدۇ» (27:9)

تەھلىلىمىز توغرا بولسا «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ يەتتە يىلى دەل مۇشۇ ئەھدىنىڭ تۈزۈلۈشى بىلەن باشلىنىدۇ. بۇ ئەھدە «خەلقىنىڭ كۆپ قىسمى» بىلەن تۈزۈلىدۇ دېمەك، ئۇنىڭغا قوشۇلمايدىغان ئاز بىر قىسمى باردۇر. شۇنىڭ بىلەن «ئايال» بەلكىم مۇشۇ چۆل-باياۋانغا قېچىپ 1260 كۈن تۇرغان، دەججالنىڭ ئەھدىسىگە ئەسلا قوشۇلمىغان «قالدى» بولۇشى مۇمكىن.

بۇ ئىشقا ۋە 13-16-ئايەتلەردىكى بېشارەتلەرگە قارىغاندا، ئىسرائىلدىن بولغان «قالدى» ۋەتىنىدىن قېچىشقا مەجبۇر بولىدۇ، لېكىن شۇنداق قىلسا، خۇدانىڭ باشپاناھلىقى ئاستىدا قالالايدۇ. دەججالنىڭ ئەھدىسىدە يوشۇرۇن بىر شەرت بولۇشى مۇمكىنكى، مەسىھكە ئەگەشكەن يەھۇدىيلەرنىڭ ئىسرائىل زېمىنىدا تۇرۇشىغا رۇخسەت بولمايدۇ. قىزىق بىر ئىش شۇكى، ھازىر ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى ئۆز زېمىنىغا ئولتۇراقلاشماقچى بولغانلارغا دەل مۇشۇنداق شەرت قويىدۇ. دۈشمەننىڭ مەقسىتى ئۇلارنى يوقىتىش بولسىمۇ، ئۇلار خۇدا تەرىپىدىن ئالاھىدە قوغدىلىدۇ. قاچقانلارنىڭ مەخسۇس بىر جايغا قاچىدىغانلىقى (مىلادىيە 70-يىلى يەھۇدىي ئېتىقادچىلار ئىئوردانىيەدىكى «پەللە» شەھىرىگە قاچتى ۋە شۇنىڭدەك بىخەتەر بولدى) ياكى يەھۇدىي ئەمەس ئېتىقادچىلار بىلەن يوشۇرۇندىغانلىقى تېخى ئېنىق ئەمەس.

ئەمدى 14:7 ۋە 1:14دە ئېيتىلغان 144000 مۇشۇ «خۇدانىڭ قالدىسى» ياكى ئۇنىڭ بىر قىسمىمۇ؟ بۇنىڭغا بىز تېخى جاۋاب تاپالمىدۇق.

شەيتان «ئايال»غا تىگەلمەي قېلىپ دەرغەزەپ بولدى ۋە «ئۇنىڭ (ئايالنىڭ) قالغان نەسلى، يەنى خۇدانىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئەيسانىڭ گۇۋاھلىقىنى تۇتقان پەرزەنتلىرى بىلەن جەڭ قىلغىلى كەتتى». «ئۇنىڭ قالغان نەسلى» بولسا دەل يەھۇدىي ئەمەس بولغان جامائەتلەر، دەپ قارايمىز. شۇنىڭ

بىلەن «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ بىرىنچى يېرىمىنىڭ بېشىدىمۇ جامائەتكە قارشى زور بىر زىيانكەشلىك كۆتۈرۈلىدۇ.

7-9-ئايەتلەردە يۇقىرىدىكى ئىشلار بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولغان «ئەرشتىكى ئۇرۇش» تەسۋىرلىنىدۇ. مىكائىل ۋە پەرىشتىلىرى ئەجدىھا بىلەن جەڭ قىلىدۇ، شەيتان يەرگە تاشلىنىدۇ. گەرچە شەيتان غەزىپى تۇپەيلىدىن يەر يۈزىدىكىلەرگە «ۋاي» دېگەن بولسىمۇ، ئەرشنىڭ نەزىرىدە بۇ خۇشاللىق ئىش بولدى؛ چۈنكى قىسقا ۋاقىتتىن كېيىن خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرى مىراسقا ئېرىشىدۇ.

بۇ ئىشلارنىڭ يەنە دانىيال پەيغەمبەرنىڭ بېشارەتلىرى بىلەن ئېنىق مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى كۆرىمىز: — «ئۇ چاغدا، قېرىنداشلىرىڭنى «قوغدىغۇچى ئۇلۇغ ئەمىر» مىكائىل مەيدانغا چىقىدۇ. بىر ئازابلىق مەزگىل بولىدۇ؛ يۇرت-دۆلەت بارلىققا كەلگەندىن بۇيان، شۇنداق چوڭ بالايىئاپەتلىك ۋاقىت بولۇپ باقمىغان. بىراق شۇ چاغدا خەلقىڭ قۇتقۇزۇلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى نامى ھاياتلىق دەپتىرىگە پۈتۈلگەنلەرنىڭ ھەممىسى نىجاتلىققا ئېرىشىدۇ» («دان.» 12:1،2).

13-باب، 1-7-ئايەتلەر

13-بابتىكى ئىزاھاتىمىزدا كۆرسەتكىنىمىزدەك، ئەيسا مەسىھ خۇدانىڭ دەل «ئوبرازى ۋە ئوخشاشلىقى» بولغاندەك دىۋە دەل شەيتان («ئەجدىھا»)نىڭ «ئوبرازى ۋە ئوخشاشلىقى»دۇر.

1:17- ۋە 15-دىن ۋە «يەش.» 20:57دىن ئوقۇغىنىمىزدەك، «سۇلار» ياكى «دېڭىز» ئازدۇرۇلۇپ قايماقتۇرۇلغان يەر يۈزىدىكى ئەللەرگە دائىم ۋەكىللىك قىلىدۇ.

دىۋە مەسىھنى دوراپ ئۇنىڭ سالاھىيىتىگە ئېرىشىش ئۈچۈن، ھەتتا «ئۆلۈمدىن تىرىلگەندەك» كۆرۈنىدۇ. دىۋىگە «كۆپۈرلۈق سۆزلەيدىغان بىر ئېغىز» بېرىلىدۇ، شۇنداقلا يەنە «42 ئاي»غىچە «داۋاملىشىش»قا ھوقۇق بېرىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىز شۇنداق قارايمىزكى: — «دان.» 27:9دە ئېيتىلغاندەك دىۋە ئىسرائىل بىلەن ئەھدىسىنى بۇزۇپ، ئۆزىنىڭ ھەقىقىي سالاھىيىتىنى ئاشكارىلايدۇ. شۇ چاغدا ئۇ يېرۇسالېمدىكى ئىبادەتخانىدىن پايدىلىنىپ، ئۆزىگە ئىبادەت كەلتۈرۈش ئۈچۈن شۇ يەردە «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»نى بەرپا قىلىدۇ.

«ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىدىن غالىب كېلىشىگە يول قويۇلدى. ھەر قەبىلە، ھەر مىللەت، ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغان ئەللەرگە ھۆكۈمرانلىق قىلىش ھوقۇقى بېرىلدى» (7:13).
شۇنىڭ بىلەن دىۋە پۈتكۈل دۇنيانىڭ دىگۈدەك ئىمپېراتورى بولىدۇ، ۋە ئوخشاش ۋاقىتتا جامائەتكە تېخىمۇ كۈچلۈك زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلايدۇ. ئېتىقادچىلارنىڭ كۆپ قىسمى شۇ چاغدا ئۆلتۈرۈلۈشى مۇمكىن.
بۇنداق ئىشلار «دان.» 7:23-26-ئايەتلەردە ئايان قىلىنغىنىغا ئوخشاش: ــــ
«تۆتىنچى مەخلۇق كەلگۈسى دۇنيادا باش كۆتۈرىدىغان تۆتىنچى پادىشاھلىق بولۇپ، ئۇ باشقا ھەرقانداق پادىشاھلىقلارغا ئوخشىمايدۇ. ئۇ پۈتۈن دۇنيانى يۇتۇپ، پۈتۈن يەر يۈزىنى ئاياق ئاستى قىلىپ، كۇكۇم-تالقان قىلىدۇ. ئون مۈڭگۈز بولسا، بۇ پادىشاھلىقتىن چىقىپ ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان ئون پادىشاھدۇر. كېيىن يەنە بىر پادىشاھ مەيدانغا چىقىدۇ ئۇ ئىلگىرىكى پادىشاھلارغا ئوخشىمايدۇ؛ ئۇ ئۈچ پادىشاھنى ئاغدۇرۇپ تاشلايدۇ. ئۇ ھەممىدىن ئۇلۇغ بولغۇچىغا قارشى كۇپۇرلۇق سۆزلەرنى قىلىدۇ ھەمدە ھەممىدىن ئۇلۇغ بولغۇچىنىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىنى ھالسىزلاندۇرىدۇ. ئۇ كالېندارنى ۋە ھېيت-ئايەملەرنى ۋە مۇقەددەس قانۇنلارنى ئۆزگەرتىۋېتىشنى قەستلەيدۇ. خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرى «ئۈچ يېرىم ۋاقىت» (ئۈچ يېرىم يىل) ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا تاپشۇرۇلىدۇ.
ئاندىن كېيىن خۇدانىڭ سوتى ئېچىلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئىدارە قىلىش ھوقۇقى تارتىۋېلىنىپ، مەڭگۈلۈك ئۈزۈل-كېسىل يوقىتىلىدۇ.»
بۇ ئايەتلەرگە قارىغاندا «دىۋە ئىمپېرىيەسى»نىڭ ئون پادىشاھلىقى «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»لىك مەزگىلنىڭ دەل ئوتتۇرىسىدا «بەرق ئۇرىدۇ»، ۋە شۇ ۋاقىتتىن باشلاپ ئوچۇق كۇپۇرلۇقى باشلىنىدۇ.

11-17-ئايەتلەردە قوزىغا ئوخشايدىغان ئىككىنچى دىۋە پەيدا بولىدۇ. بۇ دىۋىنىڭ ۋەزىپىسى «بىرىنچى دىۋىنىڭ ھوقۇقىغا ئىگە» بولۇپ، «ساختا پەيغەمبەر» بولۇپ، تۈرلۈك مۆجىزىلىك ئالامەتلەر ئارقىلىق بارلىق ئىنسانلارنى بىرىنچى دىۋىگە ئىبادەت قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ساختا بىر «ئۈچ بىر گەۋدە» پەيدا بولىدۇ

ــــ خۇدانىڭ ئورنىنى ئالماقچى بولغان ئەجدىھا، ئوغۇلنىڭ ئورنىنى ئالماقچى بولغان، ئەجدىھانىڭ «ئوبرازى» بولغان دىۋە ۋە ئۇلارغا ئىبادەت كەلتۈرمەكچى بولغان، مۇقەددەس روھنىڭ رولىنى دورايدىغان «ساختا پەيغەمبەر» بار بولىدۇ.

«دىۋىنىڭ بۇت-ھەيكىلى» ــــ بىزنىڭچە دەل دانىيال كۆرسەتكەن «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق».

«ئەقىل-پاراستى بارلىكى كىشىلەر دىۋىنىڭ رەقىمىنى ھېسابلاپ باقسۇن» - ئەمدى بۇنى قىلىش ئۈچۈن قانداق «ھېكمەت» كېرەك بولىدۇ؟

«ۋەھيي»نىڭ ئەڭ دەسلەپكى ئوقۇرمەنلىرى ئۈچۈن بۇ ھېچقانداق قىيىن ئىش بولمايدۇ. چۈنكى ھەم گرېكلەر ھەم ئىبرانىيلارنىڭ ھېچقانداق ئايرىم رەقەم سىستېمىسى بولمىغاچقا، مەلۇم سانىنى بىلدۈرۈش ئۈچۈن ھەرپلەرنى ئىشلىتەتتى. بۇنداق سىستېمىدا گرېكچە ئېلىپبەنىڭ بىرىنچى ھەرپى «ئالفا» بولسا 1نى بىلدۈرەتتى، ئىككىنچى ھەرپ «بېتا» بولسا 2نى بىلدۈرەتتى....

«ئۇنىڭ ئىسمىنىڭ رەقىمى» ئاددىي يۇقرالار كۆپ يەرلەردە ئۆز ئىسمىدىكى ھەرپلەر بىلدۈرگەن «سان»نى بىر-بىرىگە قوشۇپ، يىغىندىسىنى ئۆز دوستلىرىغا ئېيتىپ بېرەتتى؛ بۇ رەقەم «مەخپىي شىفىر» سۈپىتىدە دوستلار ئارىسىدا ئۆز ئىسمىغا ۋەكىللىك قىلاتتى. مەسىلەن، ئارخېئولوگلار كولاپ چىققان قەدىمكى شەھەر پومپېيدىكى ئۆيلەرنىڭ تاملىرىدا مۇنداق پۈتۈكلەر تېپىلدۇ: «132 513نى سۆيىدۇ». ئۆز ئىسمىنىڭ رەقىمى 513 ئىكەنلىكىنى بىلگەن قىز بۇنداق پۈتۈكنى كۆرسە، دەرھال بارلىق يىگىت تونۇشلىرىنىڭ ئىسملىرىنى قىزغىن ھېسابلاشقاكىرىشەتتى!

دەججال پەيدا بولغاندا ئىشىنىمىزكى، ئۇنىڭ ئىسمى ئىبرانىي ياكى گرېك تىلىدا ئىپادىلەنگەن بولسا، 666 دېگەن رەقەم چىقىدۇ. تۆۋەندىكى جەدۋەل بىلەن ئوقۇرمەن بۇنى ئۆزى ھېسابلىيالايدۇ

(يۆنان (گرێك) يپزنقدنكى هەرپلەر)

α	(ئالفا) alpha	1
β	(بێتا) beta	2
γ	(گاما) gamma	3
δ	(دەلتا) delta	4
ε	(ئەپسلون) epsilon	5
(كونا هەرپ)	(دىگاما) (digamma)	6
ζ	(زێتا) zeta	7
η	(ئێتا) eta	8
θ	(فێتا) theta	9
ι	(ئىئوتا) iota	10
κ	(كاپپا) kappa	20
λ	(لامدا) lamda	30
μ	(مۆ) mu	40
ν	(نۆ) nu	50
ξ	(كسى) xi	60
ο	(ئومىكرون) omicron	70
π	(پاي) pi	80
(كونا هەرپ)		90
ρ	(رو) rho	100
σ, ς	(سىگما) sigma	200
τ	(تاۋ) tau	300
υ	(ئۆپسلون) upsilon	400
φ	(فاي) phi	500
χ	(قاي) chi	600
ψ	(پساي) psi	700
ω	(ئومێگا) omega	800

(ئىبرانىي تىلىدىكى ھەرپلەر)

א	aleph (ئالەف)	1
ב	beth (بەت)	2
ג	gimel (گىمەل)	3
ד	daleth (دالەت)	4
ה	heh (خې)	5
ו	waw (ۋاۋ)	6
ז	zayin (زايىن)	7
ח	cheth (خەت)	8
ט	teth (تەت)	9
י	yod (يود)	10
כ	kaph (كاف)	20
ל	lamedh (لامەد)	30
מ	mem (مەم)	40
נ، ן	nun (نۇن)	50
ס	samech (سامەق)	60
ע	ayin (ئايىن)	70
פ	peh (پەھ)	80
צ	tsadde (تساددە)	90
ק	qoph (كوف)	100
ר	resh (رەش)	200
ש	sheen (شېن)	300
ת	tau (تاۋ)	400

ئوقۇرمەن ئەيسانىڭ نامىنى ھېسابلاپ باقسۇن! گرېك تىلدا ئۇنىڭ ئىسمى «ιησους» (يېسۇس) بولۇپ، ئۇنىڭدىكى ھەربلەر مۇنداق رەقەملەرنى بىلدۈرىدۇ: ئىئوتا = 10، ئېتا = 8، سىگما = 200، ئومىكرون = 70، ئۇپسىلون = 400، سىگما (باشقا شەكىلدە) = 200. يىغىندىسى؟ (دىققەت قىلسىڭىز، مۇقەددەس كىتابتا «8» دېگەن رەقەم كۆپ يەرلەردە «مولچىلىق» ياكى «تىرىلىش» بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولىدۇ).

مۇقەددەس يازمىلاردا «7» بولسا ھامان خۇدانىڭ مۇكەممەللىكىنى بىلدۈرىدىغان ياكى ئۇنىڭ مۇكەممەللىكىنى كۆرسەتكەن ئىشلارغا باغلىنىدۇ.

«6» دېگەن رەقەم بولسا ھامان «ئىنسان» بىلەن باغلىق بولىدۇ. ئادەمئاتىمىز 6-كۈنىدە يارىتىلغان؛ يەنە كېلىپ «6» خۇدانىڭ مۇكەممەللىكىنى بىلدۈرىدىغان «7»دىن كەم بولۇپ، دائىم ئىنساننىڭ ئۆزىگە تايىنىدىغانلىقى ياكى ئىنسانلارنىڭ ئۆز-ئۆزىنى كۆتۈرگەنلىكى (تەكەببۇرلۇقى)نى بىلدۈرىدۇ. شۇڭا «666» دەرۋەقە ئۆزىنى خۇدا قىلماقچى بولغان مەلۇم بىر ئىنساننىڭ ئىسمىنىڭ ئەڭ مۇۋاپىق رەقىمى بولىدۇ.

شۇنىمۇ ئېيتىپ ئۆتىمىزكى، ھازىرقى زاماندىكى «تور» (ئىنتېرنېت)نىڭ ئىپادىسى «www» بولىدۇ. ئىبرانىي تىلىدا «w» «ۋاۋ»، يەنى 6-ھەرپ بولۇپ، «www» ئىبرانىي تىلىدىكى ئىپادىسى «666» بولىدۇ. كەلگۈسىدە «تور» دەججالنىڭ قورالى بولۇپ قالامدۇ قانداق؟ ئىشقىلىپ بۇ رەقەمگە قاراپ ئېتىقادچىلارنىڭ ئۆزلىرىنى «تور»غا بەك ئۇرۇپ كېتىشتىن سەل پەخەس بولۇشىغا توغرا كېلىدۇ، دەپ قارايمىز.

5-1:14

— 144000 ئىسرائىل خەلقى يەنە پەيدا بولىدۇ. يۇقىرىدا، 4:7 ئۆستىدە توختالغانلىرىمىزنى كۆرۈڭ. ئەگەر «تۈنجى ھوسۇلنىڭ مېۋىسى» دېگەن ئىبارە «دۇنياۋى جامائەتنىڭ دەسلەپكى ئەزالىرى»نى كۆرسەتمىسە، ئۇنداقتا بەلكىم، روسۇل ياقۇپ خېتىدە: «بىزلەر (ئېتىقادچىلار) ئۇنىڭ (خۇدانىڭ) ياراتقان كائىناتتىكى ھوسۇلىنىڭ بىرخىل تۈنجى مېۋىسىدۇرمىز» («ياق.» 18:1) دېگەن ئومۇمىي ھەقىقەتنى كۆرسىتىشى مۇمكىن (تەۋرات دەۋرىدە ھوسۇلنىڭ تۈنجى مېۋىسى دائىم خۇداغا ئاتىلىشى كېرەك ئىدى). بىز قايتىدىن تۇغۇلغان بولساق، ئەمدى يېڭى ھاياتىمىز «يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىن»گە كېلىشىمىزدىن ئىلگىرى يەر يۈزىدە «تۈنجى مېۋە»دەك ئۇلارنىڭ ۋەكىلى ۋە ئىسپاتى بولىدۇ.

يەنە بىر ئىمكانىيەت باركى، بۇ 144000 نەپەر ئېتىقادچىلار 1:7دە كۆرسىتىلگەن كىشىلەرگە ئوخشىمايدىغان بىر تۈركۈم، يەنى ئىسرائىل ئوتتۇرىسىدىن «دەسلەپتىكى چىققان جامائەت»نى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار رەبگە بولغان ساپ دىللىق سادىقلىقى ۋە

سۆيگىسى «خۇش خەۋەر»نىڭ پۈتكۈل دۇنياغا تارقىتىلىشىنىڭ كەم بولسا بولمايدىغان ھالقىلىق تۆرتكە ئىدى. شۇ تەرەپتە دەۋردىن-دەۋرگىچە، پۈتكۈل دۇنيادىكى بارلىق ئېتىقادچىلار ئۇلارنىڭ قەرزدارلارىمىز («رىم.» 27:15 كۆرۈڭ). ئۇلارنىڭ بىزگە بولغان تۆھپىسى تۈپەيلىدىن ئۇلارغا «پاك ئادەملەر» ۋە «خۇداغا ۋە قوزىغا ھوسۇلنىڭ تۇنجى مېۋىسى» دەپ ئاتىلىشى پۈتۈنلەي لايىق ئەمەسمۇ؟

8-ئايەتتە، ئىككىنچى پەرىشتە: «غۇلىدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇلىدى!» دەپ جاكارلايدۇ. بۇ ئىش «يەتتىنچى چىنە»نىڭ ئاخىرقى نەتىجىسىگە ئوخشاش بولىدۇ (16:17-19). بىز 17-باب توغرۇلۇق بايانىمىزدا بۇنىڭ ئۈستىدە توختىلىمىز.

9-ئايەتتە، ئۈچىنچى پەرىشتە كىم دىۋىگە ياكى بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنسا ياكى ئۇنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلسا مەڭگۈ قىينىلىدۇ، دەپ جاكارلايدۇ. بۇ خەۋەر «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئاخىرىدا كېلىدۇ (بابىل ئاللىقاچان گۇمران بولغان بولسا، ئۇشبۇ خەۋەر شۇ ۋاقىتتا بولۇشى كېرەك). مۇشۇ خەۋەر چوقۇم بەزى ئادەملەرنىڭ تېخى «دىۋىنىڭ بەلگىسى»نى قوبۇل قىلمىغانلىقىغا ئىسپات بولىدۇ. ھەتتا بۇ ئىشلارنى قىلغان بولسىمۇ، بۇ ئاگاھ ئۇلار ئۈچۈن دىۋىنىڭ ئىبادىتىنى تاشلاپ توۋا قىلىش يولى تېخى ئىمكانىيەت بېرەمدۇ؟ ئاگاھ بولسا «ھازىرقى زامان»دا بىلدۈرۈلىدۇ — «كىمدىكىم دىۋىگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكىلىگە چوقۇنۇۋاتسا، ئۇنىڭ تامغىسىنى پېشانىسىگە ياكى قولىغا قوبۇل قىلىۋاتسا...». بۇ ئۆتكەن زامان»دا ئىپادىلەنگەچكە، ئېيتقان كىشىلەر ئۈچۈن توۋا قىلىش پۇرسىتى بارمىدۇ؟مۇقەددەس كىتابتا خۇدانىڭ ھېچقانداق مۇشۇنداق ئاگاھى بىكار بولمايدۇ — دېمەك، گەرچە كەچۈرۈم قىلىش پۇرسىتى تىلغا ئېلىنمىغان بولسىمۇ، ھەردائىم بار بولىدۇ (مەسىلەن، يۈنۇس پەيغەمبەر نىنەۋە شەھىرىدىكىلەرگە بەرگەن ئاگاھ). بىز پەقەت جەننەتكە يەتكەندىلا جەزمەن بىلەلەيمىز.

14:14-20دە رەب ئەيسانىڭ قايتىپ كەلگەن يەنە بىر كۆرۈنۈشىنى كۆرىمىز. بۇمۇ بىزگە شۇنى ئىسپاتلايدۇكى، ۋاقىت «يەتتىنچى چىنە»نىڭ ۋاقتىدىن كېيىن بولىدۇ. يۇھاننا «ئىنسانئوغلىغا ئوخشايدىغان» بىرسىنىڭ بۇلۇت ئۈستىدە ئولتۇرغانلىقىنى كۆرىدۇ. ئۇ ئورغىقى بىلەن ئورۇشقا باشلايدۇ. بۇ ئورما ياخشى ئورما، ئىنسانئوغلى مەسىھ ئۆزى شەخسەن ئالىدىغان، يەنى نىجاتقا ئېرىشكەنلەردىن بولغان ئورما دەپ قارايمىز («مات.» 31:24نى كۆرۈڭ — بۇ ۋاقىت دەرۋەقە «زاماننىڭ ئاخىرى»).

كېيىنكى ئورما پەرىشتە تەرىپىدىن ئېلىنغان ـــ خۇدانىڭ جازاسىنى تارتىشقا بولغان ئورما. قانىنىڭ كۆپلىكىگە قارىغاندا، ئۇنداق قىرغىنچىلىق يەر يۈزىدە بولۇپ باقمىغان.

بىزگە ھازىر خۇدانىڭ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئىككىنچى يېرىمىدىكى ئاخىرقى جازالىرىنىڭ كۆپرەك تەپسىلاتلىرى مەلۇم قىلىنىدۇ. بۇ جازالار «يەتتە چىنە» ياكى «يەتتە بالايىئاپەت» دەپ ئاتىلىدۇ.

15-16-بابلار «يەتتە چىنە»دىن چىققان «يەتتە بالايىئاپەت»

يۇھاناغا يەنە بىر ۋەھيي تاپشۇرۇلغان، بۇ قېتىم «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئىككىنچى يېرىمىنىڭ ئاخىرىدا، رەب ئەيسانىڭ قايتىپ كېلىشىگە ئاز قالغان قىسقا مەزگىلدىكى جازالىرى توغرۇلۇق بولىدۇ: ـــ

«ئاسماندا زور ھەم كارامەتلىك يەنە بىر ئالامەتنى، يەنى ئاخىرقى يەتتە بالايىئاپەتنى تۇتۇپ تۇرغان يەتتە پەرىشتىنى كۆردۈم (ئاخىرقى بالايىئاپەت دېيىلىشتىكى سەۋەب، خۇدانىڭ غەزىپى بۇلار بىلەن ئاخىرلىشىدۇ)»

ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، «يەتتە چىنە»دىكى جازالار «يەتتە كاناي»دىكى جازالارنى ئۆتكۈرلەشتۈرىدۇ.

2:15-4 مۆمىن بەندىلىرىنىڭ بۇ كۈيىنىڭ مەزمۇنىغا قارىغاندا ۋاقىت «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىن كېيىن بولىدۇ، چۈنكى بۇ ۋاقىتتا كويى ئېيتقۇچىلار دىۋە ئۈستىدىن غەلىبە قىلغان ۋە خۇدانىڭ ھۆكۈملىرى يەر يۈزىدە نامايان قىلىنغان بولىدۇ.

5:15-8 بۇ «يەتتە چىنە» بىۋاسىتە ئەرشتىكى ئىبادەتخانىدىن چىقىدۇ ـــ دېمەك، جازالار خۇدانىڭ ئۆزىنىڭ جازالىرى بولىدۇ. ئىلگىرىكى چۈشۈرۈلگەن بالايىئاپەتلەردىن بەزىلىرى شەيتاننىڭ ئۆز رەزىل كۈچىنى قويۇۋېتىشىنى ئۆز ئىچىگە ئېلىشى مۇمكىن ئىدى.

2:16 «بىرىنچى چىنە» ــــ دېڭىزدىن چوقۇنغانلار ئۈستىدە ئەشەددىي يارا پەيدا بولىدۇ ــــ دېڭىز ئاللىقاچان ئايان بولغاچقا، بۇ ۋەقە ئىككىنچى «1260 كۈن» ئىچىدە بولىدۇ.

3:16 ــــ «ئىككىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» - دېڭىز قانغا ئايلىنىپ، دېڭىزدا بارلىق جانىۋارلار ئۆلىدۇ. بۇ ۋەقە «2-كاناي» (دېڭىزنىڭ ئۈچتىن بىرى قانغا ئايلىنىدۇ)دىن كېيىن بولسا كېرەك.

7-4:16 «ئۈچىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» ــــ دەريالار ۋە بۇلاقلار ئۈستىگە تۆكۈلۈپ، ئۇلارمۇ قانغا ئايلىنىدۇ. بۇ ۋەقە يەنە «3-كاناي» (دېڭىزنىڭ ئۈچتىن بىرى ئاچچىق بولۇپ، كۆپ ئادەم ئۆلىدۇ)دىن كېيىن بولسا كېرەك.

9-8:16 «تۆتىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» - قۇياش ئۈستىگە تۆكۈلۈپ، قۇياش تەپتى ئادەملەرنى كۆيدۈرىدۇ. بەزىلەر بۇ چىنە «4-كاناي» (قۇياش ۋاقتىنىڭ ئۈچتىن بىرىدە قاراڭغۇلىشىدۇ) بىلەن باغلىق، دەپ قارايدۇ. ئەمما بىزنىڭچە ««چىنە»لەردىكى جازالار «كاناي»لارنى ئۆتكۈرلەشتۈرىدۇ» دېگەن پرىنسىپ توغرا بولسا، «بەشىنچى چىنە» بەلكىم «4-كاناي»دا بولغان ئاپەتنى تېخىمۇ بەتتەر قىلىدۇ.

11-10:16 «بەشىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» ــــ «دۇنيانىڭ پادىشاھلىقى» (يەر يۈزىدىكى كۆپىنچە جايلار) قاراڭغۇلىشىدۇ. ئىنسانىيەتنىڭ كۆپىنچىسى يەنىلا بۇ ئىشلارنى خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن دەپ بىلىپ تۇرۇپ، توۋا قىلمايدۇ، ھەتتا تېخىمۇ كۇپۇرلۇق قىلىدۇ.

16-12:16 «ئالتىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» ــــ ئەفرات دەرياسى قۇرۇتۇۋېتىلىدۇ. بۇ ئىش «ئالتىنچى كاناي»دىكى ۋەقەگە ئوخشاش؛ شەرقتىكى پادىشاھلار ھازىر «ھارماگېددون»دا بولغان جەڭگە قاتنىششقا كېلەلەيدۇ (ئەفرات دەرياسىنىڭ قۇرۇتۇۋېتىلىشى كېرەك بولغانلىقى بىزگە بۇ دەۋردىكى ئۇرۇشلار ۋە قاتناش قورالىرىنىڭ «زامانىۋي» ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلايدۇ، بولمىسا ئايروپىلانلار ئاسانلا ئۆتۈپ كېتەتتى!). («يەرەمىيا»دىكى قوشۇمچە سۆزىمىزدىكى «ئەفرات دەرياسىنىڭ قۇرۇتۇۋېتىلىشى»غا دائىر بۇرۇنقى بىر ۋەقە توغرىسىدىكى ئىزاھاتىمىزنى كۆرۈڭ. شۇ چاغدىمۇ «قۇرۇتۇلۇش» «بابىل شەھىرى»نىڭ يوقىتىلىشىغا «شەرقتىن كېلىدىغان بىر پادىشاھنىڭ يولى»نى تەييارلاش ئۈچۈن ئىدى. ۋەقە «يەر.» 38:50، 30:51-32، 36دە بېشارەت قىلىنىدۇ؛ «يەش.» 1:45نىمۇ كۆرۈڭ).

21-17:16 ـئايەتلەر «يەتتىنچى پەرىشتىنىڭ چىنىسى» ـــ ھاۋاغا تۆكۈلدۇ. «ئىش تامام بولدى!» دېگەن ئاۋاز ئاڭلىنىدۇ. «يەتتىنچى كاناي» چېلىنغىنىدا ئوخشاش ئاۋاز ئاڭلىنىدۇ. يۈز بېرىدىغان يەر تەۋرەش ئىلگىرىكى ھەرقانداقىدىن ئېغىر بولىدۇ. بۇ ئايەتلەرگە قارىغاندا بابىل ئۈستىگە چۈشۈرۈلىدىغان ھۆكۈم-جازانى (ئون پادىشاھنىڭ قولىدا ـــ 16:17نى كۆرۈڭ) «يەتتىنچى چىنە»دىكى ۋەقەلەر ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىز ھازىر رەب ئەيسا مەسىھنىڭ قايتىپ كېلىدىغان «بوسۇغىسى»غا كەلدۇق. ھەممە ئىش بۇنىڭغا تەييار تۇرىدۇ. ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنىڭ ئەينى تەپسىلاتلىرى پەقەت 11:19-19دە تەسۋىرلىنىدۇ. ئەمما ئاۋۋال 17- ۋە 18-بابتىكى «قىستۇرما سۆز»گە قاراش كېرەك. بۇ بابلاردا ئاخىرقى زامانلاردا، شۇنداقلا ھازىرقى دەۋرىمىزگە كۈچلۈك تەسىر كۆرسىتىۋاتقان «بابىل» بىزگە «پاش قىلىنغان ھالدا» تونۇشتۇرۇلىدۇ.

(17-18-بابلار) «بۈيۈك پاھىشە ئايال» ـــ بابىل

مۇقەددەس يازمىلار ئىچىدە «بابىل» مۇھىم بىر تېمىدۇر. «بابىل» ھەم شەھەرنىڭ ئۆزى ۋە بۇ شەھەرنىڭ كەينىدە تۇرغان بىرخىل روھىي كۈچكە ۋەكىلدۇر. «يار.» 10:10دە نىمرودنىڭ خۇداغا قارشىلىق بىلدۈرۈپ، ئىنسانىنىڭ شان-شۆھرىتىنى كۆتۈرۈش مەقسىتىدە «بابىل»نى قۇرغانلىقى كۆرۈنىدۇ. ھازىر «ۋەھيي»دە بابىل پاھىشە ئايالنىڭ سىيپىتىدە كۆرۈنىدۇ؛ ئۇ «قوزىغا ياتلىق بولغان قىز» (9:21)، يەنى جامائەتنىڭ دەل ئەكسى بولىدۇ؛ بابىل قىزىل كىيىم كىيىدۇ، «سۇلار ئۈستىدە» ئولتۇرىدۇ؛ جامائەت، يەنى «يېڭى يېرۇسالېم» ئاسماندىن چۈشىدۇ، ئاپئاق كىيىم كىيىپ، خۇدادى ئۆز ئېرى ئۈچۈن تەييارلانغان توي قىلىدىغان قىزغا ئوخشاش بولىدۇ. پاھىشە ئايال دېۋىنىڭ ئۈستىگە مىنىدۇ (سىياسىي ۋە شەيتاننىڭ كۈچىگە تايىنىدۇ)، بۇزۇقلۇق قىلىدۇ (كىمكى ئۇنىڭغا پايدا يەتكۈزسە، بابىل ئۆزىنى ئۇنىڭغا ساتىدۇ). ئۇ ئاز دېگەندىمۇ (1) «ساختا بىر جامائەت» ياكى دىنىي تۈزۈم؛ (2) ھەقىقىي بىر شەھەر ـــ «قايتىدىن قۇرۇلغان بابىل» بولۇشى مۇمكىن.

«يېرۇسالېم» ۋە «بابىل» شەھەرلىرىنىڭ بىرسى ئاسماندىن، بىرسى ئاسىي نىمرودىن كېلىدۇ. 9-ئايەتكە قارىغاندا ئۇنىڭ رىم شەھىرى بىلەن مۇناسىۋىتى بارلىقىدىن كىممۇ گۇمانلانسۇن؟ ھالبۇكى، «پاھىشە ئايال» ـــ «رىمدىكى «كاتولىك جامائەت»نى

كۆرستىدۇ» دېيىش 18-بابتىكى تەپسىلاتلارغا قارىغاندا يۈزەكى بىر چۈشەنچە بولىدۇ. بارلىق باياناتلارغا ئىنچىكىلىك بىلەن قارىغاندىن كېيىن، بەلكىم بىر خۇلاسىگە كېلىشىمىز مۇمكىن: ــــ

يۇھاننا مۇشۇ يەردە كۆرگەن دىۋە 13-بابتا كۆرۈنگەن دىۋىگە ئوخشاش بولسا كېرەك، لېكىن ھازىر «بەدىنىنى كۇپۇرلۇق ناملىرى قاپلىغان بىر توق قىزىل دىۋە» كۆرۈنىدۇ ــــ ئۇنىڭ ھەقىقىي ئەپت-بەشىرىسى كۆرۈنىدۇ.

تاپشۇرۇلغان ھېكمەت بويىچە «پاھىشە» يەتتە باش ئۈستىدە ئولتۇرىدۇ، بۇ باشلار:

ــــ

(1) يەتتە تاغ. قەدىمكى زامانلاردا ھەممىگە ئايانكى، «رىم شەھىرى ئەسلىدە تىبىر دەرياسىنىڭ سول قىرغىقىدىكى يەتتە تاغ ئۈستىگە بەرپا قىلىنغان».

(2) يەتتە پادىشاھ («بۇلارنىڭ بەشى يىقىلغان، بىرسى بار، يەنە بىرى تېخى كەلمىدى. ئۇ كەلگەندە پەقەت ئازلا ۋاقىت تۇرالايدۇ»). مۇقەددەس يازمىلاردا بايان قىلىنغان، خۇدانىڭ خەلقى ئىسرائىلغا قارشى تۇرغان، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئىسرائىل ئارقىلىق قۇتقۇزغۇچى-مەسىھنى ئەۋەتىدىغان پىلانىنى يوقاتماقچى بولغان (مەسىھنىڭ ئەجدادى بولغانلارنى يوقىتىش ئارقىلىق) ئالاھىدە ئالتە ئىمپېرىيە بار ئىدى. ئۇلار: ــــ (1) مىسىر (ئەسلى ئىبراھىمدىن ساراھنى تارتىۋالماقچى ئىدى، كېيىن ئىسرائىلدا بارلىق ئوغۇل بوۋاقلارنى ئۆلتۈرۈۋشكە تىرىشقان؛ (2) ئاسۇرىيە ئىمپېرىيەسى (پۈتكۈل ئىسرائىلنى يوقاتماقچى)، (3) بابىل ئىمپېرىيەسى (يەھۇدادىكى بارلىق شاھزادىلەرنى ئاغۋات قىلىۋەتمەكچى ئىدى، كېيىن بابىلنىڭ بايلىقلىرى كۆپ ئىسرائىللارغا ۋەتەنگە قايتماسلىقتا ئېزىتقۇ بولدى)، (4) مېدىئا-پارس ئىمپېرىيەسى (ئەستەر ئايال پادىشاھنىڭ كۈنلىرىدە باش ۋەزىر خامان پۈتكۈل ئىسرائىلنى يوقاتماقچى بولغان)، (5) گرېك ئىمپېرىيەسى («ئانتىئوقۇس ئەپىفانىس» ئىمپېراتور بولغاندا ئىسرائىلدىكى ئىبادەتنى پۈتۈنلەي بۇزۇپ، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ خەلقى بولغان سالاھىيىتىنى يوقاتماقچى بولغان)، (6) رىم ئىمپېرىيەسى (مەسىھنى ئۆلتۈرگەن، يېرۇسالېمنى ۋەيران قىلغان، جامائەتكە ئەشەددىي زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلىغان). شۇنىڭ بىلەن «بەشى يىقىلغان (مىسىر، ئاسۇرىيە، بابىل، پارس، گرېتسىيە)، بىرسى بار (رىم) يەنە

بىرى تېخى كەلمىدى. ئۇ كەلگەندە پەقەت ئازلا ۋاقىت تۇرالايدۇ» (دانىيال پەيغەمبەرنىڭ بېشارەتلىرىگە ۋە تۆۋەندىكى 11-ئايەتكە ئاساسلانغاندا ۋە شۇنداقلا بابىل رىم شەھىرىگە باغلانغان بولغاچقا، بۇ يەتتىنچىسىنى بىز بىرخىل «قايتىدىن جانلانغان رىم» دەپ ئويلايمىز).

«بۇرۇن بار بولغان، ئەمدى ھازىر يوق بولغان دىۋىنىڭ ئۆزى سەككىزىنچى پادىشاھدۇر، شۇنداقلا ئۇ ھەم يەتتىسىدىن بىرى بولۇپ ھالاكەتكە قاراپ ماڭىدۇ» ـــ شۇڭا «دىۋە» «ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن رىم»دىن چىقىشى مۇمكىن. ئۇنىڭ چىقىشى بىلەن تەڭ ئون پادىشاھنىمۇ ھوقۇقتا ئېرىشتۈرىدۇ. ئاندىن («دان.» 8:7، 20-21گە ئاساسلانغاندا) دىۋە ئوندىن ئۈچىسىنى تەختىدىن چۈشۈرۈۋېتىپ ئۇلارنىڭ ئورنىنى ئىگىلەيدۇ.

«ئون پادىشاھ» بولسا پەقەت «بىر سائەت»لا ھوقۇقلۇق بولىدۇ. ئەگەر «ۋەھىي»دە «بىر ھەپتە» 7x360 كۈننى بىلدۈرسە، ئۇنداقتا «بىر سائەت» = 360/24 كۈن، يەنى 15 كۈن بولىدۇ - ئىنتايىن قىسقا بىر ۋاقىت بولىدۇ.

15:17-18-ئايەتتە شەيتاننىڭ ئاخىرقى مەقسىتىنى كۆرىمىز. گەرچە ئۇ مۇشۇ «پاھىشە ئايال»نى ئەللەرنى بۇتپەرەسلىك ۋە ھەرخىل بۇزۇقلۇقتا ئازدۇرۇشقا ئىشلەتكەن بولسىمۇ، ئۇ ئىنسانلارنىڭ پەقەت تاش-ياغاچتىن ياسالغان بۇتلارغا ئىبادەت قىلىشىدىن رازى ئەمەس ـــ ئۇ ئۇلارنىڭ ئىبادىتىنىڭ «ئۆز ئوبرازى بولغان دىۋە» ئارقىلىق بىۋاستە ئۆزىگىلا بولۇشىنى خالايدۇ. شۇنىڭ بىلەن «ئايال بابىل»نى ئۆزىنىڭ ۋاقىتلىق مەقسىتىدە ئىشلەتكەندىن كېيىن شەيتان ئون پادىشاھنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئۇنى يوقىتىدۇ (شەيتاننىڭ بارلىق ۋاستىچىلىرىنىڭ ئاخىرقى ئاقىۋىتى ئوخشاش بولىدۇ).

يۇھاننا پاھىشە توغرۇلۇق: «يەر يۈزىدىكى پادىشاھلارنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان كاتتا شەھەردۇر» دەپ ئېيتىلىدۇ. ئۆتكەن زامانلاردا (سەككىزىنچى ئەسىردىن ئون ئالتىنچى ئەسىرگىچە) «رىم پاپاسى» ئەسلىدە رىم ئىمپېراتورلىرى ئارقىلىق، ئىمپېرىيە يوقالغاندىن كېيىن ئۆزلىكىدىن ياۋروپادىكى كۆپ پادىشاھلارنىڭ ئۈستىدىن كۆپ جەھەتلەردە ھۆكۈم سۈرەتتى. ئايەتكە قارىغاندا ئاخىرقى زاماندا بۇنداق ئىش قايتىدىن پەيدا بولىدۇ. مۇشۇ يەردە سەھىپە چەكلىكلىكى بىلەن مۇناسىۋەتلىك تەپسىلاتلارنى تەمىنلىمەيمىز، لېكىن بابىلنىڭ كونا ئالاھىدە بۇتپەرەسلىكى

بىلەن ھازىرقى رىمدىكى «كاتولىك دىنى» زىچ مۇناسىۋەتلىك، دېيىشىمىز كېرەك. بۇلارنىڭ ئالاقىسى ھەتتا پەرگامۇم شەھىرى («شەيتاننىڭ تەختى بولغان جاي»، 13:2) ئارقىلىق باغلانغان.

تارىختىكى رەددىيە قىلغۇسىز پاكىت شۇكى، ئوتتۇرا ئەسىرلەردىكى رىم پاپالىرى ئوچۇق-ئاشكارە قاتىللىق، ئەخلاقسىزلىق، جىنسىي بۇزۇقلۇق ۋە بەچچىۋازلىقلىرى بىلەن ھەتتا بۇتپەرەسلەرنى سەسكەندۈرەتتى. رىم پاپىلىق بولغاندىن تارتىپ مۇشۇ پاپىلار «مەسىھنىڭ نامىدا» خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرىدىن، مەيلى ئەرلەر بولسۇن، ئايال بولسۇن ياكى ھەتتا باللار بولسۇن، قانچىلىغان ئادەملەرنى قىيىن-قىستاققا ئالغان، كۆيدۈرگەن، پالەچ قىلغان ۋە ئۆلتۈرگەن، بۇنى پەقەت بىر خۇدا بىلىدۇ. ئۇلار ئۆلتۈرگەن مۆمىن بەندىلەر رىم ئىمپېرىيەسى ئەسلى ئۆلتۈرگەن بەندىلەردىن زىيادە كۆپ ئىدى. رىم پاپاسى ياۋروپادىكى كىشىلەرنى يەھۇدىي خەلقىگە نەپرەتلىنىشكە قۇترىتىشلىرى ئىككىنچى دۇنيا ئۇرۇشىدا گىتلېرنىڭ ئالتە مىليون يەھۇدىينى قەتل قىلىشىغا مۇھىم تۈرتكە بولغانىدى.

يەنە ئېيتىشقا مۇۋاپىقكى، دۇنيادىكى ئەڭ رەزىل جىنايەتچى تەشكىلات (مافىيا، قارا قول جەمئىيىتى) رىم شەھىرى جايلاشقان دۆلەتتە يىلتىز تارتقان ۋە «رىمنىڭ كاتولىك جامائىتى» بىلەن زىچ مۇناسىۋىتى بار.

18-بابتا يۇھاننا بابىلنىڭ تېخىمۇ كۆپرەك جەھەتلىرىنى كۆرىدۇ. مۇشۇ بابتا ئۇ چوڭ سودا شەھىرى سۈپىتىدە كۆرۈنىدۇ. يەشايا ۋە يەرەمىيا پەيغەمبەرلەرنىڭ بابىل شەھىرى توغرۇلۇق بېشارەتلىرى تېخى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغاچقا، كەلگۈسىدە بابىل شەھىرىنىڭ قايتىدىن قۇرۇلۇشىنى، ئاندىن قايتىدىن ۋەيران بولۇشىنى مۇقەررەر، دەپ قارايمىز.

18-بابتا «بابىل»نىڭ «سودا» ئالاقىسى ئىنتايىن ئېنىق كۆرۈنىدۇ. بابىلنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكىنى تۆۋەندىكىدەك كۆرسىتىمىز: ــــ

(1) بابىل ئېتىقادچىلاردىن بولغان ھەقىقىي جامائەتنىڭ بىرخىل ئەكسى، ساختىسىدۇر.

(2) ئۇ دائىم ھەقىقىي جامائەتكە زىيانكەشلىك قىلىدۇ ۋە ھەتتا «بارلىق يەر يۈزىدە قىرغىن بولغانلار»غىمۇ بىرخىل مەسئۇلىيىتى بار (24:18)

(3) يەر يۈزىدىكى بارلىق پادىشاھلار ئۇنىڭ بىلەن سودىلىشىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىش ئۈچۈن ئۆزلىرىنى ئەخلاق جەھەتتە بۇلغايدۇ.

(4) بابىل بارلىق سەنئەتلەر ۋە ئىلىم-پەنلەردىن پايدىلىنىدۇ ۋە ئۇلار ئارقىلىق كىشىلەرنى ئۆزىگە تارتىدۇ.

(5) ئۇ سېھىرگەرلىك قىلىدۇ.

(6) بابىل بولمىسا خەلقئارا سودا ياكى كەڭ دائىرىلىك سودا مۇمكىن بولماي قېلىپ، دەرھال تۈگىشىدۇ.

(7) ئۇنىڭ رىم شەھىرى بىلەن مۇقىم مۇناسىۋىتى بار؛ ئاخىرقى زاماندىكى رىمدا يىلتىز تارتقان دىۋىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشىدۇ، لېكىن ئاخىردا دىۋە ئۇنى يوقىتىدۇ.

(8) بابىلنىڭ تۈگىشىشى ئىنتايىن قىسقا ۋاقىت ئىچىدە بولىدۇ؛ بۇ ئىش «ئون پادىشاھ»نىڭ قولىدا بولىدۇ.

دەرۋەقە ئۇ «بىر سىر» بولىدۇ!

بولۇپمۇ يېقىنقى زامانلاردا بابىلنىڭ سالاھىيىتى توغرۇلۇق ئالتە قىياس ئوتتۇرىغا قويۇلدى: ــــ

(1) رىملىق كاتولىك جامائىتى

(2) مەلۇم بىرخىل «دۇنياۋىي دىن» ياكى ئېتىقادى بۇزۇلغان «خىرىستىئان دۇنياۋىي جامائىتى»

(3) سودا-سېتىق، تۈرلۈك تىجارەت

(4) ئامېرىكا

(5) قايتىدىن قۇرۇلغان بابىل شەھىرى

(6) ئىككىنچى ھەم بەشىنچىسى ــــ «دۇنياۋىي دىن» ۋە «قايتىدىن قۇرۇلغان بابىل» شەھىرى.

بۇلارنىڭ ئىچىدىكى «ئامېرىكا» ئەڭ نامۇۋاپىق نامزات بولۇشى مۇمكىن، چۈنكى ئېتىقادچىلارنىڭ جامائەتلىرى ئامېرىكىدا ئۇچرىغان زىيانكەشلىك بۇگۈنگە قەدەر ئاز بولدى؛ ئامېرىكا كۆپ قېتىم زىيانكەشلىكتىن قاچقان يەھۇدىيلارغا ۋە مەسىھىي ئېتىقادچىلارغا باشپاناھ بولدى. بۇنداق دېگەنلىكىمىز ئامېرىكىدىكى ئەھۋال پەقەت ئۆزگەرمەيدۇ، دېگىنىمىز ئەمەس. ئۆزىمىز تۆۋەندىكى سەۋەبلەردىن 6-پىكىرگە مايىلمىز: ــــ

مۇشۇ 17- ۋە 18-باپلاردىن دۇنيادىكى كۆپ سودا (ھەممە سودا دېمەكچى ئەمەسمىز) ئىشلىرىنىڭ كەينىدە بىر روھ تۇرىدىغانلىقىنى، ئىنسانلارنى ئۆزىگە تارتىپ قىلتاقتا چۈشۈرۈۋاتقانلىقىنى كۆرگىلى بولىدۇ. شۇڭا كۆپلىگەن كىشىلەرنىڭ دىنىنى بولسا دەل «سودا» دېگىلى بولىدۇ. رەببىمىز بۇ ئىشنى تىلغا ئېلىپ: «سىلەر ھەم خۇدانىڭ، ھەم مال-دۇنيا («مامون»)نىڭ قۇلى بولۇشۇڭلار مۇمكىن ئەمەس». گرېك تىلىدا «مامون» «سودا، بايلىق، كۈچلۈك تايانچ»نى بىلدۈرىدۇ. بەلكىم، 23:18دە بۇ سىرنى چۈشىنىشتىكى بىر ئاچقۇچ بىزگە كۆرسىتىلىدۇ: «بارلىق ئەللەر سېنىڭ سېھىر-ئەپسۇنلىرىڭغا ئالداندى». 20:9دە بۇ سېھىرلىكنىڭ كۈچى ئايان قىلىنىدۇ.

«بابىل» خۇدانىڭ ھەقىقىتى ۋە نىجاتىغا قارشى تۇرغان، خۇدانىڭ بەندىلىرىگە زىيانكەشلىك قىلىدىغان دۇنيادىكى بارلىق دىنغا، جۈملىدىن «مامون»غا ۋەكىللىك قىلىدۇ، دېسەك بەلكىم ئېھتىمالغا يېقىن بولىدۇ. كەلگۈسىدە دۇنياۋىي دىنلار بىرلەشتۈرۈلۈپ، رىم پاپاسى ئۇلارنىڭ بېشى بولۇشى مۇمكىن. چۈنكى رىم شەھىرىدە رىم پاپاسى رەئىسلىكى ئاستىدا دۇنيادىكى كۆپ دىندارلار، جۈملىدىن «خرىستىيان دىنى»، بۇددا دىنى، ھىندۇ دىنى، ئىسلام دىنى ۋە تىبەت دىنىدىكى ئەرباپلار بىرنەچچە قېتىم كېڭەشتە جەم بولۇپ بىللە «دۇئا قىلىپ» «خۇداغا ئىبادەت» قىلىشتى. ئەمەلىيەتتە ئۇلارنىڭ «كېڭەش» پائالىيەتلىرى «سىز ياخشى، مەن ياخشى، ھەممىمىز ياخشى ئادەملەرمىز» دېيىشتىن باشقا ئىش ئەمەس. ئۇلارنىڭ كۆپ ئىشلار توغرۇلۇق بىر-بىرىگە شۇنچىلىك قوشۇلغانلىقىنىڭ سەۋەبى ئەمەلىي ئېتىقادقا بولغان ئەقىدىلىرى ئىنتايىن كەم بولغاچقا، ھېچقانداق مۇقىم بىر ئەقىدىگە دېگۈدەك ئىشەنمەيتتى؛ بىراق ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى شۇ مۇھىم بىر نۇقتىدا بىرىكىردە بولغانىكى، «پۈتكۈل ئالەمدە مۇتلەق بىرلا ھەقىقەت مەۋجۇت دېگىلى بولمايدۇ» ۋە «مۇمكىن بولسا «مۇتلەق ھەقىقەتكە ئىشەنگەنلەر»نىڭ كۆزقاراشلىرىنى ئالەمدىن يوقىتىش كېرەك».

سودا ئىشلىرىغا كەلسەك، دۇنيادىكى كۆپ سودا ئىشلىرىنىڭ ھەر تۈرلۈك دىنغا زىچ مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىدىن كىممۇ گۇمان قىلسۇن؟ ئەفەسۇستىكى زەرگەرلەر بۇنىڭ كۆرۈنەرلىك بىر مىسالىدۇر («روس.» 23:19-41). رىمدىكى «ۋاتىكان» (كاتولىك دىنىنىڭ «باش ئىشتابى»)نىڭ بايلىقلىرى قانچىلىك ئىكەنلىكى نامەلۇم، لېكىن شۈبھىسىزكى، نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ بارلىق خەزىنىلىرىدىن ئارتۇقتۇر. «ۋاتىكان»نىڭ نۇرغۇنلىغان سودا ئالاقىلىرى بار، يېقىنقى بەزى ۋەقەلەرگە قارىغاندا، «مافىيا» بىلەنمۇ

مۇناسىۋىتى بار. ھالبۇكى، بۇ 18-بابتىكى تېكىستلەر ھەتتا يۇقىرىدا شۇ ئىشلاردىن ئۆتۈپ، دۇنيادىكى كۆپ قىسىم سودىلارنىڭ بىرخىل «سېھىرلىك كۈچ»نىڭ ئالاقىسىدە تۇرۇۋاتقانلىقىنى، ھەتتا ئاشۇ كۈچ تەرىپىدىن باشقۇرۇلىۋاتقانلىقىنى بىزگە پۇرىتىدۇ.

«ۋەھيي»دىكى بابىل توغرۇلۇق بۇ بېشارەتلەرنىڭ بىزگە تاپشۇرۇلۇشىنىڭ سەۋەبى بىزگە دۇنيادىكى مۇشۇ ئۇلۇغ ئىقتىسادىي سىستېما (بانكىلار، پايچېكلار، تۈرلۈك پايچېك بازارلىرى ۋە ھازىرقى ھەممىدىن مۇھىم «تور»دىكى سودا)نىڭ كەينىدە بىر سېھىرلىك جىننىڭ كۈچى بار دەپ مەلۇم قىلىشتىن ئىبارەتتۇر. بۇ ئىقتىسادىي سىستېما ئىنساننىڭ سۆزى (خۇدانىڭ سۆزى ئەمەس) ئۈستىگە قۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ دۇنيادىكى بارلىق دىن بىلەن بىللە ئادەمنى ئازدۇرۇپ، ھەقىقەتتىن ئايرىشقا خېلى كۈچى بار.

كەلگۈسىدە «بابىل شەھىرى» قايتىدىن قۇرۇلسا، دۇنيانىڭ سودا-سېتىقىنى ھالقىلىق كونترول قىلغۇدەك ئامىللارنى تۇتۇشى مۇمكىن. سادام ھۈسەين بابىل شەھىرىنى قايتىدىن ئەسلىگە كەلتۈرمەكچى بولغان؛ ئۇ بۈگۈن «قىسمەن قۇرۇلغان پېتى»دا تۇرىدۇ.

بابىلنىڭ گۇمران بولۇشى (14:5-12-ئايەتلەردە كۆرسىتىلگەن ئۈچ پەرىشتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا) بەزى كىشىلەرنىڭ تۇۋا قىلىشىغا تۈرتكە بولۇشى مۇمكىن. لېكىن شۇ ئىش ئادەمنى ئىنتايىن ھەيران قالدۇرىدۇكى، ھەتتا نۇرغۇن بالايىئاپەتلەرنىڭ ئاگاھلىرىغا، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئۆز گۇۋاھچىلىرىنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلاپ تۇرۇپ، شۇنچە كۆپ ئادەملەر ئۆزلىرىنىڭ سەكراتقا چۈشۈپ پات ئارىدا جازاغا تارتىلىدىغانلىقىغا ھېچ قارىماي، بەلكى <u>بابىل ئۈچۈن</u> ھەسرەت چېكىپ يىغا-زار كۆتۈرىدۇ. كونا زامانلاردا خۇدانىڭ پەرىشتىسى سودوم شەھىرىدىكىلەرنى رەزىللىكى تۈپەيلىدىن ئۇرۇپ كور قىلىۋەتكەن. لېكىن ئۇلار خۇدانىڭ جازاسىدىن ھېچ ئاگاھ ئالماي، كور تۇرۇپمۇ يەنە گۇناھ قىلىش پۇرسىتىنى ئىزدەپ يۈرگەن («يار.» 11:19). رەب ئۆزى بىزگە تەلىم بەرگىنىدە، ھەتتا قىيامەتنىڭ ھارپا كۈنىمۇ كۆپ ئادەملەر سودىسىنى قىلىۋېرىدۇ، دەپ كۆرسىتىدۇ **(«مات.» 36:24-41، «لۇقا» 26:17).**

19-باب - ئەيسا مەسىھنىڭ قايتىپ كېلىشى

19-بابتا زاماننىڭ ئاخىرقى كۆرۈنۈشى، جۈملىدىن رەببىمىزنىڭ قايتىپ كېلىشى بىز ئۈچۈن تەسۋىرلىنىدۇ. يۇقىرىدا كۆرسەتكىنىمىزدەك، بۇ ئىشلار

(1) ئالتىنچى پېچەتنىڭ؛

(2) يەتتىنچى كانايىنىڭ؛

(3) يەتتىنچى چىنىنىڭ؛

(4) (17-باب-19:4دە خاتىرىلەنگەندەك) بابىل ئۈستىگە تۆكۈلگەن جازالارنىڭ ئەۋجىگە چىقىشىدۇر.

20-باب - شەيتاننىڭ باغلىنىشى، مىڭ يىللىق سەلتەنەت

«1كور.» 2:6-3نى كۆرۈڭ. ئۇنىڭدا روسۇل پاۋلۇس خۇدانىڭ دۇنيا ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىشىدا ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ نېسىۋىسى بار، دەيدۇ. مۇشۇ سۆزنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى مۇشۇ «مىڭ يىل»نىڭ بېشىدا بولۇشى كېرەك.

يەنە بىر ئىش ئېنىقكى، «ئىككى تىرىلىش» بار — بىرىنچى تىرىلىش «مىڭ يىل»نىڭ ئالدىدا، يەنى ئىشەنگۈچىلەرنىڭ تىرىلىشى؛ ئىككىنچى تىرىلىش مىڭ يىلدىن كېيىن، يەنى ئېتىقادسىزلارنىڭ تىرىلىشى بولىدۇ.

بۇ مىڭ يىللىق سەلتەنەت ھەققىدىكى بايانلارنىڭ شۇنچە قىسقا ئىكەنلىكى، كۆرۈنۈشتە مەلۇماتنىڭ شۇنچە ئازلىقى بىزنى ھەيران قالدۇرۇشى مۇمكىن. بۇ ئىشنىڭ ئۆزى بىزگە شۇنى ئىسپاتلايدۇكى، «مىڭ يىللىق سەلتەنەت» ئەمەلىيەتتە تەۋراتقا تونۇش بولغان شۇ دەۋردىكى ئېتىقادچىلارغا نىسبەتەن «يېڭى ئىش» ئەمەس. چۈنكى تەۋراتتىكى نۇرغۇن پەيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدا «خۇدانىڭ پادىشاھلىقى» ئاللىقاچان تىلغا ئېلىنغان. «ۋەھيي» پەيغەمبەرلەرنىڭ شۇ كۆپ خەۋەرلىرىگە شۇ چاغىچە نامەلۇم بولۇپ كەلگەن ئىككى مەلۇمات، يەنى مۇنۇ ئىككى سوئالغا بولغان جاۋابنى قوشۇپ تەمىنلەيدۇ: —

(1) خۇدانىڭ (يەر يۈزىدە بولغان) پادىشاھلىقى قانچە ۋاقىت داۋام قىلىدۇ؟

(2) ئۇ قانداق تۈگەيدۇ؟

ئاندىن يۇھاننا يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىننى كۆردۇ؛ «چۈنكى بۇرۇنقى ئاسمان ۋە زېمىن ئۆتۈپ كەتكەندى. دېڭىزمۇ مەۋجۇت بولمىدى».

بىز ھازىر يېڭى ئاسمان، يېڭى زېمىن توغرۇلۇق تولىمۇ ئاجايىب ۋە تىلسىمات بايانلارغا كەلدۇق (21-22-باب). بەزى ئالىملار بايقىغىنىدەك، مەسىھ ئەيسا بىزگە ئۇ دۇنيا ئۈچۈن تەييارلىنىشىمىز كېرەك دەپ شۇنچە كۆپ قېتىم تەلىم بەرگەن بولسىمۇ، پۈتكۈل مۇقەددەس يازمىلار ئىچىدە يېڭى ئاسمان-زېمىن توغرۇلۇق پەقەت مۇشۇ ئىككى بابتىنلا خەۋىرىمىز بارلىقى بەلكىم سەل غەلىتە تۇيۇلىدۇ. لېكىن ئەھۋال بەلكىم ھېچ باشقىچە بولماسلىقى مۇمكىن. ھازىرقى ئەقلىمىز ئىنتايىن چەكلىك، ھەتتا زەررىچىلىك بولغاچقا، ئەگەر يېڭى ئاسمان-زېمىننى تولۇقراق تەسۋىرلىگەن بولسا، بەلكىم ئۇنى پەقەتلا چۈشىنەلمەي قالغان بولاتتۇق.

تۆۋەندە بىز «ۋەھيي»دە «يەتتە پېچەت» ئېچىلغاندىن كېيىن بېشارەت قىلىنغان مۇھىم ۋەقەلەرنى تەرتىپى بويىچە تىزىشقا تىرىشماقچىمىز؛ ئاندىن بۇ ۋەقەلەرنى بىر «ۋاقىت جەدۋىلى» ئىچىگە تىزماقچىمىز.

ھازىرقى زامان: ــــ

ئاق ئاتقا مىنگۈچى ــــ ساختا مەسىھلەر

قىزىل ئاتقا مىنگۈچى ــــ ئۇرۇشلار

قارا ئاتقا مىنگۈچى ــــ ئاچارچىلىقلار

تاتىراڭ ئاتقا مىنگۈچى ــــ ۋابا، ئاچارچىلىق، ئۇرۇش؛ ئىنسانلارنىڭ تۆتتىن بىرى ئۆلىدۇ.

شەيتاننىڭ يەر يۈزىگە تاشلىنىشى ــــ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ باشلىنىشى.

دەججال پەيدا بولىدۇ، «تىنچ-ئامانلىق ئېلىپ كەلگەن» ھالدا بولىدۇ. ئۇ «يېڭى رىم»نىڭ بېشى بولۇپ («يەتتىنچى باش»)؛ «ئون مۈڭگۈز»ى تېخى نامايان بولمىدى. ئۇ خۇدانىڭ خەلقىنىڭ «كۆپ قىسمى» بىلەن (دېمەك، ھەممە يەھۇدىي بىلەن ئەمەس) ئەھدە تۈزىدۇ («دان.» 9-باب).

يىلان (يەنى ئەجدىھا، بەلكى دىۋە ئەمەس) خۇداغا سادىق بولغان «ئىسرائىلنىڭ قالدىسى»نى يوقاتماقچى بولىدۇ.

«قالدى» چۆل-باياۋانغا (تەييارلانغان بىر جايغا) قاچىدۇ.

يىلان يەنىلا ئىسرائىلنىڭ قالدىسىنى ھالاق قىلماقچى بولىدۇ، لېكىن «قالدى» 1260 كۈن چۆل-باياۋاندا ھىمايە قىلىنىدۇ.

ئېتىقادچىلارنىڭ جامائەتلىرىگە زور زىيانكەشلىك باشلىنىدۇ. لېكىن نۇرغۇن ئادەملەر خۇش خەۋەرنى قوبۇل قىلىدۇ، «مول ھوسۇل» بولىدۇ (7-باب، «زور بىر توپ ئادەملەر») —— بۇ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ بىرىنچى يېرىمىنىڭ ئەڭ مۇھىم تەرىپىدۇر.

دىۋە (دەججال) ئىسرائىل بىلەن بولغان ئەھدىسىنى بۇزىدۇ. ئۇ يېرۇسالېمدىكى ئىبادەتخانىنىڭ «سىرتقى ھويلا»سىنى بۇلغايدۇ. بۇ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» مەزگىلىنىڭ ئوتتۇرىسى بولىدۇ.

دىۋە ئون مۈڭگۈزى (ئون پادىشاھ) بىلەن تەڭ ئۆزىنىڭ رەزىل ئەپت-بەشىرىسى بىلەن پەيدا بولىدۇ؛

دىۋە ئۈچ پادىشاھنى تەختىدىن چۈشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا چىقىپ ئاساسىي قوقۇقتا ئىگە بولىدۇ.

دىۋىنىڭ يەتتە بېشىدىن بىرى ئەجەللىك يارىلىنىدۇ، ئاندىن ساقايتىلىدۇ (ئاندىن «سەككىزىنچى باش» بولىدۇ).

دىۋە (ساختا پەيغەمبەرنىڭ ياردىمى بىلەن، بولۇپمۇ «ئەجەللىك يارىسى» ساقايتىلغاندىن كېيىن) ئىنسانلارنى ئۆزىگە ئىبادەت قىلدۇرىدۇ.

دىۋە ئۆزىنى ئىبادەتخانىسىدا «مانا ئۆزۈم خۇدادۇرمەن» دەپ كۆرسىتىپ («2تېس» 2-باب) «ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»نى ئورنىتىدۇ.

ساختا پەيغەمبەر دىۋىگە بىر بۇت-ھەيكەل ياسايدۇ. ئۇ ھەيكەلنى «تىرىك» قىلىدۇ، ئۇنى سۆز قىلدۇرىدۇ، تۈرلۈك باشقا كارامەتلەرنىمۇ كۆرسىتىدۇ. دىۋىنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلمىغانلارغا ھېچقانداق سودا-سېتىقنى رۇخسەت قىلمايدۇ.

خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرى تېخىمۇ ئېغىر زىيانكەشلىككە ئۇچرايدۇ. دىۋىنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلمىغاچقا، ئۇلار ھېچنېمىنى سېتىۋالالمايدۇ. بابىل مۇشۇ زىيانكەشلىككە قاتنىشىدۇ. ئىسرائىللار (پەلەستىندە تۇرغانلار) ھازىر دىۋىنىڭ خارلىقى ئاستىدا قالىدۇ. ئەگەر مۇشۇ ۋاقىت 144000 تاللانغان يەھۇدىي پەيدا بولغان پەيت بولسا، ئۇلار خۇدانىڭ ئالاھىدە باشپاناھى ئاستىدا گۇۋاھلىق بېرىشنى باشلىشى مۇمكىن. ئىككى گۇۋاھچى ئىسرائىلىيە زېمىنىدا 1260 كۈن گۇۋاھلىق بېرىدۇ.

بەشىنچى كاناي ــــ ئادەملەر بەش ئاي قىينىلىدۇ
ئەفرات دەرياسى قۇرۇپ كېتىدۇ. «شەرقتىكى پادىشاھلار» كېلىدۇ.
ھارماگېددوندا بولغان جەڭ ئىنسانلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۆلىدۇ.
«ئىككى گۇۋاھچى» ئۆلتۈرۈلىدۇ، قايتىدىن تىرىلىدۇ، ئاسمانغا كۆتۈرۈلىدۇ.
دۇۋە بۇزۇلۇپ «بابىل»نى يەۋېتىدۇ.
سودىگەرلەر بابىل ئۈستىدە يىغا-زار كۆتۈرىدۇ ــــ جەمئىيەتنى مۇقىم قىلىدىغان ئىقتىسادىي سىستېما يوق بولىدۇ.
ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا ئۇچۇۋاتقان ئۈچ پەرىشتە كۆرۈنىدۇ؛ ئۇلارنىڭ يەتكۈزىدىغان خەۋىرى: ــــ
(1) «خۇداغا ئىبادەت قىلىڭلار، چۈنكى سوت قىلىش ۋاقتى كەلدى»؛
(2) «بابىل غۇلىدى»؛
(3) «دىۋىگە چوقۇنىدىغانلار ۋە تامغىسىنى قوبۇل قىلىدىغانلارغا ... جازا چۈشىدۇ».
«مۇقەددەس بەندىلەر ئارام ئېلىش ۋاقتى كەلدى» دېگەن تۆتىنچى ئاۋاز ئەرشتىن ئاڭلىنىدۇ

رەب بۇلۇتلاردا ئايان بولىدۇ، مۇقەددەس بەندىلىرى ئۆزى بىلەن «ھاۋادا ئۇچرىشىش»قا ئېلىنىدۇ.
يەنە بىر پەرىشتىگە يەر يۈزىدە قالغانلارنى سوراقتا تارتىش ۋەزىپىسى تاپشۇرۇلىدۇ.
«خۇدانىڭ قەھرىنىڭ چوڭ شاراب كۆلچىكى»نىڭ ۋاقتى كېلىدۇ.
رەب (مۇقەددەس بەندىلىرى بىلەن) چۈشىدۇ ــــ ئىسرائىل شۇ ۋاقىتتا قۇتقۇزۇلۇشى مۇمكىن.
دىۋە يوقىتىلىدۇ.
يەر يۈزىدە قالغانلار بار بولىدۇ ــــ ئۇلار باللار ۋە بوۋاقلارلا بولۇشى مۇمكىن.
دىۋە ۋە ساختا پەيغەمبەر ئوت كۆلگە تاشلىنىدۇ.
يەر يۈزىدە قالغانلار «مىڭ يىللىق سەلتەنەت»كە كىرىدۇ.
«مىڭ يىللىق سەلتەنەت»
«مىڭ يىللىق سەلتەنەت»نىڭ ئاخىرىدا، شەيتان يەنە بوشىتىلىدۇ، ئەللەر ئالدىنىدۇ
يېرۇسالېمغا ئاخىرقى ھۇجۇم قىلىنىدۇ

خۇدانىڭ جازاسى ئاسمان ۋە زېمىن ئوت ئىچىدە ئېرىتىپ يوقىتىلىدۇ

قالغان ئۆلگەنلەر (ئېتىقادسىزلار) تىرىلدۈرۈلۈپ سوراققا تارتىلىدۇ

يېڭى ئاسمان-زېمىن پەيدا بولىدۇ

پېچەتلەر، كانايلار، «ئارىلىقتىكى كۆرۈنۈشلەر» ۋە «يەتتە چىنە»نىڭ بىر-بىرىگە بولغان مۇناسىۋىتى بەلكىم تۆۋەندىكى جەدۋەلدىكىدەك بولىدۇ: ——

«پېچەتلەر» «كانايلار» «ئاربىلقتىكى كۆرۈنۈشلەر» «چىنىلەر»

1-پېچەت | | |
ئاق ئات | | |
ساختا مەسىھلەر | | |
2-پېچەت | |
قىزىل ئات | |
ئۇرۇش | | |
3-پېچەت | |
قارا ئات | | |
ئاچارچىلىق | | |
4-پېچەت | |
تاتىراڭ ئات | | |
ئۆلۈم، ۋابا، ئاچارچىلىق، ئۇرۇش | |
ئىنسانلارنىڭ تۆتتىن بىرى ئۆلىدۇ | |

«-----------------«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ باشلىنىشى-------------»

5-پېچەت |
قۇربانگاھ ئاستىدىكى جانلار | |
زىيانكەشلىك پات ئارىدا باشلىنىدۇ | |
| | |
| «ئەمىر» ئىسرائىل |
| بىلەن ئەھدە تۈزىدۇ |
| ئەجدىھا «ئاپال»نى يوقاتماقچى |
| «ئاپال» 1260 كۈن يوشۇرۇلىدۇ |
| ئەجدىھا جامائەتكە زىيانكەشلىك |
| قىلىدۇ |
| | |
| 1260 كۈن |
| | |
| | |

«-----------------«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئوتتۇرىسى----------------»

| دىۋە ھەقىقىي قىياپەتتە كۆرۈنىدۇ |
| ئەھدىنى بۇزىدۇ |
| 144000 كۆرۈنىدۇ؟؟ |
| «ئىككى گۇۋاھچى» |
| | |
| ئون پادىشاھ پەيدا بولىدۇ |
| ئۈچ پادىشاھ تەختتىن چۈشىدۇ |
| دىۋە «ئەجەللىك يارىلىنىدۇ» |
| دىۋە ساقايتىلىدۇ |
| «ساختا پەيغەمبەر» كۆرۈنىدۇ |

ا «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق» ا

ا ئىبادەتخانىدا سېلىنىدۇ ا

ا«دۇنيانىڭ ھەيكىلىگە جان كىرگۈزۈلىدۇ»

ا ھەيكەل سۆزلەيدۇ ا

ا بارلىق كىشىلەر دۇنياگە چوقۇنۇشقا ا

اۋە بەلگىسىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇرلىنىدۇ

1-كاناي ا

مۆلدۈر، ئوت، قان ا

دەل-دەرەخلەرنىڭ ئۈچتىن بىرى كۆيدۈرۈلىدۇ ا

ا ا

2-كاناي ا

ئوتلۇق تاغ دېڭىزغا چۈشىدۇا

دېڭىزنىڭ ئۈچتىن بىرى قان بولىدۇ، ا

دېڭىزدىكى جانىۋارلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۆلىدۇ ا

ا ا

3-كاناي ا

«كەكرە» يۇلتۇزى چۈشىدۇا

دەريالار بۇلغىنىدۇ، كۆپ ئادەم ئۆلىدۇ ا

ا ا

4-كاناي ا

قۇياش، ئاي، يۇلتۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلىشىدۇ ا

ا

ا ا

5-كاناي------------------؟؟؟؟؟؟--------------- 1-چىنە

«چېكەتكىلەر» بەش ئاي دۇنياگە چوقۇنغانلارنى

ئادەمنى قىينايدۇ يارىلار باسىدۇ

ا ا

ا 2-چىنە

ا دېڭىز قانغا ئايلىنىدۇ

ادېڭىزدا ھەممە نەرسە ئۆلىدۇ

ا ا

ا 3-چىنە

اسۇلار، دەريالار قانغا ئايلىنىدۇ

ا ئىنسانلار ئىچىشى كېرەك

ا ا

ا 4-چىنە

ا ئىنسانلار ئوت بىلەن

ا زەخملەندۈرۈلىدۇ

ا 5-چىنە

ا يەنە بىر «يارا ۋاباسى».

اقاراڭغۇلۇق كۆپ يەرلەرنى باسىدۇ

ا ا

6-كاناي 6-چىنە

«شەرقتىن كەلگەن پادىشاھلار»نىڭ
يولىنى تەييارلاشقا ئەفرات دەرياسى قۇرۇتىلىدۇ 200 مىليون ئاتلىق شەرقتىن
«ھارماگېددون ئۇرۇشى»پەيدا بولىدۇ؛ ئەفرات دەرياسىدىن
ئۆتەلەيدۇ، ئادەملەرنىڭ
ئۈچتىن بىرىنى ئۆلتۈرىدۇ

«ئىككى گۇۋاھچى» 7-چىنە
ئۆلتۈرۈلىدۇ، تىرىلىدۇ «ئىش تامام بولدى!» بابىل غۇلايدۇ
بابىل جازالىنىدۇ

ئۈچ پەرىشتىنىڭ ئاخىرقى ئاگاھى

«---------------«دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئاياغلىشىشى ----------»
«---------------- 1260 كۈن توگەيدۇ ----------»

6-پېچەت 7-كاناي 7-چىنە (داۋامى)

قاتتىق يەر تەۋرەشقاتتىق يەر تەۋرەشقاتتىق يەر تەۋرەش
قۇياش قارا، ئاي قان، سوراق جاكارلىنىدۇ يېرۇسالېم يىقىلىدۇ،
يۇلتۇزلار چۈشىدۇ «دۇنيانىڭ پادىشاھلىقى ئىنسانئوغلى ھەممە شەھەر غۇلايدۇ،
خۇدانىڭ پادىشاھلىقى بولدى!» ھوسۇل تاغلار، ئاراللار يوقلىلىدۇ
پەرىشتىمۇ ھوسۇل ئالىدۇ مۇلدۇر ئالىدۇ، مۇلدۇر

«---------------مەسىھ يەر يۈزىگە قايتىپ كېلىدۇ ----------
---»

7-پېچەت

مىڭ يىللىق سەلتەنەت باشلىنىدۇ

ئەرشتە سۈكۈت
سوراق تەييارلىنىدۇ